

မျှော်လင့်ချက်နှင့်အခြားမျက်နှာဖုံးဆောင်းပါးများ

မျှော်လင့်ချက်နှင့်အခြားမျက်နှာဖုံးဆောင်းပါးများ

- (၁) မျှော်လင့်ချက်
- (၂) လကိုဖမ်းဖို့ ပိုက်ကွန်ရက်ရအောင်
- (၃) အီပိုမက်ရောင်းသူနဲ့ ဝယ်ယူ
- (၄) ကြယ်ရောင်တောင့်သူများ
- (၅) ဖန်တီးခြင်း၏ အနုပညာ
- (၆) ပရော်ဖက်ရှင်နယ်လ

မြန်မာ့ မြော်လင့်ချက်နှင့်အခြားမျက်နှာဖုံးဆောင်းပါးများ
nai99 (mmcybermedia.com) မှ စာရိတ်ပေးသည်

Proof by alaster & PDF design by rfanquee

mmcybermedia .com

(၁)

အိပ်မက်

ပယ်လွယ်တုန်းက ကျွန်ုမှာ ရယ်စရာကောင်းသော အပိုမက်နှစ်ခု ရှိခဲ့သည်။ ရယ်စရာကောင်းသည် ဟု ပြောခြင်းမှာ ထိုအပိုမက်တို့ အကြောင်းကို တစ်စုံတစ်ယောက်အား ကျွန်ုမပြောမိတိုင်း ထိုသူက ရယ်မော်တတ်သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပဝမဇ္ဈိပ်မက်နိုင် ရောင်ချုပ်ခေါ်စာတော်ဘုတာအုပ်ထဲမှာ တွေ့ရသော ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ ကြီးကျယ်များနှင့် သတ္တုရေးများအား နှစ်သက်ဘုတာအုပ်စီမံခေါ်များကိုဖြည့်ဆောင်ရေးမှုများကို ထိခိုက်ရန် တစ်ရက်နှင့် ပိုင်ဆိုင်ပူးမှုပတ်အိမ်သည်။

တစ်ခါမှာတော့ တစ်ယောက်ယောက်က “မိလျှော့သူငြေးပြီးတစ်ယောက်ကို လက်ထပ်ပို့ ကြီးဘဲ ပေါ်ဟာ” ဟု ရယ်မော့ခဲ့လေသည်။ ထိစကားကြောင့် ကျွန်မအတော် အောင့်သက်သက် ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ ရယ်ဝရာချင်း အတူတူ ဘာကြောင့် “မိလျှော့သူငြေးမပြီး ဖြစ်အော်ပြီးဘဲးပေါ့” ဟု သူမ ရယ်မော့တဲ့ဘာလဲ။ ဘာကြောင့် ခုခြေပြီးကို လက်ထပ်ပို့ပြီးဘဲးပိုင်းတာလဲ။ ကျွန်မမဲ့ အိပ်မက်သည် မိန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့် မအပ်စပ်သော အိပ်မက်ဖြစ်နေလေ သလား။ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဘယ်လိုနည်းနှင့်မျှ အကောင်အထည်မဖော်နိုင်သည့် အိပ်မက်တစ်ခုမျှ ကျွန်မမက်ခဲ့မိတာလား။

ଫ୍ରାଙ୍କଲନ୍ଡିନ୍‌ରୁଷିଶ ଦେଖିବା ଏବଂ ପରିଚିତିରେ ଯାହାର ଗ୍ରୁଣ୍ଡମଲାପିଳିରେ ଧ୍ୱାନିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଯାଇଥାଏ ।

နောက်အပိုမင်္ဂလာတစ်ခုကတော့ တရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်လိမ့်ပါပဲ။ ထိုအပိုမင်္ဂလာညွှန်း သူတို့ ရယ်မောခြင်းလေသည်။

သို့သော ထိုအပိုမဂ် အတွက်တော့ဖြစ် ကျွန်းမ မနာကျည်းခဲ့ရပေါ့ အီပိုမက်သည် အချိန်ကြောဖြင့်လူသည်နှင့်အမျှ ခိုင်မာစွဲပြေလာပြီး သေချာမှာ ကြံတယ်ပြင်ဆင်မှုများနှင့် ပေါင်းပိုလိုက်သောအပါ မျှော်လပ်ချက်အဖြစ် တစ်ဆင့်တက်သွားသည်။

ထိမျော်လင့်ပျက်သည် ကွဲဖို့မရင်ထဲ ဦးနောက်ထဲမှာ အဆင်သင့် အနေထားဖြင့် ဆန္ဒပြုးပြုဗာ တည်ရှိနေခဲ့၏။ အခွင့်ကြံ့ကြံ့တို့ကြံ့သည့် အပါ ခြေလှမ်းတစ်လှမ်း လှမ်းလိုက်ရုံသာဖြစ်သည်။ ထိခြေလှမ်းသည် ကွဲဖို့မဘဝကို ကွဲဖို့မအလိုက်ရောသို့ ၏သောင်းသွားလိုက်ခြင့်ဖြစ်သည်။

ပုဂ္ဂစရေကောင်းသည့် အိပ်မက်ကလေးတစ်ခုကို တကယ်ယုံကြည်စိတ်ချေရှိသေား၊ တကယ်စွမ်းအားရှိရှိသေား၊ ခြေလှမ်း လှမ်းပြီး ဘာမှုခါနီမပေါ်က်သူတွေ မရှိဘူးလား၊ အိပ်မက်ကိုလက်တွေ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သူတွေ ဘာကြောင်း ဒီလောက်များပြားနေရပါသလဲ။

မြန်လင့်ချက်၏ သန္တာ

အိပ်မက်သည် မျှော်လင့်ချက်၏ သန္တဖြစ်ပြီး မျှော်လင့်ချက်သည် ကျွန်ုံးမာသန္တစ်များသော ရင်သွေးထု ဖြစ်သည်။ အိပ်မက်တစ်ခုကို ဖော်ဆုပ်ယူစွဲ ခက်ခဲ၏။ ထိုအိပ်မက်တစ်ခုမှ မျှော်လင့်ချက်တစ်ခု မွေးဖွားလာစွဲ ပို၍ခက်ခဲပါသည်။ အိပ်မက်သည် မထပ်မရာ။ မေ့ဖို့လာရာမှ ပျက်ပြော ပျောက်ကျယ်သွားတတ်သည်။ သန္တသည် ကိုယ်ဝန်ရက်သားအရွယ်တွင် ပျက်စီးနိုင်၏။ ကိုယ်ဝန်လာသားအရွယ်တွင် ပျက်စီးနိုင်၏။ မွေးဖွားစဉ်မှာလည်း ပျက်စီးနိုင်သေး၏။ မွေးဖွားပြီးရက်သားအရွယ်၊ လသားအရွယ်တို့တွင်လည်း ပျက်စီးနိုင်သေးသည်။

အိပ်မဂ်သည် ရလိုက်သောအနီးစဉ်တွင် ဘာတန်ဖိုးမှ မပေးရသော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်သွားသည့်အခါး
တွင် တန်ဖိုးကြိုးလေသည်။ အင်တွင်မှာ အိပ်မဂ်တစ်ခု ပြေကြံးထံးရှုံးသွားလျက် ခဲ့တော်မှုမှာ ကြိုးမှာလျေသော
ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မူးပေါ်လင့်ချက်ဆိတ်မှာ တိုင်းဆျွဲ ရဟန်ခေါ် တန်ဖိုးတွေ့သည်ဟု ဆိုကြပါပဲ။ မူးပေါ်လင့်ချက်
ပြေကြံးပျက်စီးသွားသောအခါ လုပ်ဘဝလည်း ပုဂ္ဂိုလ်ဘဝတ်သည်။

ဆရာတိုးမင်းသုဝဏ်၏ “ဘက္ကာဒေသ” ဝိဇ္ဇာနည်ပြုလုပ်ချက်ပြုလုပ်ချက်သို့သောကလေးယဉ်ကို ကျွန်မဘယ်တော့မ မမေ့နိုင်ပါ။ ထိုကလေးယဉ်၏ မျှော်လင့်ချက်သည် သူအသက်နှင့် ထင်တူတန်စီးကြီးလှ၏။ မျှော်လင့်ချက် ပျက်စီးသွားရနိုင်တဲ့ သူအသက်သည် ပျက်စီးဆုံးရလေသည်။

မျှော်လင့်ချက်နှင့် အသက်ရှင်နေကြသူများ

လူသားအားလုံးသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို "မျှော်လင့်ချက်နှင့် အသက်ရှင်နေသူများ" ဟု ရည်ရွယ်နဲ့လေ့ရှိသည်။ ထိုအတူ "မျှော်လင့်တိုင်းလ ဖြစ်မလေဘူး" ဟူသော စကားကိုလည်း မကြေခာက သုံးနှင့်သာည်းသူရလေ့ရှိပါသည်။

မြန်လင့်ချက်ဟူသောအရာ၏ အကောင်အဖွဲ့ယ်စုစုပေါင်း၊ သဘောပို့နားလည်း လိပ်သည်။ တိယ့်မြှုပ်လင့်ချက် အကြောင်းငါးကိုယ်တိုင်းသာယ်စုစုပေါင်းများ ဆွဲမြေးစိတ်ဖြာ လေ့လာခွဲ့ပါသည်။

လူတစ်ယောက်မှာ မျှော်လင့်ချက်ရှိနှိမ်အတွက် ထိလှသည် ဘဝကို မက်မေတ္တယ်တာစွာ ချရနိုင်လို သည်။ ဘဝကို ချမ်မက်သုထံမှာသာ မျှော်လင့်ချက်ရှိနိုင်သည်။ သို့သော် အများစုသော လူတို့သည် ဘဝကို ချမ်မက်တြင်။ ထို့ကြောင့် “လုပ်သည့်မှာ မျှော်လင့်ချက်နှင့် အသက်ရှင်နေကြသည်” ဟူသောစကား ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

အိမ်ရှုပတ်ယောက်တွင် မျှော်လင့်ချက်ရှိသည်။ ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်တွင် မျှော်လင့်ချက်ရှိသည်။ ဆရာဝန်တစ်ယောက်တွင် မျှော်လင့်ချက်ရှိသည်။

“အိမ်ရှင်မ တစ်ယောက်တွင် မျှော်လင့်ချက်ရှိသည်” ဆိုရန္တ အိမ်ရှင်မ၏မျှော်လင့်ချက်ကို လေ့လာကြတဲ့နဲ့
လိပါသည်။ အိမ်ရှင်မ၏ မျှော်လင့်ချက်က ဘာလဲ၊ နေ့စဉ် အိမ်သားများစားသောက်ရန် ချက်ပြေတ်ရေးတာဝန်ဖြင့် ရွေးသွား
နေရသည် အိမ်ရှင်မသည် ဘာကို မျှော်လင့်ပါသလဲ။

ကုန်ရေးနှင့် ကျော်စွဲမှု မြော်လင့်သလား၊ လုံးဝမဟုတ်ပါ။ ကုန်ရေးနှင့် ကျော်စွဲမှု တို့မှာ မြော်လင့်ချက်မရှိပါ။ ရေးသည်တို့၏ ချိသာစွာဆက်ဆံမှု၊ အပေါ်ဆိုင်မှန်ကန်မှု တို့ကို မြော်လင့်သလား၊ လုံးဝမဟုတ်ပါ။ မိမိခင်ပွန်းဝင်ငွေ ပို၍ကောင်းမှုကို မြော်လင့်သလား၊ လုံးဝမဟုတ်ပါ။

ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်၏ မျှော်လုံချုပ်ကာဘာလဲ၊ ဝန်ထမ်းအေားလုံး ယော့သူယျ လတ္တတို့လူလား၊ လုံးဝမဟုတ်ပါ။ ထိုပြင် လတ္တတို့မြိုင်းသည် သူတို့၏အားဝါတ်ဖော်ရေး၊ ပြောလည်မှုအတွက် အမြှေမြန်ကန်သော အင်ကြောင်းတရား၊ မဟုတ်ပါ။ လတ္တအနည်းငယ်တို့မည့် အရိပ်အယောက်ဖြင့်ပို့ပို့ ကုန်ဖျော်နှင့်များ ပြန်းခဲ့ မြင့်မားလာလေ့ရှိကြောင်း သူတို့သိပြီး ဖြစ်သည်။

ဝန်ထမ်း၏မျော်လင့်ချက်သည် မိမိတိယ်တိုင် ရာထူးတိုးတက်စီဖြစ်သည်။ ရာထူးတိုးလိုခြင်းသည် လတေတိုးဖို့ဆွဲ သက်သက်မဟုတ်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာကာ ပိုမိုကျယ်ပြန်လိုသောဆွဲ ကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။

ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်၏ မူးပို့လင့်ချက်ဆိုသည်မှာ ပိုမိုမင့်မားသောရာထူးနှင့် အခွင့်အာကာ ရယူရေး အတွက် အားထုတ်ရင်း၊ အခွင့်အရေးကို အဆင့်သင့် အကဲခတ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆရာဝန်တစ်ယောက်၏ မျှော်လင့်ချက်က ဘာလဲ၊ မိမိ၏ကုသမျှဖြင့် လူနာများ ရောဂါပ္ပါယ်ကင်း အောင် အားထုတ်ခြင်း၊ ထို့မှ မိမိကို အားကိုးသောလူနာများ ပို၍ပို၍များလာကာ ထိုလူနာများ၏ ရောဂါပ္ပါယ်ကင်း သက်သာမှုကြောင့်ပင် မိမိ၏ကျော်တော့မှ ဉာဏ်နင်း ဘာဝအဆင့်အတန်း မြင့်မားရေးဖြစ်သည်။

အီမ်ရှင်မ၊ ဝန်ထမ်း၊ ဆရာတုန်သည် ကိုပို့ဘဝကို ကိုယ်တိုင်ရွှေ့ချမ် ကန္ဒသတ်ခဲ့ပြီးသူများ ဖြစ်သောကြောင့် ငြင်းတို၏ မျှော်လင့်ချက်သည် “ရွှေချမ်ပြီးသူများ”၏ “အကန္ဒသတ်ခဲ့ မျှော်လင့်ချက်” ဖြစ်သည်။

အောင်ရှင်မာဖြစ် မိမိဘဝကိုရွှေ့ချယ်ကာ ရောင်းရဲခြားသူတစ်ယောက်အတိုင် မျှော်လင့်ချက်သည် ရုပ်ရှင်မင်းသမီးဘဝ မဟုတ်နိုင်ပေ။ ဆရာဝန်အဖြစ် မိမိဘဝကိုရွှေ့ချယ်ခဲ့ပြီးသူ တစ်ယောက်အတိုင်လည်း မျှော်လင့်ချက်သည် လေယဉ်ပိုင်းလေဘုဘာဝ မဟုတ်နိုင်ပေ။

ကျော်များအပါ တစ်ရှားသည်မှာ မျှော်လင့်ချက်သည် ဖြစ်ချမှုဆန္ဒတစ်ခုတည်းမဟုတ်။
မျှော်လင့်ချက်ဆိတ်ဘာလဲ။
ဘာလဲဟူသော အဖြေကိုမရှုပါ မျှော်လင့်ချက်ဆိတ် “ဘာ” မဟုတ်ဘူးလဲ ဟု အဖြေရှာကြည့်ရန်
သင့်တော်ပါလိမ္မာ။

မြောက်လင့်ချက်မဟုတ်သော ဆင်တူရိုးများ စိတ်ဆန္ဒများ

လုတစ်ယောက် ထိပါးဆယ်ကျပ်ဖိုးတိုးပြီး သိန်းပါးဆယ် ထိပါက်ခဲ့ရင် ဟု စိတ်ကူးယဉ်တွေးတောာနခြင်းသည် မော်လည်ချက် ဖြစ်သလား။

မျှော်လင့်ချက်ဘာသည် ကဲ့ကြောအပေါ်မှာအား ကိုနေရသည့် “အနာဂတ်ကို စိတ်ကူးယဉ်မှု” မဟုတ်ပါ။
ဥက္ကာရည်လည်းနိမ့်ကျ၍ ကြီးစားအားထုတ်မှုလည်းမရှိ ပေါ့တီးပေါ့ဆ ကျောင်းသားတစ်ယောက်က
ဆယ်တန်းမှာ ဘာသာဖုံးရှုက်ထဲမှုလုပ်ဟု စိတ်ကူးယဉ် တေးတော့နေပြင်းသည် မျှော်လင့်ချက်မြို့သလား။

ကိုယ်စိန်အားထုတ်မှု မပါဝင်သော ဖြစ်ချမ်းစိတ် သက်သက်သည့် မျှော်လင့်ချက်မဟုတ်ပါ။ ဆိပါမို့။ ယဉ်လင်ရှိ အခြေအနေအရ ကင်ဆာရောဂါတိုင်းသည် ကုသပျောက်ကင်းမြို့ မဖြစ်နိမ်။ အိတ်(၂)(၆) ရောဂါသည် ကုရာ နှစ်ဦးဆေးမရှိ။ ထိုရောဂါများ၏ ကုထုံးများအတွက် လူယားသည် အချိန်ဖော်တီးမှုကို စောင့်ဆိုင်းနေသင့်ပါသလား။ နောက် တစ်နှစ်ကျရဲငြတော့ တစ်ယောက်ယောက်က ကုထုံးကုန်နည်း ရှာတွေကောင်းပါရဲ့။ နောက် ဆယ်စုနှစ်ကျရဲငြတော့ တွေ ကောင်းပါရဲ့။ နောက်ရာစုနှစ်ကျရဲငြတော့ တွေကောင်းပါရဲ့ စသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် ကြိုးဘားရှာဖွေဖို့ စိတ်မဝင်စားဘဲ အချိန် ကို စောင့်ဆိုင်းတော်စားသည် မျှော်လင့်ချက်ဖြစ်သလား။

“အခိုန်က အဆုံးအဖြတ်ပေးပါလိမ့်မယ်”

ထိုအကားကို မကြေခဲခါသုသံးစွဲတာ တွေ့ဖူးပါသည်။ ချွေးချက်ဖြင့်သာ လက်ခံသင့်သည့် စကားဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပြီးသွားသော၊ ပြပိုင်မရနိုင်တော့သော ကိစ္စအတွက် မိမိက ထိုအဖြစ်ကို တည်ပြုဖို့လက်ခံနိုင်၏ အခါန်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို စောင့်ကောင်း စောင့်ကြရပေလိမ့်မည်။ သို့သော မဖြစ်သေးသော တစ်စုတစ်ခု၊ ဖြစ်လာဖို့ ကိစ္စမှာတော့ အခါန်က ဘာမှာအဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်ပါ။

အခါန်ဘယ်လောက်တွေတွေ ဖြစ်လာအောင် မကြိုးစားသရဲ့တော့ မည်သည့်အရမျှ ဖြစ်မလာနိုင်ပါ။ အခါန်နှင့် အနာဂတ်ကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် မျှော်လင့်ချက်မဟုတ်ပါ၊ လူအများယဉ်ဆန်ကြသလို အလိုဓန္တများ ဖြစ်ချင်စိတ်များ ရှိနေခြင်းကို မျှော်လင့်ချက်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသလား။ ဤသို့ ဒေါ်မဟုတ်ဆိုလှပ် ကားတော့ အိမ်တွေ မြေတွေ ပို့၍ ပိုင်ဆိုရန် ဆန္တရှိသူများကို မျှော်လင့်ချက်နှင့် အသက်ရှင်နေသူများဟု သတ်မှတ်နိုင်သလား။ တကယ်တော့ ထိသို့မဟုတ်ပါ။ ငွေးတို့သည် သုံးဖြန်းမှုပမာဏ ပို့မို့များပြားနိုင်ရန် ဆန္တပြင်းပြော ဖျက်လတ်နေသူများသာ ဖြစ်သည်။ မျှော်လင့်ချက်ရှိသောသူများမဟုတ်။

မြောက်လင့်သုက္ပါတ်၏ ပန်းတိုင်၊ သီးမဟုတ် အပြုလုပ်စံ ကဲသည် အရာဝါဒ္ဓယူဘုတ်။ ပို၍ပြုလုပ်စံသော ဘဝတစ်စု ဖြစ်သည်။ ပို၍ရှင်သုန်သော၊ ပို၍လွှာတ်လပ်သော အခြေအနေတစ်ခုဖြစ်သည်။ ငါးကို ဘာသာရေးဝေါဟာရဖြင့် သုံးနှုန်းလျှင် (အပြစ်တို့မှ) “သက်သာအောင်ကယ်တင်ခြင်း” ဟုဖော်နိုင်သည်။ သီးမဟုတ် နိုင်ငံရေးဝေါဟာရဖြင့်သုံးနှုန်းလျှင် “တော်လုပ်ရေး”ဟုပော်နိုင်သည်။ တို့တို့အခြေအနေဖြစ်ပေါ်မှ မြောက်လင့်ချက်ဟု ပော်နိုင်သည်။

သို့သော် အပြုပြင်ဖန်တီးခဲ့သဘော (Passiveness) နှင့် တောင့်ဆိုင်းမှုသဘော (Waiting for) ပါဝင် နေပြုနယ်လည်း ငြင်းကို မျှော်လင့်ချက်ဟု မသတ်မှတ်နိုင်ပေ။ ငြင်းသည် သည်းခံလက်လျှော့မှ ပါဝင်သော ဆန္ဒတစ်ခုပင် ဖြစ်နေပေလိမ့်မယ်။

ထိုက္ခသို့ သည်။ ခံလက်ပေါ်မှပါဝင်သော ဆန္ဒအဖျိုးအတော်၊ အကြောင်းတို့ ရာမ်စာရေးသရာ ကပ်ဖိကာ က ပုံဝဏ္ဏတစ်ခုဖြစ် လုပ်စွာသူပုံဖော်ခဲ့ဖူးသည်။ ငါးမှာ တရားပြုပေး၏ ရှေ့မှာ ဆိုသည့် ပုံဝဏ္ဏဖြစ်သည်။ ကောင်းကောင်းဘုံးမဟုတ် တရားပြုအပေါ်သို့ သွားရာတဲ့ ပါဝါက်တစ်ခုသို့ လူတစ်ယောက် ရောက် လာပြီး တဲ့ ခါးတောင့်တဲ့ ပိုင်ခွင့်ကိုတော်းခံလေသည်။ တဲ့ ခါးတောင့်က ပိုင်ခွင့်မပေးသေး ပါဟု ငြင်းဆိုသည်။ ထိုတဲ့ ခါးသည် ပွင့်နေပြီး ဖြစ်သော်လည်း ထိုလူသည် ပိုင်ခွင့်ရရှိရန်အတွက် တောင့်ဆိုင်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ထို့ကြောင့်သူသည် နေ့ပေါင်းများစွာ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ ထိုင်၍ တောင့်လေသည်။ ပက္ခာခကာပ် ပိမ့်အားဝင်ခွင့်ပြုပါရန် တောင်းလိုအဲသော်လည်း ဝင်ခွင့်မပေးနိုင်သေးပါဘူး၊ ဟုသာ ငြင်းပယ်ခံရသည်။ ထိုနှစ်ကာလများ အတွင်း သူသည် တံခါးတောင့်အား အဆက်မပြုပါရလေ့လာလေသည်။ သားမွှေးကော်လာပေါ်မှာ တွယ်ကပ်နေသော မှားကောင်ကလေးများကို သိရောက်သည် အထိပ်ဖြစ်သည်။ နောက်ထဲ့သူအဖွဲ့များလာဒီး သော်များ နှီးကြပ်လာသည်။

ပထမနှစ်အဖြစ် သုက တံခါးတောင်ဘား မေးခွန်းတစ်ခုမေးလိုက်သည်။ “အခြေလာက်နှစ်တွေ ကြာလာခဲ့တာတောင်ကဲ ဒီတံခါးကို ကျွန်ုတ်ကလွှာပြီး ဝင်ခွင့်လာတောင်းတဲ့သူ ဘယ်သူမရှိပါလား၊ အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ” ထိအခါ တံခါးတောင်က ဖော်လိုက်သည်။

ထိုစကားကို နားမလည်နိုင်တော့လောက်အောင် သူအိမ်ငဲ့ခဲ့ပြီ။ သို့သော် သူအသက်ယ်ရှုပ်သေးလျှင် နားလည်ချင်မှ နားလည်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ သူလိုလှစာမျိုးသည် ပြုရိကရက်တို့က စကားကို ပဟယ်ရှုံးနိုင်ပေ။

အကုလို၍သာ သူတွင်တော်ဆိုင်းမှုကဲသော အပြုပြင် ဖုန်တီးခံတို့၏ ဆန္ဒထက် နည်းနည်း ပို၍ ခွန်အားသွေ့ရှိခဲ့မည်ဆိုလျှင် ပြုရှိကရက် ထို့ဝါ့အာခံသုည်သွေ့ဖြင့် သုသည် လွတ်ပြောက်ရာ ကောင်းကင်းဘုံးတောက်ပ သောနန်းတော်ဆိုသို့ ရောက်ရတော့မည် ဖြစ်သည်။ ယခုတော့ သူလိုဂုဏ်းသည် တစ်စုံတစ်ယောက်က မီးစိမ့်းပြလာမည့် ကာလကို တော်မော်ရင်း တောင်ရင်း တော်ရင်း အရှိန်တွေကန်ခဲ့ရတော့သည်။

ကပ်ဖိုက်၏ လူအိုကဲ့သို့လူမျိုးများ လောကတွင် များပြားလှသည်။ ငင်းတို့သည် မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် အသက်ရှင်သွားဟု မပေါ်နိုင်ပေ။

ବ୍ୟୋମିନ୍ ଲାଙ୍ଘନିକ ଅଧିକାରୀ

မြော်လင့်ချက်ဆိုသည့်ဘာ အမှန်တရားနှင့် ဆိုင်သည်။ ပြပိုင်ဖန်တီးသံ စောင့်ဆိုင်းမှ မဟုတ်သလို မဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်သေးသည့် အခြေအနေတစ်ခုတွင် ရွတ်အတင်း မမှန်မကာန် အာရာတိခိုင်းလည်းမဟုတ်။ ခြေကုန်လက်ပန်းကူနေသော ပြပိုင်ပြုပိုင်းလဲရေး ဝါဒလုပ်းမဟုတ်။ အခြောက်မကာသည် အစိုးရောက်စွန်းဘူး ဝါဒတစ်ခုလုပ်းမဟုတ်ပေ။

မျှော်လင့်ချက်သည် ြမ်းသက်စွာဝင်ရှု ချင်းမြောင်းနေသော ကျားတစ်ကောင်ဖြစ်သည်။ ကျားသည် မိမိ ခန်းအပ်ရမည့်အခါန်ကို အတိအကျော်ရောက်မှာသာ ခိုင်အပ်လေသည်။

မော်လင့်ချက်ရှိနှင့်သိသည့်မှာ တည်ရှုဖြစ်ပေါ်မှ အခြေအနေတစ်ခုဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်တွင်းမှာ တည်ရှုသောပြင်းပြသည့် အဆင်သင့်ဖြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ လိုအပ်သည့်အခါ လူပ်ရှားမှ ခွန်အားကို အသံပြနိုင်ရန် အဆင်သင့်ရှိသော သတိပါမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။

ယံကြသိမ်

ယုကြည်မှန့်ရာ၌ ဤအရာအပ်မှာ ထိအရာပေါ်မှာ ယုကြည်သက်ဝင်သည်ဟု အမိဘယ်ရသော ပေါ်သူ့သာတဲ့ ယုကြည်သက်ဝင်မှ အမြဲးအစားကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပေ။

ယုံကြည်မှုစိသည်၍ ယခုစိသက်သောမဖြစ်သေးသည့် တကယ်ဖြစ်နိုင်ချေ အသိတရားပေါ်မှ
နိုင်ဟာ၍ သဘောပေါက် နားလည်ခြင်းကိုခေါ်သည်။ ယုံကြည်မှုသည် (မျှော်လှုန်ချက်လုပ်သို့ပင်) အနာဂတ်ကို ကြိုတင်
မှုန်းဆခြင်းပဟုတ်၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသည့် အခြေအနေဟိုစိသည့် ဖွားခွင့်၏ အမြင်တစ်ရှုဖြစ်သည်။ တစ်နည်းပြောရဂျင်
ယုံကြည်မှုသည် သံသယမှ လွှေတိက်းသည့် သေရာများနှင့် သက်ဆိုင်နေသည်။

မျှော်လင့်ချက်အတွက် ယုံကြည်ရန် ဖြစ်နိုင်ချေ၏ အဖြစ်မှန်သဘောကို သေချာရေးရာ သဘော

ဥပမာ လူတစ်ယောက်က စာရေးဆရာဖြစ်စို့ သေချာပါသည်ဟု မည်သူက နိမိတ်ဖတ်နိုင်မှာလဲ။ မည်သူက ဤတင်ဟောကိန္ဒာ ထုတ်ပေးနိုင်မှာလဲ။ သို့သော ဘုရား သေချာမှတစ်ခု ရှိခိုဂိုလ်သည်။ ပိမိသည် စာရေးဆရာ အဖြစ်မှတ်ပါသည်။ အမြားမည်သည့်ဘဝကိုမှ မဂိုအပ်ပါဟူသော သေချာမှာ ထိပွင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စာရေး စာဖတ်နိုင်ကြောင်း သေချာမှာ ထိပွင့်တော်းသုမား၏ ဘဝကို မျှဝေဆံစားလိုပ်ရှိကြောင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို သေချာမှာ၊ လုအမားနားလည်အောင် ရေးသည့် နည်းပညာများကို စိတ်ရည်ရည် လေ့လာချင်စိတ် ရှိကြောင်း ကိုယ်စိုင်သေချာမှာ စာသည့်သေချာများကြိုစ်သည်။ ထိုသေချာများနှင့် သတိများ မရှိခဲ့ပါလျှင် စာရေးဆရာဖြစ်ချင်စိတ်သည် ခင်ပေါ့ပေါ့စိတ်ဆန္ဒအဖြစ်သာ တည်ရှိပေလိမ့်မည်။

ယုံကြည်မှန်ငွေရော မျှော်လုပ်ချက်နှင့်ပါ ဆက်သွယ်နေသည့် အမြားအတွင်းပိတ် အခြေအနေတစ်ခု လည်း ရှိပါသေးသည်။ ငြင်းမှာ သတ္တိဖြစ်သည်။

၁၃

သတ္တိဖို့သည်ကို အပိုပှယ်နစ်စွဲ မထွက်အောင် ပြောစိနိဂျင် တစ်နည်းအားဖြင့် ရောင်းအေးအေး ဖြင့် ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း၊ သိမ်ဟုတ် ချုပ်တည်းနိုင်စွမ်းသတ္တိ (Fortitude) ဟုလည်းကောင်ဖို့သည်။

ယခုခေတ်မှ နေရာအသက်ရှင်ချာညွှန်စိတ်ကို သဲဖို့ဟူ၍ကြသည်ထင် သေချာသည့်စိတ်ကိုသာ သတ္တိ ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်နေကြသည်မဟုတ်လား၊ တကယ်တော့ သတ္တိဆိုသည့်မှာ တင်းခဲနိုင်စွမ်း၊ သွေးအေးအေး ဂေါင်းအေးအေးဖြင့် ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်းတစ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့်မျှော်လင့်ချက်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် တင်းနိုင်စွမ်း၊ ကြံးကြံးနိုင်စွမ်းကို သတ္တိ (Courage) ဟုဖော်သည်ထက် သေးအေးအေး ရင်ဆိုင်ထိန်းချုပ်မှ (Fortitude) ဟုဖော်သည်က ပို၍ သဘာဝကျပါလိမ့်မောင်။

ଦେବେଶ କୋର୍ପ୍ସ ରଂଗିନ୍ ତିଣ୍ଠିର୍ବାହିନୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

တစ်လောကဗုံးက “ဟုတ်ပါတယ” ဟူသောအဖြောက် ဉားချင်နေသည့် အခါသမယတွင် “မဟုတ်ဘူး” ဟုပြောရသည့် သဆိုကို ခေါ်ခြင်းပစ်ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် မကြောက်ရှုံးခြင်း ဟူသော စိတ်အခြေအနေ တစ်ခုအကြောင်း အသေချာ မရှိလဲ၏လျှင် အထက်ပါသွေးအေးအေး ရင်ဆိုင်ထိန်းချုပ်ဖိုင်မှုတိ အပြည့်အဝ နားလည်နိုင် မည့်မဟုတ်ပါ။ ထိုကြောင့် မကြောက်ရှုံးခြင်း သဘောတရားကို လေ့လာသင့်သည်။ ဒြိမ်းခြားကိုမှုတိ မကြောက်သူ၊ သေခြင်းကိုပင် မကြောက်သူတို့၏ မကြောက်ရှုံးခြင်းကို အမြိုးမြိုးချုပ်များလေ့လာနိုင်၏။

(၁) ဘဝကို ဂရမဖိုက် မခင်တွယ်၍ မကြောက်ခံခြင်း။

သူအတောက ဘဝသည် သိပ်တန်းမရှိ နေရအောင် မထိုဂိုတန်ပေါ့ သေခြင်းတရား၏ အန္တရာယ်ဂို သူမှုကြောက်။ သူသည် ဘဝကိုပြု ကြောက်ရွှေ့သူဖြစ်နိုင်သည်။ သူ၏မကြောက်ရွှေ့ခြင်းသည် သူဘဝ၏ချုပ်ခြင်းမေတ္တာရီ။ တဲ့မှ အပေါ် အခြေခံသည်။ သူသည် အန္တရာယ်အခြေအနေများတိပ်ပင် ရှာဖွေလေ့ရှိသည်။ အကြောင်းမှာ သူသည် ဘဝကိုသော လည်းကောင်း၊ သူကိုယ်သူသောလည်းကောင်း၊ လူအများကိုသောလည်းကောင်း ကြောက်ရွှေ့နေခြင်းမှ ရှေ့ပြုလိုပိုတ် ကြောင့် ဖြစ်သည်။

(ج) ကိုးကွယ်ရာတစ်ခုရေးမောက်တွင် သွေအံလိုစိတ်ဖြင့် နေထိုင်သူများ၏ မကြောက်ရှုံးခြင်း။

သူတိ၏ ကိုးကွယ်ရာသည် လုပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သဘောတရားတစ်ဦး ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ထို ကိုးကွယ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမိန့်၊ ထိုသဘောတရား၏ ပညာတရား၏ သူတိအတွက် အထွက်အမြတ်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခွဲဘ အသက်ရှင်နှစ်ဦး လိုအပ်ချက်များကိုလည်လျှောက်အောင်ပင် ထိုအမိန့်ပျေားပညာတရား၏ အရေးကြီးနေသည်။

အကုလ်၏ ထိအမိန့်များကို မနာဖြင့်ပေးပယ်လိဂါရုဂျင် ကိုဘွယ်ရပလူပုဂ္ဂိုလ်၊ သဘောတရားနှင့် ပတ်သက်သည့် သူတို့၏ ရပ်တည်မှု ဆုံးရုံးမြင်း အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိတ်ရတော့ပည့်။ ထိအန္တရာယ်နှင့်တာဂျင် သူတို့သည် သေခြင်းကိုပင် ပို၍ လက်ခံနိုင်သေးသည်။ ထိအခါ သူတို့သည့် မကြောက်ရဲ့ သော လူအမိုအစားဖြစ်သွားသည်။

(၃) တတိယအမျိုးအစားမှာ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးပြီးသောလုတ္တုတွင် တွေ့ရသည့် မကြောက်ရုံးခြင်း ဖြစ်၏။

သူသည် သူကိုဘိတိုင်အတွက် အသိစိတ်ရှိပြီး သူဘဝကို သူချမ်းသည်။ မည်သည့်ကိုးကွယ်ရာကို ဖနိုင်သူ လစ်လျှော့ရှုနိုင်သည်။ မည်သည့်အရာကိုမဆိုလစ်လျှော့ရှုနိုင်သည်။ သူသည်ဘာမူမရှုခြင်းဖြင့် ချမ်းသာသုခကို ရနေသူ။ ဆန္ဒ၏ ကျော်ကျော် မဟုတ်သောကြောင့် ခွန်အာရုံနေသူဖြစ်သည်။

ურეა მომავალი ცის გადამდებარების შესახებ

မြောက်လင့်ချက်ပိုကဲ့ခြင်း

စစ်ပုဂ္ဂန်သော မျှော်လင့်ချက်ဖြစ်ပါလျက် တိုးတော်အားထုတ်သည့်အခါ ဖြစ်ပဲလာဘဲ ပြုတွေပုဂ္ဂန်ပြုသွားရသည့် အချိန်များ ရှိတော်ပါသည်။ မျှော်လင့်ချက်ပြုကြော်ငြေးသည် တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း ကောင်းမျှ။ မျှော်လင့်ချက်ပျက်ပြားမျှကြော့ငြား အားမလိုအားမရ ထိတိမကျော်မန်ဖြစ်မဟမ်။ ထိုမကျော်ပိတ်ကြော့ငြားပင် လူ၏ မျှော်လင့်ချက်များ ပိုမိုပြင်ပါပိုင်မာလာနိုင်သည်။ အကောင်းပြင်အဖြစ် အိမ်မက် မက်နေသုတေသနလောက် အဖြစ်မာ ရေရှည်ပုဂ္ဂန်အား။

တစ်ခုပြောစရာရှိသည့်မှာ မျှော်လင့်ချက်တစ်ခု စနစ်ကျကျ ပျက်စီးပြုကွဲသွားသည့် အခါမျိုးတွင် လူသာ်ပို့လည် (ဆွဲကိုစ်ရာ) တယ်ဖော်စရာဟာရ် ဘာမှမရိတေသနသည်ဘဝါလား ရောက်သားစိုးပို့သည်။

အများအသေ လူသားထို့သည် တည်ဆောက်၍ မရလောက်အောင် မျှော်လင့်ချက်ပြောသွားသည်။ အခါ မိမိတို့၏အလိုဆန္ဒ၊ တောင်းဆိုမှုများကို မိမိတို့နှစ်ဦးလောက် အခြေအနေထဲ လျှော့ချဖစ်လိုက်တတ်သည်။ သူတို့ လက်လုပ်မပါဟု ထင်သောအရများကို အိမ်မက်များပင် မ မက်ဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်တတ်သည်။ သူတို့၏သည် လက်လောက်ထို့တောင်းမြင်ဝါတော်မီး၏ ပို့ပဲလာတို့ဝင် ဖြစ်သည်။

မျှော်လင့်ချက်ပြုကွဲပြု၏၏ အခြားအကိုယ်ဆင်တစ်ခုမှာ နှစ်ဦးသား မာကြောသွားပြု၏ဖြစ်၏။ ထို သုတေသန၏ နေဂြာက်လုပ်မှုကို မခံစားနိုင်တော့လောက်အောင် လုပ်လောက်စွာ ထိနိုင်နာကျင်းရဲ့ပြုပြီဟု ဆုံးဖြတ်၏။ သုတေသန၏ နေဂြာက်လုပ်သာမျှ၊ ခံစားရတော့မည်လုပ်တဲ့။ မည်သူကျော်၊ သုတေသန၏ နိုင်ကျင်အောင် မပြုလုပ်နိုင်။ သို့သော် သုတေသန၏ သုတေသနပါးကိုတော့ နာကျင်အောင် ပြုလုပ်နိုင်လေသည်။ သုတေသန၏ ဘဝအမိုးယူသည် "မည်သူကိုမှု"

အများစုမှာ စိတ်လက်မရွင်ပြာသ အေးစက်စွာ အသက်ရှင်နေထိုင်ရင်း ဘဝကို ကုန်ဆုံးစေရသည်

ဖြစ်နိုင်ခြတ်ခဲ့တော့ရှိ၏၊ သူတိအပေါ် စိတ်ဝင်စားစွာ ပတ်သက်လာသည့် ဗုဒ္ဓလုပ်တစ်ယောက် ယောက်တို့ ယုံကြည်စိတ်ချမှတ်ဖွေဟုတွေသွားနိုင်သည်။ ထိုအပေါ် သူတိ၏ အေးခဲတင်းမာများ၊ တုဖြည့်ဖြည်း ပျော်ပျော်နှင့် လာတတ်သည်။ ထိုအခါပျက်စီးသွား ပြုပုံစုတင်ရသော မျှော်လင်ချက်မျိုး၊ စွောကလေးလည်း ပြန်လည့်ဝှက်သန်လာရပေသည်။

သည်တင်ပို၏။သော အကျိုးဆက်တစ်ခု ဖြစ်သွားနိုင်သေး၏။ ထိုအကျိုးဆက်မှာ ဘဝကိုယ်နဲ့တိုးခိုးသော အကြမ်းဖက်မှာ လောကပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖျက်ဆီးမှစသည်တို့ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖတ်သာများ၊ အကျိုးဖွံ့ဖြိုးရှုပ်သီးသူများသည် ထိုအပို့အစားထဲတွင် ပါဝင်နေတတ်ပါသည်။

မျှော်လင့်ချက်အမျိုးမျိုး

လူတစ်ဦးချင်းအတွက် မော်လင့်လင့်ချက်အမျိုးအားများ မည်မှုပင်ကျွေားစေကော်မှ မော်လင့်ချက်၏အခို့ပါး အခြေခံသဘောတရားနှင့် စွမ်းရည်သတ္တိတို့ကတော့ တစ်မျိုးတစ်စားတည်းသာဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးချင်းအတွက် အမှန်တရားသည် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးအတွက်လည်း အမှန်တရားသာဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် လူတစ်ဦးချင်း၏ မော်လင့်ချက်သည် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုပဲး နှင့်သားအားလုံး တစ်လောကလုံး၏ မော်လင့်ချက်လည်းဖြစ်သည်။

သိပ္ပံ့ပညာရှင်တစ်ယောက်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ လူသားသည် သဘာဝတရားအပေါ် အနိုင်ရရေးကို ပြုးတည်၏။ လေကတွင် လူသားက အစေအရာရာ ဖန်တီးသူ ဆုံးဖြတ်သူ၊ ဉာဏ်လွှမ်းစိုးသူ ဖြစ်ရေးကို ပြုးတည်သည်။ လူးသား၏ မာန်ဟန်တို့ ပိုမိုပြင်မားလာခဲ့ရသည်မှာ သိပ္ပံ့ပညာရှင်တို့၏ မျှော်လင့်ချက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။

စက်မှုပညာရှင်တစ်ယောက်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ လူသား၏လုပ်အား နှစ်အား ပင်ပါန်းဆင်းပဲမှုကို လေ့ရှိနည်းအောင် ချွေတာထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် စက်ကိရိယာများ စက်မှုနည်းပညာများ တိတွင်အသုံးပြုနိုင်ရေးဟု ဖို့နိုင်ပါသည်။

လူမှုရေပညာရှင်တစ်ယောက်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ လူသည် လူသားစီမံနှစ်နွား ဂိုလ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေး၊ စောင့်စည်းမှုအကျင့်သီလ ရှိရေး၊ လူနေမှုစနစ်နှင့် လူမှုဘဝတိုးတက်ပြင့်မားရေး၊ လူအချင်းချင်းရိုင်းပင်း ကုည်းရေး၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ၏ ဂိုလ်ပည့်ဂိုလ်သွေးပြင်မားခြင်းဖြင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ဂိုလ်ပည့်ဂိုလ် သွေးမြင်မားရေး၊ ထိုမှုနိုင်ငံတစ်ခလုံး၊ ထိုမှုတကဗ္ဗာလုံးရှိ လူသားမှား ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမြင်မားရေး၊ စသည်တို့ဖြစ်သည်။

သာမ်းပညာရှင်တစ်ယောက်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ လူယဉ်ကော်မူ မြင့်မားလို့တက်ရေးပြုစ်သည်။
စီတ်ပညာရှင်တစ်ယောက်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ လူသားအားလုံး လူပီးသွား ခံတောတိနို့ အချင်၊

အမှန်း၊ ဂျရင့်မှု၊ ကြောက်ဖွံ့ဗြို့မှု ပျော်ရွှေ့မှု၊ ထူးကလြော်မှု၊ စသည် ခံစားချက်များကို မှန်ကနိုစ္စာ ခံစားနိုင်ရေး ဖြစ်သည်။
ထေးသုတေသနပညာရှင်တစ်ယောက်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ လူသားအားလုံး ကျွန်းမာပျော်ရွှေ့နိုင်း
ကောဂါဝေဒအောင် အပေါင်းတိ အောင်းနိုင်ဖြစ်သည်။

လူတိုင်းဂျုတိုင်းမှာ မိမိအသိစိတ်ဓာတ်အခြေအပေါ်၊ မိမိ၏သန္တအပေါ်၊ မိမိ၏အတွေအပေါ်၊ မူတည်
မျှော်လင့်ချက်ဂိုလ်စီရီကြပါသည်။ မိမိ၏ မျှော်လင့်ချက်သည်သာ အစစ်အမှန်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိမုရလာသော ရာဇ်အဖြေများ
သည် လူသားအားလုံး ဖြုံးဖြုံးတက်မယ် အကိုးတရားအဖြစ် ပေါင်းဆုံးသားကြမှုများဖြစ်သည်။

ကျမ်းညွှန်း၊ ဂရမန်လူမှုသိပ္ပါယ်ရှင် Erich fromm ၏ The Revolution of Hope

(j)

အချုပ်ရဲ့ အရသာ

အမေရိကန်ဂျာဆရာ Shel Silverstein ရဲ့ ကျောတ်ပုံဖတ်ဖူးတယ်။ ကျောအမည်က Moon-catchin' Net တဲ့။ “လကိုဖြမ်းမယ့်ပိုက်ကွန်” လို့ အဓိပ္ပာယ် ပြန်ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ଲକ୍ଷ୍ମୀପଣ୍ଡିତ୍ ହିନ୍ଦୁରେଣ୍ଟାଙ୍କାରୀଙ୍କ ବିରାଗୀସ୍ଥାନ

ଗେ.....କ୍ରିଫ୍ଟିକ୍ୟୁ ଲିଆପଲିଗ୍ନିର୍ଭିତ୍ତି ସ୍ଵାଃତୋମନ୍ୟ॥

କିମ୍ବା ଏକାକି ପ୍ରକାଶକ କୋଣଙ୍କଣି ତଥା ଏକି ଗ୍ରନ୍ଥ
ଅତିମା ଲାଗିମନ୍ଦିରରେ ରଖାଯାଇଛି.....ଆଜେଇବାପାଇଁ

ດី រោនឡាត់ទៅអារាកី គិតពេលវេចពិបុរិ។ ខ្សោក់ស្ម័ែលពេល គិតបុរិរួនុយ៉ាងមុខ លាកី ពេលដឹងថ្មី នៅពិបុរិ។ ពិបេងឈុយ តាករលីកិច្ចមុខ កោះគោះការណ៍មុខ លាយការនៅពេល គិតរួនុយ៉ាងមុខ

အဲဒီအောက်နားကို မင်းကြည့်လိုက်

ଗୋଟିଏ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ

କୁଯିତାର୍ଥର୍ଦ୍ଦିଃପିତାଃତେ ଦ୍ଵିପ୍ରିକ୍ରମକ୍ଷଣକ୍ରି ଲୋଭମଃଲ୍ଲିକ୍ରଲ୍ଲିଲେ॥

ଲାଗ୍ନିପତି: ଦୁଃଖରୀଙ୍କଣଙ୍କା ଲାଗ୍ନିପତିଟ୍ରେପିଲା॥ ଲାଗ୍ନିପତି: ପ୍ରିସ୍ ଟ୍ରେପିଗ୍ନିପିଲ୍ଲାତାଫ୍ରିଟେପାମ୍ବାକ୍ଷିନ୍ଦ୍ରିଯାମ୍ବା॥
ଦୁଃଖରୀଙ୍କଣଙ୍କା ଲାଗ୍ନିପତିଟ୍ରେପିଲାମ୍ବାକ୍ଷିନ୍ଦ୍ରିଯାମ୍ବା॥ ଦୁଃଖରୀଙ୍କଣଙ୍କା ଲାଗ୍ନିପତିଟ୍ରେପିଲାମ୍ବାକ୍ଷିନ୍ଦ୍ରିଯାମ୍ବା॥

အေဒီလိပ် လက္ခဏာမျိုးနှင့် ပြင်ဆင်ကြည်နေတဲ့အခါန်မှာ အရေးကြီးဆုံးအချက်ဟာ ပိုက်ကွန်ပိုင်ခဲ့ဖို့ လည်း မဟုတ်နိုင်၊ လနဲ့ ကိုယ်ရဲ့ အဝေးအနီး ချိန်ဆိုလည်းမဟုတ်နိုင်၊ လကို ချစ်မြတ်နိုင်တဲ့နဲ့ ကြည်နဲ့ပို့နောစိတ်ပြုနိုင်တယ်။

တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ချိမ်မြတ်နဲ့တဲ့အရသာဟာ လောက်ကြီးမှာ ကြည့်နဲ့ပို့မှာ ပေါ်ရတဲ့အခါ ပို့ပါ။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ချိမ်မြတ်နဲ့ထိတဲ့အခါ ကမ္ဘာလောက်ကြီးတစ်စုံမှာ ပွင့်ကြကုန်သူ၏ ပန်းပွင့်တွေဟာ လုပ်ကုန်ကြပါတယ်။ ပင်လယ်ပြင်လည်းလှ တောင်တန်းတွေလည်းလှ၊ တိမ်တွေလည်းလှ ဒေသလုံးကတော် နေတဲ့ ကလေးတွေလည်းလှ၊ လမ်းဖြတ်ကုန်းနေတဲ့ လုတွေလည်းလှ အားလုံးပဲလောက် သိမ်မွေ့အဲဖြေကြပါတယ်။

အလုပ်များအရာနှင့်တာတော့ လောကမှာ နိုက်တာပဲလေ။ အလုပ်များအရာကတော့ ကိုယ့်ချစ်သူ၏ ထိလိုက်တဲ့အရာတွေပဲဖြစ်လိမ့်မယ်။

၅၈။ ခရိုင်ပါစီ။ ခရိုင်သူနဲ့အတူ လမ်းကျောက်သွားဖို့ ကြံ့လာရင် ခရိုင်သူခြေဖေါ်ချေသွားတဲ့ ခြေရာနေရာ လေးတွေဟာ မြေပြင်ပေါ်မှာ တစ်ခေက သီးသန်ဖြစ်တည်နေရတာ မြင်ရမယ်။ (ပိုမြို့သိသာတောက သဲသောင်စို့ပို့ပေါ်က ခြေရာနဲ့ပြော) အဲဒါသီးသန့် မြေပြင်ဘို့မဟုတ် သဲပြင်အဲပိုင်းအဝလေးဟာ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်နဲ့သာ ရင်နှီးတဲ့ အပိုင်း အဓိကလေးဖြစ်နေတယ်။ ဘယ်လောက် ကိုယ်နဲ့ရင်နှီးနေသွားလဲ သီချင်ရင် အဲဒို့ခြေရာကလေးထဲမှာ ထပ်တူထပ်၍ ခြေချ ကြည့်လိုက်ရပါပဲ။ ခရိုင်သူရဲ့ကိုယ်ထွေ တစ်နည်းပြောရရင် ရှင်သန်ခြင်းခွန်အားဟာ ကိုယ့်ဆိုကို ချက်ဆင်းစီးဝင်ပေါင်း ပံ့သွားတာ ခံစားလိုက်ရဂါးမယ်။ အေဒီဟာ အချင်ရဲ့ အရာသာတစ်ပျိုးပါပဲ။ အသုစ်ဟာ ဘယ်လောက်တောင် မေးဟားညီ့၊ ယူနိုင်စွဲ့ရှိသွားလဲဆိုရင် ခရိုင်သူနဲ့ကိုယ် တိုက်စိုက်ထိတွေ့မှ မရှိဘဲ ခရိုင်သူထိလိုက်တဲ့ အရာဝါဘူကတဆင့် ထိမိတာတောင် အချင်ရဲ့အရာသာက ကိုယ့်ဆိုကို စီးဝင်ပေါင်းဝပ်စေနိုင်ပါတယ်။

ချစ်စုကဗေားတဲ့ တာအုပ်တစ်အုပ်ဟာ ဘယ်လောက်များတစ်နှစ်ဦးကြီးလိုဂ်မလဲ ကံကောင်းထောက်မွှာ တာမျက်နှာတစ်ရွှာမှာ ချစ်စုရဲ့လက်ရောနဲ့ လက်မှတ်လေးတစ်ရွှာရို့လည်း ရလိုဂိုဏ်းမလိုဆိုရင် ဒီတာအုပ်ကလေးရဲ့ တစ်နှစ်ဦးဟာ အဖို့မဖြတ်နိုင်အောင် ကြီးမားဝါပိုမ်ယယ်။ အဲဒီတာအုပ်လေးကို စွဲစွဲတိတိုင်း သူ့ပျောက်ရေးလေးကို လက်နှုံးထိမိတိုင်း အချမ်းရဲ့ ခွဲနှုန်းဟာ ကုံယုံဆိုကို စီးဝင်ပေါင်းစပ်နေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီခွဲနှုန်းဟားကို ကြည့်နှုန်းမူးရွှေ့တဲ့အပါ အချုပ်ရဲ့ အရာသာပါပဲ။

အချို့ဆိုတဲ့အရာ

အချမ်းဆိတာဘာလ လို လူမှုပိုင်းတွေးကြည့်ခဲ့ဖူးပါလိမ့်မယ်။
 လူမှုပိုင်းပညာဆရာတိုး Erich Fromm ကတေသာ “အချမ်းဆိတာည်မှာပြင်းပြသေ ခံစားချက်မဟုတ်၊
 အချမ်းဆိတာည်မှာ အန်ပညာတစ်ခုဖြစ်သည်” လို သူရေးခဲ့တဲ့ ဒဿနတာအုပ် “ခရီးခြင်းအန်ပညာ” (The Art of Loving) မှာ
 ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ အချမ်းဆိတာ သိပ္ပါဒေတတ်ပညာမျိုး မဟုတ်တဲ့အတွက် ဘီဒီရိုင်း ကျော်မှတ်လေ့လာလိုလည်း မပေါ်ဘူးတဲ့။
 သေချာတာတစ်ခုက အချမ်းဆိတာဘာလ လို သိပ္ပါဒေ အချမ်းကိုတို့ကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အချမ်းကို
 ကြံ့ခဲ့ရပြီးမ အချမ်းဆိတာဘာလ လိုသိလာကြတာပါ။

အချမ်းဆိတာ ဘာလဲလို့ တစ်ယောက်ယောက်က မေးလာရင် ဖြစ်နိုင်ခြေက အဲဖိတစ်ယောက်ဟာ အချမ်းကို ကြံ့ခြေပြီးပါပြီ။ သူကြံ့ခဲ့တဲ့အရာဟာ အချမ်းမှုဟုတ်ရဲ့လားလို့ သေချာချင်လို့သော်လည်းကောင်း၊ အချမ်းမဖြစ်ပါ စေနဲ့ သန္တရိယိုဝင်းသော်လည်းကောင်း၊ အတည်ပြုချက်လို့ချင်လို့ မေးလိုက်တဲ့မေးခွန်ပဲ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဖြစ်ခဲ့တော့ အချမ်းဆိတာ ဟောဒါပါလို့ ဘယ်သုက္ခလာ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြလို့ မပါဘူး။ တကယ်အာချမ်းဟာ နဲ့ညံ့နှင်းနှင့်သိမ်မွေ့လွန်လို့ အာရုံဝါးပါနဲ့ ခံတေးရှုံးမသိနိုင်ပါဘူး။ အာရုံဝါးပါနဲ့ ဖော်ပြုလို့မရနိုင်တဲ့ အာရာသြားပါတယ်။ ဒီတော့ လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်ကို “ဒီအတိုင်းဆို မင်းတော့ အာချမ်းကို တကယ်သိနေပြီလို့” ဆုံးဖြတ်ပေးလို့ မရပါဘူး။ အာချမ်းကိုကြုံရတဲ့ ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင်သာ ဆုံးဖြတ်လို့ ပါတယ်။

Tina Arena သီဆိတ္တာ အချက်သီချင်းကလေး တစ်ပုဒ်လိုပြော။

I want to know what love is. I want you to show me.

“အခြစ်ဆိတ်ဘာလဲလို့ သိချင်လိုက်တာ။ ကိုယ့်ကို မင်းကပဲ ပြပေးစေချင်လုပါတယ်” တဲ့။

မင်းက ဘာကြောင့်ပြောပေးရမှာလဲ၊ မင်းပြု ကိုယ်သိမှုနှစ်ပါ။ ဘာကြောင့်မင်းပြု ကိုယ်သိရမှာလဲ၊ ရှင်းပါတာထဲကျွဲ့၊ ကိုယ်ချုပ်နေတာ မင်းပဲဖြစ်နေလိုပါ။ တွေးသူက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပြောနိုင်မလဲ။ တွေးသူပြတော့ရော ကိုယ်ကမြင်နိုင်မတဲ့လား။ ကိုယ်မြင်တာက “သူ့သိကအရာသာလျှင်” ဖြစ်နေလိုပါ။

တကယ်တော့ အချမ်းဆိတာ အကောင်အထည်ဖော်တဲ့ စိတ်ကူးသက်သက်အရာ(Abstract thing) ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အာရုံးပါးနဲ့ တိုက်ရှုက်ခံတော်လို့ မရနိုင်ပေါ်မယ့် အချမ်းဟာ အေဒီအာရုံးပါးထဲကို အသွင်သလွှာနဲ့ အမျိုးမျိုးနဲ့ ဝင်ရောက်ဖွဲ့စည်းနိုင်တာမို့ အချမ်းကိုမြင်ရဲ ကြားရာ မွေးရ ထိတွေ့ရတာပါ။ လေကုမ္ပဏီနိုင် မကြားနိုင်ပေါ်မယ့် အပူအအေး စတုံးအရာတွေရဲ့ ဖော်တိုးမှုကြားနဲ့ လေရွှေလားတဲ့အခါ သစ်သွေ့က တစ်ဆင့် လေကိုမြင်ရတယ်။ အေဒီသဘောမျိုးနှင့်တူ နိုင်ပါတယ်။

କିମ୍ବଳନାଥେଣ୍ଡ ଫଙ୍କ୍ସ୍ ବ୍ୟାପକ ଲୋକରୁକୁ ଆଶିଷ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହାର କାରଣେ କିମ୍ବଳନାଥେଣ୍ଡ ଏକ ଅଧିକାରୀ ହାଜିର ହେବାର ପରିମାଣ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିଛନ୍ତି । ଏହାର କାରଣେ କିମ୍ବଳନାଥେଣ୍ଡ ଏକ ଅଧିକାରୀ ହାଜିର ହେବାର ପରିମାଣ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିଛନ୍ତି ।

အချစ်ကို ဘယ်လို သိနိုင်သလဲ။

କିମେବୁର୍କିଙ୍କିର୍ତ୍ତିରେ, ଆର୍ଟିଶାଫ୍ଟ ମେବୁର୍କିଙ୍କିର୍ତ୍ତିରେ ଗ୍ରହିତାଯି ॥

အချမ်းကိုသိချင်ရင် အချမ်းကို ကြော်တွေ့အခါ စိတ်ပါလက်ပါဖြစ်ပဲ ဝင်လိုက်ရုပါပဲ။ (ဒီသဘောနှင့် အက်လိပ်၊ အမေရိကန်စကားမှာ falling in love လို သုံးလိုက်ကြတာဖြစ်ပါလိမယ်) ဒါမူ အချမ်းကို ထဲထောင်ဝင်သိနိုင်မှာပေါ့။
တစ်ခါတွေးကပေါ့။

“တာနာ ဒါကိုခင်ဗျား ဘယ်လိုလုပ် ဆွဲနိုင်ခဲ့တာလဲ”

ပန်းချီဆရာက ပြန်ဖြေပါတယ်။

“ကျွန်ုတ်ပင်လယ်ထက် မှန်တိုင်းတစ်ရွှေ့ကို ပန်းချိန်ချင်နေတာကြပြီ။ အနဲ့ပဲ ကျွန်ုတ်ပေါ်လန်ကမ်းခြေတို့ သွားခဲ့တယ်။ ငါးမံးသမား တစ်ပေါ်လာကို တွေ့ပြီးတော့ နောက်တရီ မှန်တိုင်းကျူတဲ့အခါ်၌မှာ သူ့ဝါးဖမ်းလေ့နဲ့ လိုက်ခဲ့ပါရစေလို့ ပြောလိုက်တယ်။ မှန်တိုင်းလည်းကျွန်ုတ်မယ်ဆိုရေး ကျွန်ုတ် ငါးဖမ်းလေ့ထဲ ရောက်သွားတော့တာပေါ့။ ကျွန်ုတ်ဘုံးတို့ ရွှေ့ကိုတိုင်းမှာ ကြိုးနဲ့ စိတ်နိုင် ချဉ်ထားပါလို့ ပြောရတယ်။ သူက ကျွန်ုတ်ဘုံးတို့ ရွှေ့ကိုတိုင်းမှာ ချဉ်နောင်ပေးပြီးတော့ လေ့ကိုမူးတိုင်းအလယ်ပဟိုကို ရောက်အောင် လေ့လိုပေးတာပါပဲ။ မှန်တိုင်းဟာ ပြင်းထန်လိုက်တာများ။ ကျွန်ုတ်မှာ လေ့ဝမ်းထဲမှာ လွှဲအဖို့ချမ်ပစ်လိုက်ချင်လောက်အောင်ပဲ။ ဒါမဲ့ ရောဂါးနဲ့ မှန်တိုင်းဟာ ကျွန်ုတ်အော်ကန် ကျော်သွားကြမှာ လေ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ ကျွန်ုတ် ကိုယ်ခွဲခားက ရွှေ့ကိုတိုင်းမှာ ချဉ်ထားတာပဲ။ တစ်ချိန်လုံး ကျွန်ုတ်ဟာ မှန်တိုင်းကို မြင်ရခဲ့တားရရှိတွင် မကဘူး။ ကျွန်ုတ်ဘုံးတို့ပါ မှန်တိုင်းက ဝင်သွားခဲ့တာ။ နောက်ဆုံး ကျွန်ုတ်ဘုံးတို့ပါယ်တိုင် မှန်တိုင်း၊ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရွှေ့ ဖြစ်လာတဲ့အထူထူပဲ။

“အဲ အဲဒေသက်တော့ ကျန်တော်ပြန်လာခဲ့ပါး ဒီပန်းချိကားကို ဆွဲလိုက်တော့တာပါပဲ” တဲ့

အခြား နက်ရှင်းစွာသိလိုက်သူဟာ ဘဝမှာအသက်ရင်သန်ရတာ ထိက်တန်သွားပါတယ်။ သူ

ရဂုဏ်တဲ့ အချစ်ရဲ့ လင်းရေဂါဏ်ပြည်ဟာ သူတစ်ပါးကိုလည်း ဂုံးဝင်ရှုံးနဲ့ စေနိုင်လို့ တွန်ဖိုးလည်းကြီးမားလုပ်တယ်။
 ကိုတော်ပြိုးရဲ့ “နွေနှောင်းရရှိကျို့” သိခိုင်းထဲက “မယ့်ကိုယ်တဲ့ မွေးမြေလေသလား” ဆိတ္တာ
 စကားလုံးလေးဟာ အချစ်ကို နှုန်းရှိနဲ့ သိလိုက်သူရဲ့ ခံစားချက်တစ်ခုပါ။ ပန်းရန်အသွင်နဲ့ ဖန်ဆင်းခဲ့ရလို့သာ အချစ်ရဲ့
 ရော်ကို ခံစားနိုင်ပါကိုတာမဟုတ်လာဘူး။

ဘဏ္ဍာင် ချစ်ကတ္ထလဲ

မာယာကော်စကိုးရဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကတော့ ဖြေတယ်

“လူထိတာ မွေးကတည်းက အချင်ကိုရလာခြားသားပါ။ ဒါပေမယ့် အလုပ်ကိစ္စတွေ၊ ဝင်ငွေတွေစတဲ့ အရာတွေရဲ့ကြားမှာ နဲလုံးသားဟာမြေဆိုင့်အုပ်ခံလိုက်ရတာ မာကျောစွာ ချီးကပ်တဲ့ အထိပ် အဲဒီအကာတဲ့မှာ နဲလုံးသား မရင်သနနိုင်တော့ဘူး အထိပ်ပဲ။ နဲလုံးသားဟာ ကိုယ်ဆန္ဒတဲ့မှာ ရိုပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ရုပ်အကျိုး ဝင်ပေးထံးရရှာ တယ်” တဲ့။

အဲဒေါက်ရှင်ဖြစ်မှာ။ ကလေးတွေဟာ လူဌးတွေထက် ပြုစင်ရှိးဖြောင့်နေကြတာ။ ကလေးတွေရဲ့ နှလုံးသားဟာ ပေါင်မှန်ချိုးကပ်သလို အဆုံးမာနဲ့ အဖွံ့မခံရသေးဘူးကို။ ဒီလိုပို့တော့ ကလေးတွေဟာ အချစ်ကို လူဌးထုက်ပိုးခဲ့တဲ့ နိုင်စွာ ရှိတယ်။

The Art of loving ତାଆର୍ଥିତାମୁଖ ଲ୍ୟାଭବନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଡଫ୍ରେଂକ୍ ତିର୍ଯ୍ୟକ ପଚାରଣ୍ଡ ଏରିଚ୍ ଫ୍ରୋମ୍ ଗରେସିଯାଃ ପିତାଙ୍କ॥

“လူသားတို့သည် အစိမ်းပဲတွင်းမှ ကျော်လွှာမွေးဖြားလာခဲ့သည့် တစ်ခကေကတည်းက (သူမိန္ဒီ
ပြင်ပြင် ကဗျာကြီးထဲသို့ရောက်လာခြင်းအတွက်) နှစ်သိမ်မှာ အတားထိုးမှ လိုအပ်ခဲ့သည့်။ အမျိုးမျိုး၊ ကြေးသားဖူ့သည်။
အစောင့်းကာလ လူသားများသည် ဆေးဝါးဖို့ပဲ မူယာစ်ခြင်း၊ ဘုံစနစ်အရ လိုင်ဆက်ဆံကြခြင်း၊ စသည်တို့ဖြင့် ဖိမ်၏ အထိုး
ကျိုးမှကို ဖြေဖောက်လမ်းလဲ ယူခဲ့ကြသည်” တဲ့။

နောက်ထိုင်းမှာတော့ လူသားအချင်းချင်း ပေါင်းစပ်ခြင်းအားဖြင့် အတိုက်မှုကို အတွက် တိုးထားလာခဲ့ကြသည်။ လူသားအချင်းချင်း ပေါင်းစပ်ဖို့ ပေါင်းစည်းစွာနေထိုင်ဖို့ ပေါင်းစည်းစွာရှင်သနဖို့ ပေါင်းစည်းစွာအတွက် "အချက်" ဟာအလုန်အရေးကြီးတဲ့ အခန်းကဗျာကန် ပါဝင်လာပါတော့ဘယ်။

လူယဉ်ကျေးမှု တဖြည်းဖြည်းတိုးတက်လာတာနဲ့ အချစ်ဟာ ပို၍ပို၍ အရာရောက်လာတယ်။ မိသာဒ္ဓဘဝကို လူသားတွေဟာ ပို၍ပို၍ တန်ဖိုးထားလာကြပါတယ်။ လူသားဟာ ဇွေးဇွားပြီးသိမှာပဲ မိခင်ရဲ့ ရင်ခွင့်ထဲမှာ အချစ်ကို စတင်ခဲ့စား သင့်ယူခဲ့ရတယ်။ မိခင်ရဲ့အချစ်ဟာ (Erich Fromm ပြောသလို ပြောရရင်) အခြေအနေပေါ်မှာ မှတ်ညွှန်ပြီး သက်ရောက်တာမျိုးမဟုတ်ဘဲ (unconditional love) တစ်သမတ်တည်းသော အချစ်ပြစ်တယ်။ ဒင်ရဲ့အချစ်ကတော့ သားသမီးရဲ့ အပြုအမျေပေါ်မှာ မှတ်ညွှန်ပြီး အနည်းအများ အလေးအဖော် သက်ရောက်တဲ့ (conditional love) အချစ်ဖြစ်တယ်။ ဒီတွေကလေးဟာ ဒင်ရဲ့အချစ်ကို ပုံမှန်အတိုင်း ရနိုင်ဖို့အတွက် ကိုယ့်ကိုချစ်ခင်လာမေမယ့်အပြုအမျိုးတွေကို အသိစိတ်နဲ့ ပြုမှလာတော့တယ်။

ဒိုတေက်ပြီးမြင်းဟဲ့တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကို ရောက်လာတဲ့အဲ လူသားဟာ ပိုမိုရဲ့ ပိုသားစာတွေ့း မှာသာမက ပိုသားစာ အပြင်ဘာကိုထိ အချိန်ကို ဖြန့်ကျက်လာခဲ့တော့တယ်။ လူသားအချင်းချင်း ရဲဘေးစိတ် ညီအကိုစိတ်တွေ နဲ့ ခုစိနိုင်ကြတာ လူသားတွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်နဲ့ မြင့်သည့်ထက်မြင့်လာတာကို ပြန်တော်ပါပဲ။ အချိန်ကို မျက်စိန္တဲ့ မှုပြင်ရပေမယ့် လူသားအချင်းချင်း ရိုင်းပေးကျည့်၍ ကြင်းနာောင့်ရောက်မှုတွေဟာ အချိန်ရဲ့ သက်သေတွေ့ပါပဲ။

ဒုက္ခကြောင့် စကားပုံတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရတာ ဖြစ်မှာပဲ။ “အချမ်းဟာ ကမ္ဘာကြီးကို လည်ပတ်နေတယ်” တဲ့။

ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံးကို ဝေဆာလုပစ္စ၊ ရှင်သန်နေအောင် ဖန်တီးနေတာလို့ လေဘူယျ ပြောနိုင်ပါတယ်။

အချမ်းဆိုတဲ့အရာမှာပဲ အခြေအနေအရ အတိမ်အနက်၊ အပြင်း အပျော့၊ အပူ အအေး၊ စသည်ဖြင့် နှင့် ဆမှုအမျိုးမျိုးနဲ့ သာဘာဝအပဲ။ ကြံ့ပြားနေတာကို ကြံ့ထွေကြုပါတယ်။

အချစ်အမြိုးမြိုး

ကွမ္မာပေါ်မှာ လူသားသန်းပေါင်း ခြောက်ထောင် ရိုဂျာပေါမယ့် အချစ်ကတော့ ခြောက်မျိုးလောက်ပဲ ရှိနေပါတယ်။

အင်ခေအနေနဲ့ အရိုက်အသိကို လိုက်ပြီး လူသားတစ်ယောက်ဟာ အချမှုအမျိုးမျိုးကို ပြမ်းမွန်တီးမိနေ တတ်ပါတယ်။ ကိုယ်က သတိထားလိုက်မိသည့် ဖြစ်စေ၊ သတိ မထားလိုက်မိသည့် ဖြစ်စေပေါ့။

၁။ မိခင်အချစ် သို့မဟုတ် ကြင်နာသော အချစ်
(Motherly love or Tender love)

၂။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်သောအချစ် (Self- love)

၃။ ဘာဝကူ ချစ်သောအချစ် (Love or like)

၄။ ညီအကိစ်တဲ သုမဟ္မတ ရဘောရဘက်စ်တဲဖြင့် ချစ်သော အချစ် (Brotherly love)

၅။ ဘုရားကို ချိတ်သောအချိတ် (Love of God)

၆။ ကိုလေသာအချစ် သို့မဟုတ် ပေါင်းစပ်သာအချစ် (Passionate love or Erotic love)

လုတေသနပညာကိုယ် အေဒီအချမ်းအပျိုးမြှုတဲ့က တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုနဲ့ တစ်ပညာကိုယ်ပညာကို
လောက်ကြီးကို ချမ်းဆောင် နောက်ဖွဲ့နေဖိတ်ပါတယ်။

ဒါက လူမှုအဖွဲ့အစည်းက သတ်မှတ်ထားတဲ့၊ ကြံးကြံးကိုထားတဲ့၊ ပေါ့ပေါ့ထားတဲ့ သဘာဝအချင်တွေလို့

ဒီနေရာမှာ ပုံမြတ်စွာဘုရားရဲ့ ပုံသွားနာ တရားတော်မှာတော့ အချင်ကို အမျိုးအစားခြေမြားတဲ့ နေရာမှာ အချင်နဲ့ မေတ္တာရပ်လို နှစ်မျိုးခွဲထားတာ တွေ့ရပါတယ်။

သာမဏ်လူသားတွေ သာမဏ်အခါန်မှာ တစ်စုံတစ်ယောက်အပေါ် ထားတဲ့ စိတ်သဘာဝကို အချင်အဖြစ်ယူဆတော်တယ်။ နောက်ပြီး တရားကျွန်ုတ်ကြံး အားထုတ်နေတဲ့ သူတော်စင် သူတော်မြတ်တွေနဲ့ ရဟန္တပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘာရားရင် စသည်တို့ရဲ့ လောကအပေါ်ထားတဲ့ ပေါ်မှု စိတ်သဘာဝကို မေတ္တာအဖြစ် ယူဆတော်တယ်။

တစ်ထောင်းရာမေးတွေ စိတ် အသုံးအနှစ်းကို မှန်မှန်ကုန်ကန် သုံးမယ်ဆိုရင် တစ်ထောင်းရာ အချို့စိတ်သဘာဝလို သုံးနိုင်မယ်ထင်ပါတယ်။ တစ်ထောင်းရာ ကိုလေသာလိုလည်း ခေါ်တတ်ကြပါတယ်။

ကိုလေသာဆယ်ပါးကို အခြေခံထားတဲ့ ပထမဗီဒီယိုလို ဆိုရမှာ ပေါ့။

အဲဒီ အချင့်နှစ်မျိုးရဲ့ ဂကန်းအရေအတွက်ဟာ အနည်းငယ် ထူးဆန်းနေသလောင်ရှိတယ်။ အဲဒီ ၁၇၀၀ နှင့် ၈၈ ဂကန်းတွေ ဘယ်လိုပေါ်လာလဲ။

၁။ တစ်ထောင်ပါးရာ ကိုလေသာစိတ်သဘာဝ

ကိုလေသာဆယ်ပါးကို အခြေခံတယ်။ အဲဒီ ကိုလေသာစိတ်တွေ ကတော့ လေဘဏ္ဍာ၏တဲ့ အာရုံးကိုပါဝါမြင်း(တပ်မက်မြင်း) ဒေါသဆိတ်တဲ့ ကြမ်းတမ်းမြင်း၊ သည်းမံခိန်းမြင်း၊ မောဟဆိတ်တဲ့အာရုံး၏ သဘောကို ဖုံးလုမ်းမြင်း၊ (တွေဝေမြင်း) မနာဆိတ်တဲ့ထောင်လွှားမြင်း၊ ဒီဇိုင်ဆိတ်တဲ့ မှားသောနလုံးသွေးမြင်း(အယူ)၊ ဝိစိကိစ္စ ဆိတ်တဲ့ အာရုံးကိုမဆုံးဖြတ်နိမ်းမြင်း၊ ထိန်ဆိတ်တဲ့ စိတ်၏မခန်းမြင်း၊ ငိုက်မြှည်းမြင်း၊ ဥက္ကစ္စဆိတ်တဲ့ စိတ်၏မပြီးသက်မြင်း၊ ပုံးလွင်မြင်း၊ အပေါ်ပေါ်ကဆိတ်တဲ့ ကာယာစုစုပိုက် ပြုရမြင်း၌ မရက်မြင်း၊ အနောက္ခာပေါ်ဆိတ်တဲ့ ကယာဉ်စရိတ်ပြုရမြင်း၌မလာန်မြင်း တို့ဖြစ်တယ်။

အေဒီက်လေသာ(၁။)ပါးနဲ့ ရုပ်စုစုပေါင်းနဲ့ မြောက်ရပါတယ်။ ရုပ်စုစုပေါင်းဆိုတာက လက္ခဏာရှုပ်(၄) ခု၊ နိုဗ္ဗာရှုပ်(၁၈)ခု၊ နာမီ ၅၃ ပါး အေဒီတွေရဲ့ အစုအဝေါးပေါင်းချော့။ ပေါင်းလိုက်ရင် ၅၇ ရပါတယ်။ အေဒီ ၅၇ ကို ၁၀နဲ့မြောက်တော့ ၅၇၎၊ အေဒီမှာမ အော့တွေသာရှုနာနဲ့ ပဟီဒ္ဒ သရှုံးရုပ်လို့ နှစ်ပါးချို့တဲ့အတွက် ၂ နဲ့ထပ်မြောက်တော့ ၁၅၀၀ ရတာဘူပါပဲ။ ဒါကို ၁၅၀၀ ကိုလေသာလို့၏တာပါ။

၂၀၁၁ မေတ္တာသဘာဝ

မေတ္တာဆိုတဲ့အတိုင်း မေတ္တာပိုရာမှာ ရှိသင့်ရှိအပ်တဲ့ စိတ်သဘာဝ တစ်ခုပါပဲ။

အောင်လို အတိအကျစ်ပြီး သိခဲ့ပြီးဆိုရင် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ချမ်တဲ့ကိုယ့်အချိုပ်ဘာ ၁၅၀၀ ထဲမှာ ပါသလား၊ ၅၈၈၈ ထဲမှာပါသလား။ အမှန်အကန် သိမ်းနိမ်ဖြစ်ပေါ်။

ကိုလေသကို မလွှတ်ကင်းနိုင်တဲ့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အနေနဲ့ တိရိယောက်က တစ်ယောက် ကိုချစ်တယ်၊ ခင်မင်တယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ၁၅၀၀ အချစ်တွေ ဖြစ်နေတဲ့အခါနိုက များပါတယ်၊ တစ်ခါတစ်လေမှာ မိဘက သားသမီးကို ချမ်တာတော် ငါးသားလေးတဲ့ ငါးသမီးလေးပဲလို့ လေဘာနဲ့ စိုးမိုးများနှင့် တွယ်ပြုပဲ ပါဝင်နေခဲ့ရင် ၁၅၀၀ အချစ်ထဲကို ဝင်သွားတတ်ပါတယ်။ ၅၂၈ သွယ်သောမေတ္တာကို ဖြေစစ်စားဖို့နေတာ အင်မတန်ပယဉ်းတာပါ။ ခြီးကြောင့် ၅၂၉ ရဲ့ တကယ်စစ်မှန်တဲ့ မေတ္တာသဘာဝကို မြတ်စွာဘူးရားက တပည့်သာဝကတွေ ရဟန်းတွေအပေါ်ထားတဲ့ မေတ္တာမှာပဲ တော်တယ်လို့ ပိုကဲကဲကဲလေး ပြောနိုင်ပါတယ်။

ဟုတ်ထာယ်လေ။ တစ်စုံတစ်ယောက်က တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ချမှတ်လို့ သံယောဇ္ဈိရှိရှိ သူတစ်ပါး ထက် တော်ဒေဇူး တတ်စေချင်ပြီ ဆိုရင်တောင် အဲဒီအခါနမှာ လောဘကဗေလးပါနေဖြိုံး၊ ဒီဟာဗုံရှိ၍ ၁၂၂၄လုံးကို မေတ္တာ ထားတဲ့ သဘောမျိုးမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဒီတော့ ဤမှ လို့ ပေါ်ပေါ်တန်တန် သုံးနောက်တဲ့ အသံးကို နည်းနည်းတော့ အလေးထားပြီး ရောင်နှင့်ရင်ကောင်းမာပဲ။

ଭୁବନେଶ୍ୱରାଳୁ ଆପଣିରେ କଥା କହିଲା ଏହାରେ କଥା କହିଲା ଏହାରେ

အမျိုးအစား ၆ ခုကိုသဲ ထည့်စဉ်းစားမယ်ဆိုပါစိုး။

သယလိပ်ဖြစ်ဖြစ်ပျာ၊ မွှန်ချိရီ ဆိတဲ့ ပဲပြောင်ပြောင်တွေး၏ရှင်းပြုခဲ့သလိပါပဲ၊ စိတ်ပျက်နေတယ်၊ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဆက်လုပ်ပါ တဲ့ ကျေနောက်လည်း အဲဒီလို ဆက်လုပ်လိုက်ပါမယ်။ နောက်ထံးနေရာ ကနေပြန်ဆက်မယ်မျာ

ဒီတော့ အချမ်းမြှုပ်နည်းထဲက လူတိုင်းတွေကြံ့ရတဲ့ နာလည်ရလည်း ခက်တဲ့ (Passionate love) ကိုလေသာအချစ်ကို စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံးအဖြစ် ရွေးလိုက်တိုက်အောင်လား။

ကိုယ်သွာအခြင် (Passionate love)

ကိုလေသာလိုအပ်လိုက်လို ညာစွမ်းတဲ့ လိုင်ကိုစွဲနဲ့ ရောထွေးစဉ်းတဲ့ မှာကိုတော့ စိုးမိုးစံရာရှိပါတယ်။ ကိုလေသာဆယ်ပါးနဲ့ မလွှတ်ကောင်းတဲ့ အချမ်းမှန်ပေါယဗုံး သိမ်းမွေ့နဲ့ညွှေ့လှတဲ့ အချမ်းဖြစ်ပါတယ်။ လိုင်ဆွဲဆောင်မှုနဲ့ သက်ဆိုင် သော်လည်း နော်သိမ်းမွေ့လှတဲ့ အမျိုးအဘားဖြစ်ပါတယ်။

ဆန့်ကျင်ဖက်လိပ်ကို ချစ်မိတဲ့ သဘာဝတွေအကြောင်းလို့ ဆိုပါတယူ။ ကိုလေသာအချစ်မှာကိုပဲ အခြဲ့အမြဲးမြဲး ရိုနေပါသေးတယ်။

၁။ မြင်မြင်ချင်းချစ်မိတ္တအချစ် (Love at first sight)

တစ်ခါမဲ မတွေ့ဖူးတဲ့ လူသားနှင့်ယောက် ပထမဆုံးစမြင်တွေလိုက်တဲ့အခါန်မှာ ချစ်သွားတယ်ဆိုတာ
အိမ်နိုင်ပါမလား။

မယုံမရိပါနဲ့ တကယ်ကို ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

အခြားပမာဏရေး မနက်းနိုင်ဘူးလား။

လုံးဝမနည်းနိုင်ပါဘူး။ ရင်နဲ့ နဲ့လုံးသားနဲ့ ပုံပြီး ချစ်လိုက်ရတဲ့ လေးနက်တဲ့ အချစ်မျိုးနဲ့ကို ချမှတ်သွေးနိုင်ပါတယ်။ သူ့အပြီးတော်ကို မျက်စိတစ်ဝါ့ ခြေထာစ်လှမ်း၊ ကိုယ်တစ်ခွဲဟာ ကိုယ့်ကို ဟိုးနက်ရှိ၍တဲ့ အချမ်းပိုင်လုပ်ကြီး ဆိုကို တစ်ခါတည်း ဆွဲခေါ်သွားနိုင်လောက်အောင်ပါပဲ။ ဒါပေါ်ကြောင့်သာ “ခင်မောင်ရုပ်” ဆိုတဲ့ “ရွေးကုသိုလ်” လို သီချင်းမျိုး တွေ လူလုပ်ပဲ ထိတိမိပါ ပေါ်လာခဲ့တော်ပါ။

“ဆင်းရုပ်က ... မြင်ကတည်းက ဘဝင်ထဲဘတော်ဘယ်၊ အာမြပ်စွဲကာ စင်တွယ် .... ရေးကုသိလ် ပြသမျှရယ် အခါဘဝမှာကျယ် မြင်နဲ့ပင် ခရိုကာသားလို တကယ်ပင်မြတ်နဲ့ဘယ်”

အဲဒီလိုဆိုခဲ့တယ် မဟုတ်လား

အခြားပမာဏနဲ့ အခိုင်ကာလရေး များနှင့်လား။ သိပ်များနှင့်တာဖော်

ခင်မောင်ရင် သာတိုးသလို သာတိုးရရင်

"ခင်ရယ် နေရာ သတိ ခင်မျက်နှာကိုဘယ် .. ခင်မောင်ရင် ဟရေးရေးနဲ့ မြင်ယောင်မိသေးတယ်"တဲ့။

ତାର୍ଥିରତୋରୀଣିପିତାଯି । ଫର୍ମଫର୍ମଇଣ୍ଡଃ ଏଲିମିଟି କୁମାରୀଃ ଶ୍ରୀଃ ତା ଶୁଭଗ୍ରହିତରା ତାର୍ଥିରତୋ

အိပ်ဟာ သိပ်လှတဲ့အလုတစ်ခု ဖြစ်စိ မလိုပါဘူး။ ချမ်စွဲမှုကောင်းရမယ်၊ သို့မဟုတ် ယောက်နှားဆိုရင် ဘိဝင်ကျကျလေး ဖြစ်ဖိုလိုတာပေါ့။ မြင်မြင်ချင်းချမ်မီဘား စေရွှေ့ မျက်စိနဲ့ မြင်ရတဲ့ အဆင်းရှုပကာပ်မှာ

သုက္ခမြေလိုက်ရပဲတစ်ပေါ်မှာပဲ သူဟာကိုယ့်ဘဝအတွက် လိုအပ်နေနဲ့သူလို ချက်ချင်နေသည့် ချမ်းမြှုပ်သောတိပါတယ်။ သူကလည်း ကိုယ့်ဂို့ အေဒီလို သဘောထားရင်တော့ ကံကောင်းလိုက်တာ ဖော့။ ဒါပေမဲ့ လောကဆိုက အေဒီလောက်ကြီးတော့ မတောင်းဆိုလိုက်နဲ့လော့။ လောကဟာ ပုံမှန်အား ပိုတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ကိုယ့်ချမ်းရပဲသူရှိ တွေသားရတာကိုက တော်တော်တန်းကြီးတဲ့ လက်ဆောင် ပိုမဟုတ်လား။

အဲဒီအနိုင်ကတ္ထြား အချစ်ရဲ့အရသာကို ခံစားရတော့တဲ့ပဲ။ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းအတွက် သူက သီးသန်အချစ် ဆိုပါတော့။ တစ်ဖက်သာတ်အချစ်လို့လည်း ခေါ်နိုင်တယ်။ အုပ္ပန်းအချစ်လို့လည်း

JII အုပ်နှီးချုပ်

အုပ္ပန်းချစ် ချစ်ရနတဲ့အချိန်ဟာ ကိုယ့်ဘဝအတွက် တိုးတက်ဖိုကြီးဘေးဆုံး အချိန်ပဲလိုပြောချင်ပါတယ်။ ဘာတော်လဲဆိုတော့ အုပ္ပန်းချစ်ကနေ နှစ်ကိုယ်တူအချစ်အဖြစ် အဆင့်ဆင့် ပြေားလဲတိုးတက်ဖို့ ကိုယ့်ဘက်ကအတတ်နိုင်ဆုံး ကြီးဘေးရလိုပါပဲ။

သူရှိအကြင်နာအပြီးကလေးတစ်ချက်ရှိ ဂိုလ်ဟာလောက်းတို့ စိန်၏ရတဲ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်သွားပါပြီ။ အဲဒီအချင်မှာ လောကဟာ ဆန်းကြယ်ဆုံး၊ လုပ်သာယာဆုံး၊ တန်းဗုံးလည်းအကြီးဟာဆုံးပါပဲ။ ခံစားရတဲ့အချစ်ကလော်း နှစ်နက်ထဲနဲ့ အကျိုးပါပဲ။

“အဲပုန်းချမ်း၊ တစ်ရက်လောက် ချမ်းရတာရပါ၊ လင်မယားချစ် တစ်သက်လုံးလို့မဖိုတယ်”
တဲ့ အဲဒီသီချင်းဟာ ပို့ကဲကဲဆိတားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်ကို တငြားငြားလေးလွမ်းပြီး တသိမ့်သိမ့်လေး ကြည့်နဲ့ မျှော်လင့်ရတဲ့ အချင်ဖို့။ Shel Silverstein ရဲ့ ကရာဇ်ကဲတဲ့ လမင်းကိုဖော်စို့ ပိုက်ကွန်ရှင်ရတဲ့ အချင်ဖို့တော်ပါ။ အင်မတန် မျော်လင်လိုကောင်း၊ အင်မတန်ကြည်နဲ့လည်း ကောင်းတဲ့ အချင်ဖို့တော်ပါ။

ချမှတ်သွေပတ်တဲ့ဘအုပ်ဂါး ကိုယ်လိုက်တြာတို့ တြေးတေးတဲ့အခါန် ချမှတ်ကြောက်တဲ့ကော်ဖီပါးကို လိုက်ကြောက်စို့ တြေးတေးတဲ့အခါန်၊ ချမှတ်ပိုစိတ်ဝင်စားတဲ့ ပန်းချို့ ဂိုတာ အနုပညာ၊ အစတအရာရာကိုလိုက်ပြီး အားကျေတဲ့ခါန်၊ ဒီအခါန်ဟာ ချမှတ်အတွက်ပျော်လိုက္ခာဖွေရင်း တို့ပုံ့အတွက် လောက်ကြီးတော်ခုလုံးရလိုက်တဲ့ အခါန်ပါပဲ။

အေဒီအျိန်ဟာ ပုဂ္ဂသကို ကိုယ်က အချမ်းဖိုင်ဆုံးအေဒီန်လည်း ခြတ်တတ်ပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိတော့ ချစ်သွာ်ရှိ ကိုယ်ကမသိသေးတဲ့အပါမဲ့ သိမယောက်ယောက်နဲ့ သိမြေလျလျနေတဲ့အေဒီန် မဟုတ်လဲး၊ အေဒီ အေဒီန်မှာ

အချမ်းမှာတောင် ကြံရတာပါပဲ၊ စိတ်အခန်းမသင့်တဲ့အခါ သုက ကိုယ့်ကို ဥပဒေပြတယ်လို့ ထင်ရတဲ့ အခမျိုးပဲ။
အချမ်းဟာ လူ၏ရို တစ်ခက်ချမ်းမှာ အေးစေနေးစေနိုင်၊ တစ်ခက်ချမ်းမှာ ပူလောင်စေနိုင်၊ တစ်ခက်ချမ်းမှာ ရဲပံ့စေနိုင်၊ တစ်ခက်ချမ်းမှာ စိုးရိုပိုစိတ်လန်စေနိုင်၊ အချမ်းဟာ သူနေရာနဲ့ သူတော့ တော်တော်စွမ်းအင် ကြီးမားတယ်လို့ ပြောရမှာပါ။

အချိန်ရဲ့စွမ်းအင်

လုတေသနပညာကိုယ်တွင် ဂိုလ်ချုပ်စွဲသူမှာတွက်ဆိုရင် အသက်ဂိုဏ်တောင်ထည့်မထွက်ဘဲ ရွှေ့စွာဆုံးဖြတ်မပြုလေ့ရှိတယ်လို့ ရာဇ်ဝင်တော်များ ဖတ်ဖော်တယ်။

ଶିଳେଷ୍ଟ ଶୁଣୁଟାର୍ଥିଯେବାକିମା ଶୁଣୁଟାର୍ଥିଯେବାକିମା ଅଧିକାରୀଙ୍କିଟାଙ୍କୁଦେଖିଲାମା । ତୋହାରେ

ဖြစ်နိုင်ခြောက်ပါးပါးတဲ့ အသက်စွမ်းခြင်းတွေ မပါကြားဆိုရင် အချမှတ်စွမ်းအင်ဟာ ကဗ္ဗာကို စိုးမိုးထားရလောက်တဲ့အထိ အင်အား ဂြိုးမားတာတော့ အသေအချာပါပဲ။ လူသားတွေရဲ့ အသက် သက်တမ်းကို၊ တစ်ယောက် ကိုတစ်ယောက် ယုံကြည်ဟိုးဘူးမှုကိုလည်း အချမှတ် ပေးအင်နိုင်တာကို။

ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတဲ့ အမျိန်တရားတစ်ခါကတော့ တီထွင်သူတွေ အေးလုံးပော အချိုအတွက် ကိုယ်ဘားဝါယာ မာရှိဘားရို့အခြားရို့ပါ။

လေယဉ်ပုဂ္ဂတိတိထွင်ခဲ့တဲ့ Wright ညီအစ်ကိုဟာ လတဲမှာပျုသန်ရတဲ့ အရသာကိုလိုချင်လိုလိုပဲ
တိထွင်ခဲ့တာ။ သောမတိစ်အယ်ဒီဆင်ဟာလည်း အချစ်နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူး ချစ်သူတွေဆက်သွယ်နိုအတွက် ဆိုပြီး
ရေရှာမ်ဘဲလိုက တယ်လိုနဲ့ကို တိထွင်သွားခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ အခြားပြုနေကြတဲ့ ဆက်သွယ်ရေးရှိဖူတွေကို
လုပ်၍ ကာကွန်မြို့မြို့တဲ့ ချော်သွားလိုက်တော်ကြပါတယ်။

ဒီတော်စိုးဘာဝရိဟပာတာက အချမ်းဟန် ကမ္မာလေကကြီးမှာ အရောင်းတယ်ဆုံးပေမယ့်
နေရာတိုင်းမှာတော့ အရေးကြီးမနော်ဘူး၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်တွေ ရှိဖိုးတွေက် အချမ်းမလိုအပ်ဘူး၊ သမအာမချက်ကောင်းတဲ့
အလုပ်တစ်ရှုရရှိအတွက် အချမ်းမလိုအပ်ဘူး၊ (ခြင်းချက်တစ်ခို့တာလေတော့ ရှိနိုင်ပါတယ်) ကိုယ့်ချစ်ဘူာ ကိုယ့်ကို

အလုပ်ခိုင်မယ် ကမာကိုဘာရဲ့ သမီးဖြောနေတဲ့ အခါမြှုပ်ပေါ်)

လိပ်ပတယ။ အချမ်းဟာ လူတွေကို ယဉ်ကျေးသိမ်းမွေအောင် ပြုပြင်ပေးနေတဲ့ စွမ်းအင်တစ်ခုပါ။ အချမ်းရဲ့အသုံးဝင်ပုံတွေဟာ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းအသုံးဝင်ပုံတွေထိ ရှုတ်တရဂ် မြင်သာ ထင်သာတော်မျိုး၊ မဟုတ်ပါဘူး။ အချမ်းရဲ့ စွမ်းအင်ပေး အလွန် နက်နဲ့ သိမ်းမွေစွာ အရေးပါနေပါတယ။ ဒါကြောင့်လည်း သုံးမှုနှင့်မသိမြင်ရဲ အကိုးပြုခံရ သူက ခံရမှုန်း(ရရှိလိုက်မှုန်း) မသိဖြစ်နေတတ်ပါတယ။

လူဘာ အောင်ဖြစ်မှုကိုလည်း မျှဝေပေးချင်တယ် (ကြားချင်တယ်)။ ဆီးရီးမှုကိုလည်း မျှဝေပေးချင်တယ် (နှစ်သိန့်ပေးမယ့်လူရှာတာ) ဒီလိုဂုသားဟာ ဘယ်တော့မှ တစ်ဦးတည်း နေလိုမရပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း အချမ်ဟာ လူသားကို အဖော်ရှာပေးတဲ့တာဝေါကို အောင်ရှုက်ရပါတယ်။

အချစ်ရဲ့ ခရီးဆုံး

ဆန္ဒကျင်သာက်လိုင် (Opposite Sex) တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ချမှတ်ကြပြီးရှိရင် အဲဒီအချက်မှာ လားရာရှိတယ်။ ဒေါ်ဆုံးပန်းထိုင်ရှိတယ်၊ ယောက်အားပြင် အချမှတ်ရဲ့ ဒေါ်ဆုံးပန်းထိုင်ဟာ လက်ထပ်ခြင်းဖြစ်တတ်တယ်။ ခွင့်ချက်အနေနဲ့ လက်ထပ်လို့မဖြစ်တဲ့ ချမှတ်သွေ့ လက်ထပ်ခြင်းကို မယုံကြည့်တဲ့သွေ့ မိသားစာဘဝ ပျော်ဆွဲမှု ဆိတ်ဘက် သံသယနဲ့ တော်ကြော်ချမှတ်လေ့သွေ့တော်တော် ရှိနိုင်တာပေါ့။

ဒါပေမယ့ ချစ်သူနှစ်ပေါ်တော် နက်နက်နဲ့ ချစ်ကြပါပိုစိရင်တော့ တစ်ပေါ်ကိုတစ်ပေါ်
မစွဲနိုင်လို လက်ထပ်ဖိုကို ဦးတည်ကြပေလူရှိပါတယ်။ နတ်သာမီးပုံပြင်တွေထဲကလို အဲဒေါဒချိန်ကာပြီး သူတို့နှစ်ပေါ်ကို
ပေါ်ဆိုတွေ နေထိုင်ပေါ်းအက် သွားတော့သတဲ့ကွုယ် ဆိုတာမျိုးပေါ့။ လက်ထပ်ခြင်းကြောင့်ရှိဟဲတဲ့ ထင်းခွဲကွေတွေ
ဝေးနာတော်တော် ပုံပြင်ထဲမှာ ဘယ်ထပ်လို ဖြစ်မလဲနော်။

နောက်တစ်ခု အချမ်းရဲ့ ခရီးဆုံးဟာ ကွဲကွဲဖူပါ။ ချမ်းတဲ့သူတိုင်းဟာ ပျော်ဆွင်စွာ နေထိုင် ပေါ်အက် သွားကြတာဖူး၊ မဟုတ်ပါဘူး။ ခွဲစွာခြင်းဆိတာ ချမ်းသူတွေရဲ့ မရည်ရွယ်တဲ့ မလိုလာဘူးတဲ့ ခရီးဆုံးဘာစ်ခု ဖြစ်တယ်။ (တချို့က တော့ မပေါ်ပါနိုင်နှင့်သိနေလို ငင်နာတဲ့ ခြောပ်လိုက်ကြတာပေါ့)

အသည်းကွဲဝေဒနာ(အလွမ်း) ကို ကုစားခြင်း

အချစ်ကို စလိုက်တဲ့အချိန်မှာ ကိုယ်က သင်ကြားစာ ပြင်ဆင်စရာမလိုဘဲ ခြို့ခနဲ့ချစ်လိုက်ပြီးမှ သိလိုက်ရသလိုပဲ အသည်းကွဲတဲ့အခါ မှာလည်း ဘယ်သူမှ ပြင်ဆင်ရှိန်မရပိုက်ပါဘူး။ (ခြို့ချက် အနည်းအပါးတော့ ရှိပါလိမယ်။)

အလွမ်းဆိတာ ချစ်ခြင်းရဲ့ ရှုက္ခာအပိုင်းမှာ နှင့်သည်းစွာ ခံရဖို့ပေါ့။ ဝါပေမယ့်လေ အသည်းကွဲရပဲ့ဝေဒနာဟာ ချို့ခြို့တဲ့ ဝေဒနာလည်း ရှိပါတယ်။ သွားဖောက်ခံလိုက်ရတာမဟုတ်ဘဲ ရှုံးဆက်လိုပဲရလို နောက်ဆုတ်လိုက်ကြရတဲ့ ချို့သူတွေရဲ့ ဝေဒနာဟာ ချို့ခြို့စွာနာကျင်တဲ့ ဝေဒနာပါ။ လူထုဝေါဘ်တော်များများပော အသည်းကွဲရင် အရက်နဲ့ စိမ်တယ်လို ပြောလေ့ရှိတယ်။ အရက်ကို မှားအောင်သောက်ပြီး ဝေဒနာကို လမ်းကွဲပူးနည်းပြုတယ်။ အဲဒီဇားနည်းဟာ ကုသုပ္ပါန်ရင် သေးတွေက်အာနိသင် ဆိုးကျိုးကြောင့် အရက်ကိုစွဲတဲ့ ဝေဒနာသစ်တစ်ယုပါ ပိုလာတတ်တယ်လိုလည်း ကြားမှုပါတယ်။ သုံးရင် သတိနှုန်းဖုံးဖို့ လိုပဲမယ်။

အနုပညာရှင်ဘဝကို ရွှေးချယ်မယ့်သူတိုင်း အတွက်တော့ ဒီဝေဒနာဟာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်လောက် အောင် အကျိုးရှိပဲ ဝေဒနာဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်နာကျင်မှုကနေပြီး ခံစားမှုကို သူတစ်ပါး သိအောင် ခံစားရအောင် ပြန်ထုတ်ပေးဖို့ (အနုပညာကို လက်တွေအသုံးချခွင့်) လောကျင့်ခွဲရသွားလိုပါပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း အနုပညာသမားတွေဟာ သူတို့ ဝေဒနာကို မကုတ္တားတဲ့အပြင် ပုံကြိုးတော်ချုပြုး ခံစားရပါသေးတယ်။ နည်းနည်းလေးခံစားရတာကို များများခံစားရအောင် လုပ်တာ။ နာကျင့်မှုကို ထပ်ကားထပ်ကာ စဉ်းစားပြီး နှင့်သွေးတာ(နာကျင်မှုလေးတို့ ကိုယ်ဘယ်လိုစုံစားရတယ်ဆိုတာ မေ့မသွားအောင်လိုလေး)။ အနုပညာသမားအတွက်တော့ ခါးသီးတဲ့အရသာဟာလည်း အနုပညာပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွား၊ ချို့ခြို့တဲ့အရသာဟာလည်း အနုပညာပစ္စည်း အဖြစ် ပြောင်းလဲသွား၊ မုန်းတီးမှာ နာကြည်းမှာ ရုပ်မောမှာ ခံစားမှုတိုင်း ဟာ အနုပညာပစ္စည်းတွေအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားကြတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် အနုပညာသမားတွေဟာ ချစ်ရမှာလည်း မစွဲကြောက်ဘူး။ လွမ်းရမှာကိုလည်း မကြောက်ဘူး။

ဒါဖြင့် အနုပညာကို စိတ်မဝင်စားတဲ့ သာမန်လူအတွက်ကော့။

သာမန်လူတွေလည်း အလွမ်းဝေဒနာကို မစွဲကြောက်သင့်ပါဘူး။ ဝေဒနာကို ကုစားတဲ့နည်းတွေ ရှိသားပဲ။ ခရီးထွက်တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်အဆန်းနဲ့ ထိတွေတာ၊ အလုပ်ထဲမှာနှစ်နေအောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုခိုင်းတာ၊ အချိန်ရဲ့ကုစားမှုကို ယုံကြည်းစွာ ခံယူတာ။

Time heals all wounds တဲ့။ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။

အချစ်ကြောင့်ဘဝပျက်တယ်ဆိတာ အချစ်ကို မသုံးတတ်သွားတွေ အတွက်ပါ။ အချစ်ဟာ သတိရှိသူ တွေအတွက် ကြောက်စရာမကောင်းတဲ့အပြင် ရောက်စက်ပြီးရန်လိုတဲ့ လောကတဲ့မှာ လုံခြုံစွာနေနိုင်ဖို့ အသုံးပြုစရာ ကိရိယာ လက်နက်တစ်ခုတောင် ဖြစ်နေပါသေးတယ်။ အချစ်ရှိပါ ရင်သန်တာ။ အချစ်ဟာလူကို ရှုံးခြုံလုပ်းတွေ အများပြီးလုပ်းဖြစ်အောင် တွေ့နဲ့ပေးတဲ့ တွေ့နဲ့အားတစ်ခုဖြစ်တယ်။ အချိပ်မာက သိပ်များတဲ့ အချိန်မှာ သတိနဲ့ ပြန်လေ့ရလို ရပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအောက်တည်ဖို့ ခွန်အားဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ထဲမှာ ရှိတာပါပဲ။ ဒါပေါ်မယ့် အဲဒီခွန်အားကို ထုတ်ယူနိုင်အောင် တွေ့နဲ့အားပေးတဲ့ တွေ့နဲ့အားတစ်ခုထိတယ်။ အဲဒီ တွေ့နဲ့အားဟာ အချင်ပဲ။

ဒီတော့ အချစ်ဟာ မကောင်းတာ ဘာများရှိလိုလာ။

လကိုစမ်းဖို့ ပိုက်ကွန်ရက်နေတဲ့အချိန်ကလေးရဲ့ ကြည်နဲ့မိန်းမောမှုကို တေားသယ်နေရာမျိုး ဘယ်

အခါမျိုးမှာ ရနိုင်မှာတဲ့လဲ။

လကိုစမ်းတော့လည်း အဲမခန်း ပျော်စရာကြည်နဲ့စရာပေါ့။ လကိုပမ် ကြယ်ကိုမိတော့လည်း ကြယ်

ကလေး ဟာ ဘယ်လောက် ချစ်စရာကောင်းလိုက်သလဲ၊ ဘယ်လောက်ရင်နှစ်စရာကောင်းလိုက်သလဲ၊ မဟုတ်ဘူးလား၊ ကိုယ့်ကဗျာကြိုးတစ်ခုလုံး လုပ်သွားအောင် အဲဒီကြယ်ကလေးက အလင်းရောင်ပေးနိုင်တာပဲ။

ကြယ်ကလေးဟာ နဲ့ညံ့လို သတိနဲ့ကိုင်တွယ်ဖို့တော့ လိုမာပေါ့။ ဒီတော့ လကို မိမိ၊ ကြယ်ကိုပဲ မိမိ အရေးမကြိုးပါဘူး။ ပိုက်ကွန်လေးရက်နေဖို့က အရေးကြိုးပါတယ်။ ဒီတော့ ပိုက်ကွန်လေးတစ်ခု ရက်ကြံရအောင်လား။

(မြတ်မဂ္ဂဇင်း ၂၀၀၀ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ)

(၃) အိပ်မက်ရောင်းသူနဲ့ဝယ်သူ

ဒီနေရာဟာ မြင့်သထက်မြင့်သွားတဲ့ အဆောက်အအီတွေနဲ့ ကောင်းကင်ကို နှစ်သထက် နှစ်လာ အောင် ဆွဲချနေတဲ့ မြို့တော် တစ်ခုပါ။

ဒီနေရာမှာ ဘဝဟာ ဖြန်တယ်။

ဒီနေရာဟာ အဝေးဝြေးလမ်းမကြီးပေါ်က အမြန်ယဉ်ကြောတစ်ရနဲ့ တူပါတယ်။

ဒီယဉ်ကြောကို ဝင်တဲ့ယဉ်ဟာ အမြန်မောင်းရမှာပဲ၊ မြန်မြန်မောင်းနိုင်ရင် ဒီယဉ်ကြောထဲကို မဝင်နဲ့။

ဒီနေရာမှာ သဘာဝဟာ လျှစ်လျှော့ရှုခံရနဲ့ဖွဲ့စီးရ ပုံစံပြောင်းခံရနဲ့ အခါဂိုပဲ လူယဉ်ကျေးမှု အဆင့်မြင့် လာတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ခံရပါတယ်။

လူနေ့မှာအဆင့်မြင့်လာတာနဲ့အမှု ဒီပို့မက်တွေဟာလည်း အဆင့်မြင့်တဲ့ အိပ်မက်ဟာ ရေးနှစ်းလည်း မြင့်တယ်။ အိပ်မက်ရောင်းသူနဲ့ အိပ်မက်ဝယ်သူတွေကြားက ရေးစကားလိုနှစ်းမှုဟာ မြို့ပြုရဲ့ အသက်ပါပဲ။

ရောင်းသူတွေနဲ့ ဝယ်သူတွေလို့ နှစ်ပြီးရှိနှိုးအနက် ဝယ်သူတွေမှာ အရှုံးတွေ့ဗုံးမှုးတယ်တဲ့ ပြင်သစ် စကားပုံးတစ်ခုရှိတယ်။

ရှုံးလို့ဝယ်တဲ့လူနဲ့ မဝယ်နိုင်လို့ရတဲ့လူတွေ ဘယ်အမျိုးအစားက ပိုများလဲတော့ မသိဘူးပေါ့။

အမျိုးမြိုင်သူတွေရဲ့ မျက်လုံးထဲမှာ မြို့တော်ကြီးဟာ အသက်တောင်ရှုံးလို့မောင်းတဲ့ မှန်းကျပ် လှတဲ့ နေရာတော်ခဲပေါ့။ အကောင်းမြိုင်သူတွေရဲ့ မျက်လုံးထဲမှာတော့ မြို့တော်ကြီးဟာ အိပ်မက်အမျိုးမျိုးကို တဲ့ ဆိပ် အမျိုးမျိုးတပ်၊ ကြော်ကြာအမျိုးမျိုးသုတေသန ပေးယယ်ရှာန Shopping Mall ကြီးနဲ့တူပါတယ်။ ဘယ် လောက်ခွဲဆောင်နိုင်လိုက်မလေ။ တဲ့ ခေါ်အမျိုးမျိုးကနေ ဝင်လာခဲ့ပါ။ လိုဂျင်သူမျှ အိပ်မက်အားလုံး ရနိုင်ပါတယ်။ တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ အိပ်မက်တွေဟာ ရေးကြီးတယ်။ ငွေများများ ယဉ်လာလို့တော့ လိုမှာပေါ့။ ငွေမနိုင်ရင်လည်း ဘဝနဲ့ လုပ္ပါနဲ့ရတဲ့ အကြေးကတ်တွေ ရှိတာပါပဲ။

ဒီတဲ့မှာ တကယ်စိတ်ဝင်စားနဲ့ ကောင်းတာက အိပ်မက်လည်းမဟုတ်၊ ငွေလည်းမဟုတ်၊ အကြေးကတ်လည်းမဟုတ်၊ ရောင်းသူလည်းမဟုတ်၊ ဝယ်သူလည်းမဟုတ်၊ ကြည့်သူတွေပါ။ ကြည့်သူတွေကို ဖြစ်နိုင်ခြေယ်သူလို့ သတ်မှတ်ကြည့်ရအောင်လား၊ ဘာကြောင့်လို့တော့ ကြည့်သူတွေဟာ ဝယ်နိုင်သူမဟုတ်သေးပေမယ့် ဝယ်နဲ့ အလားအလာရှိရတဲ့ ဆွဲဆောင်ခံရသူတွေ ဖြစ်နေလိုပါ။ ကြည့်သူတွေဟာ ရောင်းကုန်တွေကို မြည်းစမ်းရှုံးပဲ မြည်းစမ်းရသေးရတယ်။ အော်ကြည့်သူတွေမှာ လူငယ်တွေ အများကြီးပါပါတယ်။

မြို့ပြယဉ်ကျေးမှုဟာ လူငယ်တွေအပေါ် ဘယ်လို့ သက်ရောက်သလဲ။

ဒါကိုသိမိစိုးရင် လူငယ်တွေဟာ မြို့ပြအပေါ်ဘယ်လို့မြှင့်သလဲလို့ အရင်လေ့လာကြည့်နဲ့ လို့ပါ လိုနိုင်မယ်။

မြို့ပြဟာ ရှုံးရောသလား။

မြို့ပြဟာ ယဉ်ပြုင်အနိုင်လုရတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတစ်စုလား။

မြို့ပြဟာ မင်းသားမျက်နှာစုံးစွဲတော်သားတဲ့ သီလူးလား၊ သူတို့ဘယ်လို့မြှင့်သလဲ။

မြို့တော်ကြီးရဲ့ ရုပ်ရည်ကို သူတို့ဟာ နိုအရှိအတိုင်းပဲ ဖြင့်ကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူငယ်တွေမှာ သံသယမျက်နှာတ်တော်တားတားမဟုတ်လိုပါ။

လူနေ့အိမ်အဆောက်အအီ၊ သွားလာရတဲ့လမ်း၊ တားရတဲ့ အစားအသောက်၊ နေထိုင်ရတဲ့လူနော်၊ ဝတ်ဆင်ရတဲ့အဝတ်အစား၊ ဒီဇိုင်းဟန်၊ ဖြေဖျော်မှုအမျိုးမျိုး၊ ပဲညာရော၊ အားကာစား၊ ပွဲတော်တွေ၊ အနာပညာပြခန်းတွေ၊ သတင်းပို့ သတ်းယူစရာတော်၊ ဆက်သွယ်ရေးမှု၊ ဆောင်ရွက်ရတဲ့ အခွင့်အရေးတွေ၊ တစ်နှစ်းအေးဖြင့် မြို့တော်ကြီးရဲ့ ရှုံးရောမှုတွေ၊ ပဲညာရှုံးရောမှုတွေ၊ မဟုတ်ဘူးလား။

မြို့တော်ဟာ ချေတာမျှတို့လေ့လာသင်ကြားနိုင်တဲ့ နေရာတစ်ခုမဟုတ်၊ မြို့တော်ဟာ သက်သောင့် သက်သာ အဆင်ပြောမျှတို့ လေ့လာသင်ကြားနိုင်တဲ့နေရာတစ်ခုပဲ ဖြင့်ပါတယ်။

အဆောက်အအီ

အဆောက်အအီတွေဟာ လူနေ့မှာအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးတဲ့ အမျိုးအစားတွေဖြင့်တယ်။ ယော်ယျုလှုတန်းစားအတွက် အဆောက်အအီတွေဟာ အဆင့်မြှင့်တို့ကိုခေါ်တွေဖြင့်တယ်။ သဘာဝလောကိုတော်ငါး ပိုအေး အောင်၊ ပိုသန်းအောင် ပြုပြင်လို့ရတဲ့ နေရာတွေ ဖြင့်ပါတယ်။

အထပ်ပေါင်းများစွာမြှင့်တဲ့ အဆောက်အအီတွေဟာ လူတွေရဲ့စိတ်ကို မြှင့်တင်ပေးကြတယ်။ ကောင်းကင်ကို နှစ်သထက်နှစ်ဦးအောင် ဆွဲချိန်ရှုံးပြုမဟုတ်လား။ ဒီနေရာမှာတော့ နှစ်တွေဟာလည်း နှစ်ဦးတယ်။ တိုင်တွေကောလည်းနှစ်ဦးတို့တယ်။ လူတွေကြောမြှင့်တယ်။ မှန်နှစ်ရဲတွေ၊ မှန်ပြတင်းတွေဟာ လောက်ကို ထိုးဖောက်မြှင့် စေလို့ အလွန်နှစ်ဦးသက်စေရေးတော်ကောင်းလှုံးတွေ၊ ကောင်းလှုံးတွေ၊ မှန်နှစ်ရဲ့နောက်မှာနေပြီး ပြင်ပကို ကြည့်တဲ့အခါ လူဟာ မြင်ကွင်းရဲ့ မှုက်မြှင့် သက်သေပြုခြားဗီး ပါဝင်ပတ်သက်ရှုံးမဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီအခါ လူဟာ သက်သောင့်သက်သာရှိတယ်။ မသက်ဆိပ်တဲ့ မြင်ကွင်းကို မသက်ဆိပ်ပဲ နေခွင့်ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူဟာ အားလုံးကိုတော့ သိနေတယ်။ အဲဒီအတွေးဟာ လူကို တန့်ဖြင့်ပေးပါတယ်။

လေအေးစက်နဲ့ စတ်လေ့ကားနဲ့ သက်သောင့်သက်သာ အဆင်ပြောနေတဲ့အခါ ဘဝဟာ နေဖို့ ထိုက်တန်းလာတယ်။ ဘဝကို ယဉ်မှုံး လေ့လာတယ်။

ဘယ်လောက်ပဲ အရင်းအနှစ်းကြီးကြီး ရအောင်ယူချင်တဲ့ တပ်မက်မှုတွေ ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီဟာ လူငယ်အတွက်တွေးအားပဲ။

သွားလာရတဲ့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

ဒီမြို့မှာ လမ်းတွေဟာ ကားသွားဖို့အတွက် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ လူတွေဟာ ကားတွေကိုပိုင်ဆိုလိမ့်ဖို့
ကားမပိုင်ဆိုင်တဲ့ လူတွေအတွက် အရားကားတွေ တစ်စာတွေနဲ့ဂို့ တစ်စီးနှစ်းနဲ့ ကိုယ့်ရှုံးကနေ
မျိုးတော်မှာ ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်၊ လောင်စာဆီဟာ နမ်တွေမှာလောက် ရေးမပြတ်းဘူး။ ပစ္စည်းလည်း
ဒေသတွေကို ခရီးနဲ့အတွက် ကားတဲ့မှာ ဆီပြည့်နိုင်ဖို့ ဓာတ်ဆီဆိုင် ခမ်းခမ်းနားနားတွေ တန်းပိုမ်နေပေါ်
ကွယ်ဝှက်သို့သိပ်တဲ့ ဓာတ်ဆီဆိုင် သေးသေးလေးတွေရှိတယ်။ အဆင်ပြောမှာ ပထမ၊ ငွေကြော
သယ်။ ခုတိယအဆင့်ဂို့ မေးမြန်ဘဲနဲ့တော့ ပထမဖြစ်မလာဘူး။

အာရားကော်ကို မဖို့နိုင်တဲ့ လူတွေအတွက် ဘတ်စ်ကားအတြေး၊ အလတ်၊ အသေး မျိုးစို့ရတယ်။ ဘေးတွေကျပ်တာဟာ ဘတ်စ်ကားရီးသူ များတဲ့မြို့တော်တွေမှာ မြေအောက်ပီးရထားမရှိတဲ့မြို့တော်တွေမှာ ဖြစ်နေကျပဲ။ ဘေးတွေကျပ်တာဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် လုပ်ယောက်တွေကို အမြဲတမ်းတက်၍ဖော်ဆောင်၊ ယဉ်ပြုင်နေဆောင်၊ အရည်အချင်းပိုင်းပေးတဲ့အကြောင်းတရားတွေပဲ မြို့တော်ကြီးမှာလူတွေကိုစိန်ခေါ်တာဟာ လူတွေချည်းမဟုတ်ဘူး။ ရုပ်ဝဏ္ဏ၊ ပစ္စည်းတွေ ပုံစံးပို့တယ်ဆိုတာ သေခြာပါတယ်။

ယာဉ်ရှုပ်ထွေးမူပါကြာင့် ခါးနော်နေးကြန်ကြတဲ့ အတွေ့အကြံ များလာတဲ့အခါ တို့တေတွက် ဆပ်င်း အလေ့အထက် သင်ယူတတ်ဖြောက်လာမှုပဲ။ ဘယ်အချိန်ကို လိုဂျာရောဂါနိုင်းဆိုရင် ဘယ်အချိန်မှ အမိမကထွက် ရမလဲ၊ ဘယ်လမ်းပြောက သွားရင်ပိုမြန်သလဲ။ တွက်ဆရာတယ်။ တွက်ဆမှုန်တဲ့အခါ လူဟာကျော်ပြည့်စုံသွားတယ်။ ကြံ့တော်ရတဲ့ခုတဲ့ကိုဖော် နည်းတစ်နည်းပေါ့။

မြို့တော်ကြီးမှ အိမ်ထဲကဗျာပိုင်တွက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း ကိုယ် ပထမဆုံးကြားရွှေတဲ့အသံဟာ လူတွေခဲ့အသံမဟုတ်၊ ကားတွေခဲ့အသံဖြစ်တယ်။ ကားသီးဂိုဏ်တဲ့အသံတော်ကဗျာပိုင်တွက် ကားဟန်းသံတွေက ပုံများတယ်။ ကားဟန်းသံဟာ တော်ကဗျာပိုင်တွေမှ တွေ့ကိုရှုံးမှုကို သရုပ်ဖော်တာဖြစ်ပေးပါ၍ ဒီနိုင်ငံမှာတော့ ဒိတ်မရှည်နိုင်မှုကို သရုပ်ဖော်တာဖြစ်တယ်။ အင်းလေ တစ်ခါနီးခါးကြော်ကွာ့ လူတွေဟာ ဟန်းသံကြော်င့် လမ်းရှုံးသွားမယ် ထင်ကြတာကိုး

ရှေ့ကကားဘာကြောင့်နေးသလဲ၊ ဘာကြောင့်နေးနေး မင်းနောက်မှာ ပါပါတယ်ဆိတာတော့ ပြရမှာ
ပေါ့။ ဟွန်းတိုးရင်း တိုးရင်း ကားမောင်းသူဟာ ဟွန်းသံကိုစွဲလမ်းလာတယ်။ ကားဟွန်းသံဟာ မိမိရဲ့ တည်ရှိပါကို သက်သေပြု
တာလည်းဖြစ်တယ်။ ကားဟွန်းသံဟာ ကားမောင်းသူရဲ့ အထွေပဲ၊ ကားမောင်းသူတွေရဲ့ အထွေပြီးပဲရှာ စိတ်အနောင့်
အယ်က်ခြစ်ပေါ်တော့ အထွေကို ပြန်မာတဲ့ ခနီးသည်တော်ပါပဲပဲ။

အခေါက်အပြိုတွေဟာ လူတော်၏အတ္ထကို မြင်ပေးတယ်။ ကားဟန်းသံတွေက မောင်းသရဲ့အတ္ထကို မြင်ပေးတယ်။ အခေါက်အပိုနဲ့ ကားတော်၏ အပြင်ဘင်္ဂမှာ နေရာသွေ့တွေကတော့ အတ္ထတွေ ပျောက်ဆုံးနေကြတော့တယ်။

ဒါပေမဲ့ အတ္ထနနည်းတဲ့ လူလယ်လေးတွေဟာ ပါကို ခံစားမနေနတော်ပါဘူး။ ရုံးဆင်းချိန်၊ ကျောင်းဆင်းချိန်တွေမှာ ကျိုးသိပ်ပြီး အထေဝံစ်လိုမရတဲ့အခါ ကားဝင်ပေါက်၊ ပြောန်းခံတွေမှာ အစုလိုက် တွယ်စီးတဲ့အထိ လိုက်လျော့ကြပါတယ်။ ကျောင်းကားစီးလို့ မရဘူးလား မေးချင်ရင် အဖြောအဆင့်သွေ့ရှိပါတယ်။ ကျောင်းကားဟာ ရေးကြီးတယ်။ အများပြည်သူ့တဲ့ ဘတ်စ်ကားဟာ ရေးသက်သာတယ်။ ဆယ်ဆလောက်ကွားပါတယ်။ မိဘတွေအနေနဲ့ လည်း ဘုတိုကေလေးတွေကားထဲမှာ ဝင်ရန်ပြီး စီးကြေးလို့မယ်လိုပုံတင်မှာပါ။ ဒါလိုဂုဏ်စားရဲပို့မယ်လို ထင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။

မြို့တော်ဟာ လူငယ်တွေကို လမ်းပန်းဆက်သွယ် သွားလာရေးနဲ့ စီနှေ့ချေပါတယ်။

၂၁၆

လူတယ်တော်တော်များဟာ မိဘအဖိမ္မာနနေကြခဲ့ ဖြစ်တော့ မိဘရဲ့ လူနေ့မှာဘယာ သူတို့ကို
ပြောနိုင်တယ်ပဲ။ ယောက်ပျော်တော်နှင့်တော်များအတွက် စတုရန်းပေ ၆၀၀ ကျယ်ဝန်းတဲ့ တိုက်ခန်းလွှာတစ်ခုဟာ သူတို့ရဲ့ဘဝ်။
ဒီထပ်ကနည်းတဲ့ လူတော်နှင့်တော်များကတော့ ကွန်ဒိုက်နိုင်ယမ် တိုက်ခန်းကျယ်တစ်ခုမှာ ဘဝတစ်ခုရတယ်။ တော်တော်ကြီးကိုနည်းတဲ့
လူတော်နှင့်တော်များ ခြေဝန်းကျယ်နဲ့ လုံခြုံတဲ့ တိုက်မှာ ဘဝတစ်ခုရတယ်။ ဘယ်လုံလူတော်နှင့်တော်များပဲဖြစ်ဖြစ် လုင်ယောက်ဟာ
အတွက်ဖူပဲ။

ဒီမှာ ကော်ပို့နေစ်ကိရိတ္တာ လူငယ်ကလည်း ဒီပစ္စည်းဘယ်လောက်တဲန်သလဲ စိတ်မဝင်စားဘူး။ စိတ်ဝင်စားစရာမလိုဘူး။ မရှိတဲ့လူငယ်ကလည်း ရှိချင်တဲ့စိတ်မပေါ်ဘူး။ မိုက်ကရှိနေ့(ဖိ)ဒီးနိုတဲ့ လူငယ်ကလည်း အဆင်ပြောလို သံးလိုက်မယ် ဒီပစ္စည်းအဝေါ မဲ့တွယ်ဘူး။ မရှိတဲ့လူကလည်း မရှိရကောင်းလားလို စိတ်မသွေ့ပါဘူး။ အဝတ်လျှော်စိတ်ရှိတဲ့သူနဲ့ မရှိတဲ့သူလည်း စိတ်သဘောထားချင်း သိပ်မကွာပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ယေဘုယျ လူတန်းဗားလှယ်တော့ နော်းနော်းအဆင်မြင့်တဲ့ လူတန်းဗားလှယ်တော်ဘာ အဝတ်ကိုကိုယ်တိုင်မလျှော်ရလိုပါပဲ။

ယောက်ပုဂ္ဂန်တန်းစားအိမ်မှာ အလုပ်လုပ်တဲ့အိမ်ဖော် တစ်ထပ်ယောက်ဟာ တစ်လကို ငွေကျပ်
သုံးထောင်ရပါတယ်။ အိမ်ဖော်အတွက် ပိုမြီးအဆင်ပြေတာက နေရာရန်းစရာ အလကားရတာပါပဲ။ အိမ်ရှင်ဘက်က
ကြည့်တော့လည်း တစ်လသုံးထောင်နဲ့တာ ကိုယ့်ပုဂ္ဂန်နဲ့မျန်တော့ တော်တော်တန်ပါတယ်ပဲ့။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်
အဆင်ပြေတာယ်ပဲ့။

အောင်ဖော်တော်လုပ်နှင့်အတွက် အနည်းဆုံး လူမှာခွင့်အရေးကို ဂုဏ်ပိုင်တဲ့ အနည်းစုံတွေကတော့
တစ်ပတ်တစ်ခါ သို့မဟုတ် နှစ်ခါ အောင်သန်ရှင်းရေးအတွက် အလုပ်သမား၏ပါတယ်။ အဆင်ပြတဲ့အချင်လာ၊
ညအိပ်စရာမလို့ အဆင်ပြတဲ့အချင်ပြန် ပါဟာနည်းနည်းအနောက်ဆန့်တဲ့ အတွက်ရှိသူနဲ့ လွတ်လပ်တဲ့အတွက်ရှိသူတွေ
ကျင့်သုံးတဲ့ ထုံးစပ်ပါ။ ဘယ်လိုတဲ့ ပဲပိုက်ရှိ သေချာတာက အများစုံ လုပ်လေ့ရောမလို့ မီးပူတိုက်စရာမလို့
ရောခါးနှင့် တိုက်ချွဲတော်လုပ်နှင့် မီးဖိုရောင်မှာ သန့်ရှင်းရေးလုပ်စရာ မလိုပါဘူး။

କିପ୍ରଯାନ୍ତେ କୃତାଗ ଆଶାନ୍ଦଫେଲ୍ଦାଯିତେହୁ ଷେଷିଃ ଅଭିଭୂଲାପ୍ରିଃ ଗୋର୍କଣ୍ଠାଙ୍କ ଆଧୁନିକାନ୍ତେ ଲ୍ଯାଯିତେହୁପିରିଲ୍

အဆောင်နေတဲ့လူငယ်တွေဟာ ထမင်းကို ကိုယ်တိုင်ချက်ကြရတယ်။ အဝတ်ကို ကိုယ်တိုင်လျှော်ကြရတယ်။ မီးပုတိက်စရာမလိုတဲ့ အဝတ်ကို အစိက္ခသားပြီး ထ်ကြတယ်။ ကိုယ့်ထမင်းဘူးနဲ့ကိုယ် အလုပ်ဆီ၊ ကျောင်းဆီ၊ သွားကြရတယ်။ ဘတ်ကားကို တိုးပါးကြရတယ်။ အဲဒီအတွက်ဖြင့် လူငယ်တွေဟာ မည်ညား၏ ကြပါဘူး။

တိုးခဲ့မြို့သစ်ထွေ

မြို့တော်ကြီးမှာ လူဦးရေ တစ်သိန်းလောက်ပဲ ရှိခာရာက ဆယ်နှစ် အနှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်း ၆ သန်း သဝသန်းစာသိဒ္ဓဝင် တိုးဟောတဲ့အကို မြို့သိန်တော်ခဲ့ ခဲ့တော်ယျိုး။

မြို့သစ်တွေဟာ မြို့ထဲနဲ့ဝေးတယ်။ သစ်ပင်ရိုင်ကျတဲ့ယူ။ အခေါ်ကိုအိုတွေနည်းတယ်။ မြို့ထဲလို
လမ်းတွေမသာယာဘူး။ ဈေးဆရာတဲ့သူတွေရယ်၊ တိတ်ဆီတဲ့မျှ ကျပါးမှတိ ကြိုက်တဲ့သူတွေရယ်ဟာ မြို့သစ်ဆီကို
သွားကြပါတယ်။ မြို့သစ်ကနေ မြို့ထဲကို နောက်အလုပ်လာရသူတွေ ကျောင်းလာရသူတွေဟာ ဝိရိယ နှစ်ဆေလောက်ပိုပြီး
အားထုတ်ကြရတယ်။ ဘတ်စိုက်းစီးပါတဲ့အခါနဲ့က ဝန်ဆီခွဲလောက်ကြောတာကို။ ကားဂိတ်ကို လမ်းလျောက်တာနဲ့
ကားပေါ်မှာကြောတာနဲ့ ပြင်တာဆင်တာနဲ့ဆိုရင် နှစ်နာရီလောက် ကြိုတွေကိုမှ ရမယ်။ အပြန်ကျေတွေလည်း နှစ်နာရီလောက်
နောက်ကျပြီးမှ အိမ်ရောက်တယ်။ တရာ့တွေကတော့ ဘတ်စိုက်းဂိတ်ကနေ အိမ်ကိုရောက်အောင် ဆိုက်ကားနဲ့တဆင့်
ထပ်သွားရသေးတယ်။ မိန်းကလေးဆိုရင် ညာအချိန်အိမ်အပြန်မှာ မိုးချုပ်၊ လူပြတ်ရင် အွန်ရှာယိုပိုပါတယ်။
ဆိုက်ကားသမားကိုလည်း ယုကြည်ရဖို့လိုတယ်။ လမ်းပေါက တဗြားခီးသည် ယောက်းတွေကိုလည်း ယုကြည်ရဖို့
လိုပါတယ်။ မြို့သစ်တွေဟာ နေရာတဲ့သူချင်း အတူတူဆိုရင် ယောက်းလေးထက် မိန်းကလေးက ဂိုပြုစီးပိုဝင်္ခုပန်ကြဟာ
အမှုနဲ့ပါပဲ။ လူရှင်း လူပြတ်တဲ့ လမ်းတွေရဲ့ ပဲယာက သစ်ပင်ရဲ့ပုံပြီးမြဲ့မြဲ့တွေဟာ မကောင်းမူဘူး။ လွန်ချင်သူတွေအတွက်
အကောအကူယ်တော့ ဖြစ်ချင်ဖြစ်သွားနိုင်တယ်မဟုတ်လား။

ဒီပေမဲ့ ဒီဟာ ဖြူပြယ်လှုန့်ကျေမှုကို စွန်ခွာစရာအကြောင်း မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စွန်စားရာသတိင်းအတော် အဆောက်ဖို့နိုင်ပေါ်ဟော တော်တော်ကိုနှိမ်လိုပါ။

ପ୍ରଦାନ

မြို့ပြယ်လောက်မှုရဲ့ အန္တရာယ်ကိုလေ့လာဖို့စိုင် ရာဇဝတ်မှုတွေကို လေ့လာဖို့လိုပါလိမယ်။
နိုင်ငံတစ်ခုလုံးမှာ ရာဇဝတ်မှုအဖြစ်အများဆုံး နေဖို့ အန္တရာယ်အရှင်ဆုံးဟာ အဲဒီနိုင်ငံရဲ့မြို့တော်ပလို့
မှုခွင်းပညာရှင်တော့ ကောက်ချက်ချွဲပါတယ်။

ကမ္မာမှာ ရာဇဝတ်မူအများဆုံး အနောက်နိုင်ငံက အမေရိကန်ပြည့်ထောင်စုပဲဆိတာ အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူး။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တိုင်းက အမေရိကန်မှာ လူဦးရေ သသိန်းမှာ လူသတ်မှု ၇ ဒေသမ ငါယောက်ဖြစ်ပြီး အောင်လန်မှာ အောင်နှစ် လူသသိန်းမှာ လူသတ်မှု ၁ဒေသမ ငါယောက်ပြစ်တယ်။ ဆိတော့ အမေရိကန်က ဂုဏ်များတယ်ပေါ့။ အောင် အမေရိကန်ပဲ မြို့တော်တိုးတွေမှာ ရာဇဝတ်မှု ပိုများတာပဲ။ အတိုးအကျယ် ရာဇဝတ်မူတွေဟာ ဖလော်ရို့ပါမှာ အများဆုံး ဖြစ်သတဲ့။ လူသတ်မှု အပါအဝင် ပိုင်းမှာ ကာယိုခြေဖျက်မှု၊ ဗီးမှာ၊ ဓားပြမှု၊ ကားခိုးမှု၊ အဲဒါမျိုးတွေပေါ့။ လူသသိန်းမှာ ပေါ်ဝေါကျိုးဖြစ်တယ်။ တကယ်ဆိုရင် ဖလော်ရို့ပြည့်နှစ်ဟာ လူသသိန်းအတွက် ပြစ်ဝက်က သေဒက်ပါပဲ။ ရာဇဝတ်မှု ကိုင်တွယ်တာ အလွန်ကြေးတယ်လို့ နာမည်ရတဲ့ ပြည့်နှစ်တဲ့။ ဒီလောက်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ပြစ်ဝက်တွေတောင် ရာဇဝတ်မူကို မလေ့ရေးနေနိုင်ခဲ့ဘူးလို့ သိရပါတယ်။ နောက်ပြီး ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်နှစ်းတွေနဲ့ ထောက်ကျွန်းတွေကိုကြည့်ရင် အသက် ၂၀ အရွယ်မှာ ပို့ပြီး အဖြစ်များတယ်တဲ့။

မြို့တော်တွေမှာ ဘာဖြစ်လို ရာဇ်တိမှုတွေ များသလဲဆိုရင် အာဖြေက ရှင်းရှင်းလေးပါပဲ။
ဒီးမွားရေးမံပြောလည်တဲ့ ပြဿနာ၊ အလုပ်လက်နဲ့ပြဿနာ၊ ဒီတွေက ဓားပြုမှ လုလက်ရှု ဒိုးမှတွေ
ဖြစ်စေတာပါ။ ဒီနှစ်ပါးနှစ်ခံရမှု၊ မှန်းကျင်မှု၊ ထွက်ပေါ်ကြပဲမှုတွေရဲ့ ထွန်းအားကြောင် ရိုက်နှင်းမှု၊ လူသတ်မှုတွေဖြစ်ရတယ်။
အလုပ်လန္တမှပြုဖို့တွေ သိမ်းယ်မှတော်ရှု ကိုယ့်တို့ကို ပြုတဲ့အနေနဲ့ မှန်းပြုမှတွေ ဖြစ်ရတယ်။

ဒါက မြို့ပြယ်ကေးမှာ၊ မပြင်းနိုင်တဲ့ အမျှင်ဘက်ခြမ်းပါ

မြန်မာ

မြို့တော်ကြီးမှာ မြို့ဆွယ်ဖြားသောင်းမှတွေ မရောတွက်နိုင်အောင်ရှိပါတယ်

အဝတ်အစား- ဒီဖိုင်းအမျိုးမျိုး၊ အဆင်အသေး အမျိုးမျိုးပါ။ ဒီတဲ့ပိတ်မှ ကော်မီတယ်၊ ဟိုတဲ့ပိတ်မှ ကော်မီတယ်ပေါ့။ တိရှိပါ သောင်းဘို့ ကျော်ပိုးအိပ်တွေကို နိုင်ပြား ကုမ္ပဏီကနေ တိုက်ရိုက်ကိုယ်စားလှယ် ယူပြီးဆိုင်ခဲ့ တွေ့နဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရောင်းကြတယ်။ ကုမ္ပဏီလေးပါချလောက် ရှိတယ်။ အနောက်နိုင်ပဲ့ပါ လူကြိုက်များတဲ့ကုမ္ပဏီတွေတော့ ဟုတ် ချင်မှုဟုတ်မယ်။ အာရုံးနိုင်တွေမှာတော့ တော်တော်ခေတ်တား လူကြိုက်များတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေပါ။ ရေးလည်း သိပ်မကြီး လုပ်ဘူး။ ဒေါ်လာတန်ဖို့နဲ့ ဒီကငွေကြားရေးနှင့်နဲ့ မြောက်လိုရတဲ့ တန်ဖိုးအဖြစ် တွက်ကြည့်တော့ ရေးသက်သာတဲ့ပစ္စည်း တွေပေါ့။

ဒီဝံတားဆင်ယုလုမူဘာ လူငယ်တွေရဲ့ စတိုင်ပဲ။ ဂျင်းသောင်းသိတွေနေရာမှာ စတိုင်သောင်းသိတွေ ရောက်လာတယ်။ ဒီနိုင်ငံရဲ့ ရာသီဉာဏ်ရှိ တော်တော်သင့်တော်တာကို။ အရင်တုန်းက ရေးကျက်မပွဲခင် ကာလတုန်းက နိုင်ငံခြားနဲ့ အဆက်အသွယ်ရှိတဲ့ လူတွေမှ ဝတ်နိုင်တဲ့ ဒီနိုင်းတွေဟာ အခုန်းရင်ယော်ဘုယျ လူတန်းတားလူငယ်တွေရဲ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ရောက်နေပြီ။ ဆိုင်ထုဝင်မှု ဝထ်ချမ်းစိတ်ပေါ်လာတာမဟုတ်ဘူး။ မရွှေင်းစာမျက်နှာတွေပေါ်မှာ ရောင်စုံပြောစည်းတွေနဲ့ ကြော်ကြာအမျိုးမျိုး၊ ထည့်ပေးထားတော့ ကိုယ့်အပိုင် အိမ်ခန်းထဲမှာနေရင်းကပဲ အဝတ်အစားတွေရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုကို ခံရပါတယ်။ အပြင်ထွက် မြို့ထဲရောက်ရင်တော့ ကြော်ကြာဘတ်ကြီးတွေနဲ့ လမ်းဆုံးတွေ ပါးပိုင်တွေမှာ တကယ့်လု ဂိုယ်ခန္ဓာထ် ငှော်ဆောင်ရွက် မြင်ရမယ်။ အော်အခါ ဒီလူငယ်ဟာ ဆိုင်ထုဝင်ဖြစ်စုံ ရရှိနိုင်န်းတော်တော်များနေပြီ။

လုန်လိုက်ရင်လည်း ကြော်ပြာ၊ အမိမရှုဝန်တာမှာ ထွက်ရပ်မိရင် ဖြတ်သွားတဲ့ ကားတွေတယ်၏၊ ကိုယ်ပေါ်မှာ ကုန်ပစ္စည်းကြော်ပြာ၊ ဆင်ခြေနှစ်းရပ်ကွက်တယ်၏မှာ ကြော်ပြာဘုတ်ပြီးတွေ့မရှိဘူး။ မြို့တဲ့ရပ်ကွက်တွေနဲ့ လူသုံးများတဲ့ လမ်းမကြိုးတွေပေါ်မှာတော့ ကြော်ပြာတွေ ဆက်တိုက်ပါပဲ။

ဒီနိုင်ငံ၊ နာမည်အတိုင်းဆုံး ရပ်ရှင်သရပ်ဆောင်တွေ အဆိုတော်တွေက ကြော်ပြာ့ဘုတ်မှာ တိပိမှာ အများဆုံးတွေရတဲ့ မျက်နှာတွေပဲ့။ သူတို့နိုင်ငံမှာ ရပ်ရှင်များသား မင်းသမီးက ပစ္စည်းကြော်ပြာ့ရှိက်ဖို့ အချိန်မရလိုလား၊ ကြော်ပြာ့ရှိက်တဲ့ မော်ဒယ်တွေကဲပဲ အရည်အချင်းမီအင်လိုလား မသိဘူး။ ကြော်ပြာ့တွေမှာ မော်ဒယ်မျက်နှာပဲ များပါတယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာတော့ မော်ဒယ် ယဉ်ကျေားမှစတင်တာ မကြောသေးတော့ အစေအရာရာအတွက် မော်ဒယ်တွေ အဆင်သင့် ဖြစ်သေးပါဘူး။ ဓာတ်ပံ့ဆရာတွေက လည်း ယဉ်ပြုပိုင်ဖော် နည်းနေသေးပံ့ပါတယ်။

အဝတ်အစားနဲ့ အလုကုန်ပစ္စည်းတွေဟာ အပြင်အဆင့် ကြံ့ပြာနေတာရှိ လူငယ်တွေ မသိဘူးဆိုတာမရှိပါဘူး။ အလုကုန်မှာ နာမည်ကြီးကုမ္ပဏီတွေက တိပိမှာကြံ့ပြာတာ မတွေဘူး။ မဂ္ဂဇင်းနဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ပဲတွေရတယ်။ အဲဒီနဲ့ဂိုပဲ လုပ်လောက်ပါတယ်။

အဘားအသောက်နဲ့ ပတ်သက်ရင်လည်း အိမ်မှာ ကိုယ်တားနေကျ အဘားအစာမပုံတဲ့ အသစ် အဆန်း တားစရာတွေအပါးပါး ကြော်ရမယ်။ ဒီးပွားရေးလမ်းတွေ ပွင့်ကုန်တော့ နိုင်ငံတောကာက ကုမ္ပဏီတွေ လိုင်ဝင်လာတာနဲ့ အမျှ လုပ်းပြေားတားသောက်ဆိုင်တွေ ပေါ်များလာတာပေါ့။ အိတာလျှောက်တိုင်၊ ယိုးအယားစတိုင်၊ ပျော်စတိုင်၊ ဂိုးနိုးယားစတိုင်၊ တားသောက်ဆိုင်တွေကို မြော်းစမ်းစွဲခွင့်ရမယ်။ မြော်းပါးစပ်နဲ့ အကြိုက်တွေထဲ့က ယိုးအယားစတိုင်များ ဖြစ်မလား၊ ရေးကြိုးတဲ့ ခြို့စွဲနဲ့ ခို့ခို့ထည့်ထည့်တားသောက်ဆိုင်တွေရှိသလို ရေးခိုင်သင့်သင့်နဲ့ မြို့ထဲတိုက်ခန်းကျိုး တားသောက်ဆိုင်လည်း ရှိတယ်ဆိုတော့ လူတန်းတား အပါးပါး တားနိုင်တာပေါ့။

ကော်မီဆိုင်ယဉ်တော်မူကလည်း အခု ဆယ်နှစ်အတွင်း ဂုဏ်တွေအတွက် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီလို့
ပြောရမယ်။ စီးကရက်နှစ်ပါတဲ့ လေအေးအေးကော်မီဆိုင်တရီးရှိသလို စီးကရက်နှစ်ပါတဲ့ ကော်မီဆိုင် တရီးလည်းရှိတယ်။
နိုင်ငံတကာ ကော်မီအရာဘာရိ မြတ်းစေဖူးဖူး နိုင်ငံခြားကို ရောက်စာရာမလိုတော့ဘူးပေါ့။ ဒေါ်တော့နည်းနည်းတိုးတယ်။
ကော်မီဆိုင်တွေမှာ နာမည်ကြီး တိုးစိုင်းက စိတ်တာသမားတွေ လာတိုးကြတယ်။ နိုင်ငံတကာကိုတာကို အင်လိပ်ဘာသာနဲ့
သီဆိုဖော်ဖြတဲ့ အဆိုတော်လေးတွေရှိတယ်။ ဂျုပ်စစ်ကိုတာမဟုတ်တဲ့ ဟောလိုချည်း တိုးတဲ့သူရှိတယ်။ ဂျုပ်စစ်ကိုတာ
တိုးစိုင်းရင်တော့ဆိုင်က ကျယ်စိန်းပဲ ရမယ်။

ဘီယာဆိုင်ယဉ်ကျေးမှုကဗ္ဗလည်းခေတ်တားနေပြီ။ ဘီယာဆိုင်နဲ့ တွဲလှက် အကင်ဆိုင်ယဉ်ကျေးမှုပါ ပေါ်ပေါက်လာပြီ။ အရင်တုန်းက ဂျာန်နိုင်ငံဟာ အကင်တွေကို အစားဆုံးနိုင်ငံလို့ပြောကြတယ်။ ဂျာန်လူမျိုးတွေမှာ အစားအမြတ်ကင်ဆာ ဖြစ်မှားနှင့် မြတ်တာဟာ အကင်တွေတားလို့ပဲ့ ဆေးပညာသူရှင်တွေက ကောက်ချက်ချကြတယ်။ ကောက်ချက်ချကြို့ရတာဟာ စာရင်းအတိအကျ လေ့လာနိုင်ခွင့်ရှိရိုပါပဲ။ ကျိုးမာရေးမှတ်တမ်း၊ ရေရှိကုမ္ပဏီတမ်း၊ သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းတွေကို ပြန်စစ်ဆေးမှ ရနိုင်တဲ့ကိုရှိပါ။ အဲဒီလိုစစ်ဆေးလို့ အဲဒီလို ကောက်ချက်မျခံရပေမယ့် ရေရှိ မြှုပြုစွားလို့ ဘယ်သူမှုတော့ အာမမလိုင်ပါဘူး။ အကင်ဆိုင်တာ ကာစွဲနှစ်ဦးတော့ ပြည့်နော့တဲ့ ပွဲည့်းကို။ မည်းခြားစွာ အိုင်းဟာ ကာစွဲနှစ်ဦးများဆုံးပေါ့။ ကာစွဲနှစ်ဦး မေ့သွားရလောက်လည်း အကင်ရဲ့အရသာက ဆွဲဆောင်နိုင်ပါတယ်။ မြို့နှင့်နဲ့ ရေ့ကြိုးတဲ့အကင်ဆိုင်တွေကို ခေါ်ပေးမလုည့်နိုင်တဲ့လူငယ်လေးတွေအတွက် လမ်းဘေးက အကင်ဆိုင်လေးတွေရှိတယ်။ လုတေသနးဘေးမျိုးဆုံး မြှုပြုးစွာ ပြည်းစွာ ပွဲည့်ရတဲ့ အစားအသောက်ပါ။

နောက်ခေတ်တဲ့နောက် ယဉ်ကျေးမှုနစ်ခါက ကော်ဖီမစ်ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ အခို့ရည် ယဉ်ကျေးမှပါပဲ။

ကော်စီမံကုန်တွေဟာ တော်တော် တော်တယ်လို့ပြောရမယ်။ (ကွန်ပြုတာကိုယ်တဲ့လှယ်တစ်ခုတဲ့ကဲလည်း အလို မှတ်ချက်ချတာကြားခဲ့ရဖူးတယ်။ နိုင်ငံတကာဘူရီများကဲ့တဲ့ ရောင်းအားနည်းတဲ့ကုမ္ပဏီတစ်ခုရဲ့ မြန်မာပြည်မှာ ရေးကွက် ဝင်အောင် ရောင်းနိုင်ခဲ့လို့ပေါ့။) နိုင်ငံတကာမှာသိပ်မသုံးတဲ့ ကော်စီမံကို ဒီနိုင်ငံမှာ အကြီးအကျယ်ခေတ်တဲ့အောင် လုပ်နိုင်တယ်လေ။

အနောက်နိုင်းမှာ ကော်ဖိကို ကော်ဖီဖျောစ်စက်နဲ့ ဖျောကြတာများတာမူ့ ကော်ဖီရောင်းတဲ့အပါ ဆူပါမားကတ်မှာ ကိုယ်ဟံသာကိုယ် ထြောက်သလိုအဆင့်နဲ့ ထြောက်ယူနိုင်စို့ ထြောက်စက်နဲ့ ကော်ဖီစော့နဲ့ ထားပေးပါတယ်။ ဖျောစက်နဲ့ဖျောစယ်သူက အသင့်အတင့်ထြောက်မယ်၊ ကော်ဖီစော့ကို ကိုယ်တိုင်လိုသလိုယူ၊ စိတ်ထြောက်ထြောက်၊ ဓဏ္ဍာဒါတ် ထဲထည့်၊ ပြီးမှ တဗြားပွဲည်းတွေနဲ့အတူ ကောင်တာမှာ ကျသလောက်ရှင်းပေါ့။ ကော်ဖီမ်းသုံးတဲ့ အလေ့လည်းမရှိ၊ ရေးကွက်ထဲမှာ ကော်ဖီမ်းအထုပ်လည်း မရှိပါဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်မြင်ရတဲ့ ကော်ဖီစော့ကနေ ထြောက်ယူရတဲ့ ကော်ဖီဟာ စိတ်အချက်ရုံးပေါ့။ အထုပ်ထဲက မှန်နေစတဲ့ မည်းမည်းအရာလေးတွေဟာ ကော်ဖီပါလို့ စိတ်များနှင့်သူတွေဟာ ကော်ဖီမ်းဂို့ မသောက်ကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အလွယ်ထြောက်တဲ့သူတွေ ဒီနိုင်ငံမှာ သိပ်များတယ်လို့ ကောက်ချက်ချရမယ့်ပုံပဲ။ ကော်ဖီမ်းတွေ ခေတ်စားပဲကာ တဗြားနိုင်းမှုမှတ်ပါဘူး။

လူကိုယ်ခန္ဓာပေါ် အကောင်တွေ၊ အချို့ရည်တွေ၊ ကော်မီမစ်တွေရဲ့ ထိရောက်မှုကြာ အခုချက်ချင်း မသိနိုင်ပါဘူး။ ဒီလူထုတွေ လူကြီးဖြစ်လာတဲ့ တစ်ချို့နှင့်ကျွန်ုင်မှသိမှပါ။ မိုးဆက်တစ်ခုလုံး တစ်ပြိုင်တည်းသိရမယ့်ကိစ္စပါ။

ဒီအားယောင်းမှုတွေနဲ့ တစ်ဆက်တည်းမြင်ယောင်လာနိုင်တာက ဖြေဖြေဗုရံးစုံပဲ၊ အားယောင်းမှုပါပဲ။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ရပုံးမှာ အောင်ခြေသာယ်လာကိရိပြီး တယ်လီလိရှင်း နှစ်စဉ် ဘယ်နဲလုံးသုံးသလဲဖော်တော်ပါတယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာတော့တစ်အိမ်ပို့ တစ်ရပုံးနှင့် ရောင်စုရုပ်ဖွင့်သံကြား တွေရှိတယ်လို့။ တော့နယ်တွေကအိမ်၊ တို့စွဲမရှိတဲ့အိမ်တွေပါ ထည့်တွေက်ထားတာပါ။ မြို့ကြီးတွေမှာတော့ ထက်ရှိတယ်လို့ စာရင်းကောက်လိုပါတယ်။ (တဒ္ဒါ အောင်တွေဟာ တို့စွဲမထားပါဘာ။)

ဖစ်နိုင်တာကတော့ ဒီမြော်တော်ဟဲ့မှာ တို့တွေ တစ်ခိုပ်တစ်လုံးရှိပါပဲ။ (တို့မူရှိတဲ့အပ်နဲ့
တို့နှိန်လုံးနဲ့အထက် ရှုတဲ့အပ်တွေ ပြန်ပြုယျာဉ်ပေါ့) ဒီတော့ ဂျုံမြော်သံကြားယဉ်ကျေားမှာ ခေတ်စားတယ်။ ညနေ
နောက်ရှိကနေ ည ၁၀ နာရီအထိ လူတွေ တို့ရှုံးရေးမှာ ထိုပ်ကြတယ်။ ကိုယ့်နိုင်တော်လုပ်တဲ့ ကိုယ့်ဘာသနဲ့ အတ်လမ်းတဲ့တွေ
Soap Opera တွေမရှိတော့ တရာတ်ကားအတ်လမ်းတဲ့တွေကို လူတွေကြည်ကြတယ်။

လူငယ်တွေထဲမှ ယောက်းလေးနဲ့ မိန်းကလေး တရာတ်ကားကြည့်တဲ့ဦးရေ မတုန်းပါဘူး။ မိန်းကလေးက ပိုပြီး စွဲလင်းတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ယောက်းလေးတွေက လူကြီးတွေနဲ့အတူ ဖော်ခန်းမှာထိုင်ရင်း ကြည့်မိတဲ့သဘောပဲ။ မိန်းကလေးတွေကတော့ ဒီဇံနာ ဘာကေတ်လမ်းလာများ၊ အခု ဘယ်နှစ်နာရီတိုးပြီ သလြမ်း အာရုံတဲ့မှာ ရှိနေလောက်တဲ့ အထိတော့ စွဲလင်းကြတယ်။ တို့ကကြို့ဌားတွေဟာလည်း ရှုပ်ဖော်လို့မရဘူးပဲ့။ တို့ကကြို့ဌားတွေကို ခေတ်သုံးခေတ် ခွဲခြားသတ်မှတ်လို့ရတယ်။ စခေတ်စားခါဝ ပညာမပြည့်သေးတဲ့ခေတ်က ကြို့ဌား၊ (အဲဒါတွေက ခွဲဆောင်ဗုန်ည်းပါတယ်။) ခေတ်စားပြီး ဗုဒ္ဓရုန်ကြော့အခါ မော်ဝယ်တွေနဲ့ ဒါရိုက်တာတွေ ကြို့ဌားသဘာဝကို သိသွားတဲ့ကာလက ကြို့ဌား။ (အဲဒါတွေက ခွဲဆောင်ဗုရှိတယ်။) နောက်ခုံးတစ်ခုကတော့ ဒီခေတ်ပဲ့၊ ဟန်ပန်တွေ အလွန်အမင်းပြုချင်လာတဲ့ခေတ်၊ သရပ်ဆောင်တာ ဒိုက်ကူးဘာ အားလုံးဟာ အသည်းအသန်ကို လုပ်ယူနေကြတော့တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ၊ ကြော်ဌာစာစိတ်နဲ့ အနောက်နိုင်ငံက ကြော်ဌာစာစိတ်မတူဘူး။ ဟိမှာက ပစ္စည်းကို အမိကထားတယ်။ လူကဗျာစွဲည်းကို ပုံပါးဖို့ပါတယ်။ ဉာဏ် အားကာတဲးဖိန်ပေါ်ကြော်ဌာစာစိတ် ခြေထောက်လျှော့ရှုံးမှုလေးချည်း အမိကထား ပြတာမျိုးပဲ့။ ဒီမှာက ပစ္စည်းကို အမိကမထားဘူး။ လူကိုအမိကပြတယ်။ မြန်မာမျက်စိနဲ့ အကြော်တွေ တဲ့ကြော်ဌာတွေဖြစ်ပုံရပါတယ်။ တို့ဒို့မာကြော်ဌာတော့မှ ပစ္စည်းဟာ ရောင်းကောင်းတာတွေရတယ်။ ကြော်ဌာတွေ အောင်မြင်တယ်လို့ဆိုရမှာပဲ့။ သူတို့ထိမှာကြော်ဌာလေ့မရှိတဲ့ ပစ္စည်းမျိုးတွေကို ဒီမှာကြော်ဌာ လေ့ရှိတာတွေကလည်းတွေရတယ်။ သူတို့ဆိုမှာကြော်ဌာပြီး ဒီမှာမလကြော်ဌာတဲ့ပစ္စည်းကတော့ ကားပဲ။ ဟိမှာက လူတိုင်းဟာ ကားသုံးနေတော့ ယော်ယျာ ကားတွေကလည်း ရေးပေါ်တော့ ကားတွေကို အမျိုးမျိုးကြော်ဌာပါတယ်။ ကားတွေကလည်း တစ်ဦးချင်းပိုင် အနွဲ့ဝိုက်ပိုင် Dealerတွေနဲ့ ရေးကွော်တယ်တော့ကိုး။ တို့ထိတာအရောင်ဆိုင်၊ မာစီဒီအရောင်ဆိုင်၊ ဘီအမိမဲ့လူ၏။ အရောင်းဆိုင် စသည်ဖြစ်ပေါ့။ ဒီမှာ သူတို့နဲ့မတူတာ နာရီအမျိုးအစား ကြော်ဌာတာထက် နာရီဆိုင်ကြော်ဌာတာ၊ မျက်မျန်အမျိုးအစား၊ ကြိုးပြုခြားထုတ် မျက်မျန်ဆိုင် ကြော်ဌာတာ၊ ဒါတွေကိုမှာရောက်လားပါတယ်။

တိန္ဒိန္ဒတွဲလျက် နှစ်ယုံဟာလည်း တော်တော်ဆွဲဆောင်နိုင်တာတွေရတယ်။ ဒီယူတူးမြားတာက ကော်ပိရှိက်(တု) Copy right ဥပဒေမရှိတော့ ပိဋက္ခယုံအခွေဟာ နည်းပျိုးစုံ လမ်းကြောင်းပျို့စုံနဲ့ ဝင်တာပဲ။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ အခုံရုံတင်တဲ့ကားကို ပိဋက္ခဖွေမထုတ်ဝါဘူး။ ပိဋက္ခအခွေဟာ တော်တော်နောက်ကျတယ်။ DVD လည်းနောက်ကျတယ်။ ရှင်ရှင်ရုံမှာ သတ်မှတ်တဲ့သက်တော်မှု ပိဋက္ခယုံ ပိဋက္ခပါ ထွက်တယ်။ ဒါပေမဲ့အဲဒါအဲနှင့်မတိုင်ခင်မှာ ဒီမြို့တော်မှာ ပိဋက္ခတွေအခွေတွေ ရောက်နေပါမြို့။ ရှင်ရှင်တွေတဲ့မှာကြည့်ရင်း နှီးကူးတဲ့ကိစ္စကို ပိဋက္ခတွေမှာ တွေ့နေရတယ်။ ဒီကိုရောက်တဲ့အခွေဟာလည်း နှီးကူးတဲ့အခွေပဲပြေး။ မလေးရှား၊ ယိုးပေးမှုတဲ့အခိုင်ငံတွေကနဲ့ ဝင်ပုံရတယ်။ တရာတိကတော့ တလောက ကော်ပိရှိက် ဥပဒေတော်လုပ်လိုက်တယ်။

သူတို့သီမှာခေတ်မလားဘဲ ပါမှာခေတ်စားတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုက ပိုပိုဒ် ကာရာအိုကေ ယဉ်ကျေးမှုပါပဲ။
တလောတိုးက အမေရိကန်စင်တာကနေ လန်ဒန်ကိုပြောင်းသွားတဲ့ ကနေဒီယန် အမေရိကန်တစ်ယောက်က မှတ်ချက်ချ
တယ်။ မြန်ဟလူပျိုးတွေဟာ သီချုပ်းဆိုမှုရှုရွှေ့ဘူး၊ ရှုရွှေ့တယ်တဲ့။ သူဆိုရင် လူတွေထဲမှာ သီချုပ်းဆိုရွှေ့ဘူးတဲ့။ ပါမှာတော့
စားသောက်ဆိုင်တွေ၊ ကာရာအိုကေဆိုင်တွေမှာ လူထုလ်တွေရော၊ လူကြီးတွေရော ပိုက်ဆံပေးပြီး သီဆိုနေကြတာ၊ ဂိတ္တကို
တော်တော် ဝါသနာပါတယ်ဂို မှတ်ချက်ချရမှာပါ။ လူတိုးစားမျိုးစုံဟာကာရာအိုကေ ယဉ်ကျေးမှုထဲကို စီစင်ကြတယ်။
လူထုတွေပါမက လူလည်းတွေပါ ပါနေတာ အံ့ဩရာကောင်းပါတယ်။ အဲဒီလူတွေ အားလုံးကတော့ အဆိုတော်
ကြယ်ပ်ပြုဖို့ အောင်မက်တော် လုကြေသာတော် မဟာတ်နိုင်ဘူး၊ ထောက်ပေါက်တော်ခအောနေ့ သီကြတာပဲဖို့မယ်။ ကိုယ်

ကုလ်တိုင် ပါဝင်ပတ်သက်လျှင်ရားရွာ၏ စိတ်ထွက်ပေါ်ပေါ့၊ ကာဇာန်တိုက်ယဉ်ကျေးမှုဟာ အြိမ်ပြယဉ်ကျေးမှုကန် တော့နှစ်ယော်ကျေးမှုအဖြစ် ပိုင်ဆုံးသွားလောက်အောင် အင်အားကြီးခဲ့ပါတယ်။

ပညာရေး

အမှတ်တဲ့ကြည့်ရင် ဒီခေတ်ဟာ ပညာကို ဦးလားပေးတဲ့ခေတ်လို့ ထင်မှတ်ရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ၁၆ နှစ်နဲ့ ၂၅ နှစ်ကြားကလုပ်လေ့တွေဟာ သင်တန်းအမျိုးမျိုး၊ တက်နေကြတဲ့ခေတ် ဖြစ်နေလိုပါ။ အဲဒီသင်တန်း အမျိုးမျိုးကလည်း မြဲ တော်ကြီးတော်မီးမာသာ ရိတ္တာမိ မြဲ ပြော ယဉ်ကေားမူ ဖြစ်နေတယ်။

ကျန်ပြုတာသင်တန်းနဲ့ အော်လိမ်စကားပြောသင်တန်းက တော်အာဏားဆုံးပါဝါ
သင်တန်းတွေမေတ္တားပဲအချိန်ပါ။

ဟိုတုန်းက တူတေသိလဲဟာ အပြန်အကျယ်တိုး။ တစ်ကယ်ဘုရားလောကသစ်တစ်ခုပါ။ ဆယ်တန်းအောင်ရင် ကိုယ်သွားရမယ့် ကမ္မာသစ်အတွက် လူထုလေ့တွေဟာ မျှော်လင့်ချက်ကိုယ်စီး၏ ကြီးတာခဲ့ကြတယ်။ တွေ့န်းအား ကောင်းခဲ့တယ် ဆိုရမှာပေါ့။ တူတေသိလိုပါတော့ လူထုကိုလုပ်ဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးတဲ့ နေရာတစ်ခုပါ။ အထက်တန်းကောင်းမှုလို မှတ်စွမ်းချမှေပေးတော့ဘူး။ Lecture လိုခေါ်တဲ့ ဟောပြောသစ်တွေးမှုကို စယူရတယ်။ ရင်ခန်းစရာအလွန်ကောင်းတယ်။ မိဘရင်ခွင်ကနဲ့ နှစ်စွဲလောက် လွတ်ရတဲ့အတွက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို လွတ်လပ်မှုနဲ့ ဟန်ချက် ညီသိတိန်းပြီး လေ့ကျင့်ယူရတဲ့နေရာပါ။ ကိုယ့်မသိသေးတဲ့ကမ္မားပါ။

အခုတော့ တူဘ္မာရိုက်ဆိုတာ ဘွဲ့လွန်တွေ့ရဲ့နေရာ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသူတွေ့ရဲ့နေရာ၊ ရင့်ကျက်မှု မလိုတော့သူတို့၏ နေရာ။

တဗ္ဗာစိုလယဉ်ကျေးမှုတွေအတာ၊ သင်တန်းယဉ်ကျေးမှုတွေ ဖြစ်လာတာ အဲ့သွေရာမဟုတ်ပါဘူး။
ကျိုးကြောင်းဆက်နယ်မှရိုတဲ့ ယူတို့လေဒအဲနှေ့သို့တဲ့ ပေါ်ပေါက်မှတစ်ခုပါ။

ଲୁଚ୍ୟତର୍କ ଯେବାକୀ ଲଭିଷ୍ମାନ୍ତ୍ରରୁ ପେଣ୍ଟିନ୍ଡିଲ୍ ଲାଗିଥାଏଇଛନ୍ତି ।

ကျောင်းမှာသင်ရတဲ့စာကို ကျူးရှင်မှာ ထပ်သင်ရတဲ့လား။ သို့မဟုတ် ကျူးရှင်မှာ အရင်သင်ထားပြီးမှ ကျောင်းမှာ ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း ဘွားလုပ်ရတဲ့လား မပြောတတ်ပါဘူး။ ကျူးရှင်မယူတဲ့ကလေးဟာ အတန်းထဲမှာ သူများနည်းတူ စာမလိုက်နိုင်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျူးရှင်တက်ထားတဲ့သူတွေရဲ့ စံနှင့်က(လေ့ကျင့်ပြီးသားမှို့) ပြန်နေလိုပါ။ အဲဒီယ်ကျေးမှာဟာ နယ်တော့မှာ မပြန်သေးပါဘူး။

ကျောင်ယဉ်ကျေးမှုအပ်ခြင် ကျောင်းတို့ကားတော့ အချင်းချင်း ပြင်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဘိုလည်း ကလေး ရော လူတိုးရော ရင်ဆိုင်ရပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ကားနဲ့ လာတို့ထဲအချင်းချင်း ငါအဖောက ဘာကားနဲ့လာမှာ ဆိုတာမျိုးတွေ ကောက် ဌားရမှာပါပဲ။ ကျောင်းဟာ တာတစ်စုတည်း ပြင်ရတဲ့နေရာ မဟုတ်တော့ဘူး။ အစစ်အရာရာ ပြင်ရတဲ့ နေရာ တစ်စု ဖြစ်နေဖြို့ လွယ်အိတ်၊ ကျော်ပို့အိတ်၊ ဒိန်ပြိုင်မယ်။ ဘေးလုပ်ပြင်မယ်။ ထပ်ငံးဘူးချင်းပြင်မယ်။ အရေပါမှုချင်းပြင်မယ်။ အလုပ်ငွေချင်းပြင်မယ်။ အေဒီကဗုံ ကားချင်းပြင်ဌားရပါတယ်။ ယုံးပြိုင်မှုတွေရားလုပ်ရနဲ့ လို ညည်းချင်ရင်လည်း ဒါ ယုံကျေးမှုတစ်ခုပါလို့ ဖြစ်သိမ့်ရပါလိမ့်မယ်။

(နယ်ကျောင်းလေးတွေမှာ အဲဒီယုဉ်ပြိုင်မှုတွေ နည်းပါတယ်။ ရန်ကုန်မြို့ကြီး၊ ဆင်ခြော့မြို့နယ်တစ်ခု၊ မှာတောင် ယဉ်ပြိုင်နည်းတဲ့ ကျောင်းလေးတွေ ရှုပါတယ်။)

နောက်ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခါန Study Guide လိုပေါ်တဲ့ စာကျင်ကူညီတဲ့ လမ်းညွှန်ပြုပါပဲ။
မန်စ်က လွှာနဲ့တဲ့နှစ်စ်က ဆယ်တန်းကို ဂုဏ်ထူန်းအောင်တော်တဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ဟာ ဒီနှစ်မှာ သေချာပေါက်
ဝင်ငွေရယူ ဖြစ်နေပြီ။ မိဘတွေက ဆယ်တန်းမြေပုလုံ သားသမီးများအတွက် သူတို့ကို Study Guide အဖြစ် လာဏ်းကြ
တော့တော့ပဲ။

ကိုယ်ကျက်ခဲ့တဲ့စာကို သူများတို့ ပြန်ကျက်ပေးရင်း ငွေရှာနိုင်ပြီပေါ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ့်ကြည့်မှ ဖို့လာ အောင်တယ်။ တစ္ဆေသိလ်တက်ရတဲ့ ရင်ခွဲများမဲ့မပေါ်မယ် ယုံကြည့်မှတစ်ပါးတော့ ရသေးတာပေါ့။

თაღი ერთობა ველა დონის აუზი 1 კმ²-ზე მეტი 1 გრანიტის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარეობს და მას შემდეგი მდგრადი დასახური მოიწოდება:

သင်ခံရတဲ့ ဆယ်တန်းကျောင်းသားအနေနှင့်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းကို အသုံးပြုခွင့် မရတော့ဘူး။ ကျောင်းမှာ ဆရာက ဒီလို ဒီလိုလုပ်လို သင်ပေး။ ကျောင်မှာ ဆရာက ဒီလိုဒီလိုလုပ်လို ထပ်သင်ပေး အိမ်

ເຮັດວຽກຕະຫຼາດ ຕາຫີ່ຈະ Guide ກ່າວໃຫຍ້ທີ່ມີມູນຄົງດູດຕໍ່ຕົວ, ອີເລີກທີ່ມີລົງງານຕ່າງໆ, ອີເລີກທີ່ມີລົງເປົ້າໂພບ ແລ້ວ ວັດແບບ. ລາຍລຸກອຳນົມວິທີ່ມີມູນຄົງດູດຕໍ່ຕົວ, ລາຍລຸກອຳນົມວິທີ່ມີລົງງານຕ່າງໆ, ລາຍລຸກອຳນົມວິທີ່ມີລົງເປົ້າໂພບ ແລ້ວ ວັດແບບ. ລາຍລຸກອຳນົມວິທີ່ມີມູນຄົງດູດຕໍ່ຕົວ, ລາຍລຸກອຳນົມວິທີ່ມີລົງງານຕ່າງໆ, ລາຍລຸກອຳນົມວິທີ່ມີລົງເປົ້າໂພບ ແລ້ວ ວັດແບບ.

မိဘတွေကိုကြည့်ရင်လည်း guide တောင် နိုက်ဆံပေးပြီး ဤဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ပညာရေးကိုပြီးဘားပေးတယ်လို့ ထင်စရာရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီပါဘဟာ ကျောင်းသားစာသင်ချိန်မှာ အနားမှာ တိပိဋက္ခန်းများ ဖော်ပို့ဆောင်ရွက်နိုင် သတိမရဘူး၊ ဖော်ပို့ဆောင်ရွက်နိုင်သတိမရဘူး။ Study Guide ဤဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ပညာရေးပုဂ္ဂတ်သင်လို့ တာဝန်ကျော်လို့ ပြောလို့ရသလို မျက်နှာကြွေး ပေါ်လှစ်တာလို့လည်း ပြောလို့ရမှာပဲ။ ဆယ်တန်းစာမတတ်တဲ့ မိခင်ဖင်ဆိုရင်တောင်မကျော်ချင်နေ မနောင့်ယူယှဉ်မို့ ထိန်နိုင်သင့်ပါတယ်။

သင်တန်းတက်တာနဲ့တပြုပါတယ်။ လူလာလိုရတဲ့ အချက်ကတော့ ဖော်လမ်းညွှန်ကိစ္စပါပဲ။

ဟိုတယ်နဲ့ ခရီးသွားလမ်းညွှန်

ဟိုတယ်နဲ့ညွှန်ပြစ်ဖို့ လူငယ်တွေဟာ အသည်းအသန တိုးတော်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ခိုင်တော့ ဘာသာရပ်ပေါ် သိပ်ကျမ်းကျင်စရာ မလိုပဲ ဘာသာစကားကျမ်းကျင်ရှုနဲ့ ဝင်ငွေကောင်းကောင်း ရာဘာဟာ ဒီလုပ်ငန်းတစ်ခုပဲ ရှိလိုပါ။ ညွှန်လမ်းညွှန်လုပ်ငန်းမှာတော် အက်ပိုပဲ ညွှန်လမ်းညွှန် ရုပ်နဲ့ ညွှန်လုပ်ငန်းညွှန်တွေက ငွေ (guide fee) ရာဘာနည်းပြီး ပြင်သစ်နဲ့ ရုပ်နဲ့ ပြင်သစ်ကားပြော သင်တန်းတွေ တော်စား ပါတယ်။

ဘာသာစကားကို မလိုက်နိုင်တဲ့ သူကဗျလည်း ဖို့တယ် ယဉ်ကျေးမှုဟာ တရားအလုပ်တွေနဲ့ ဝင်ပြီး စီမံချေပါတယ်။ ထမင်းချက်၊ စားပွဲထိုး၊ ဇည်ဆောင်ဝန်ထမ်း၊ လက်ခံကောင်တာ ဝန်ထမ်း စသဖြင့်ပေါ့။ ဒီယဉ်ကျေးမှုဟာ အခုန်ခင် တော်တော် စော်စားတယ်။ လူငယ်တွေ တော်တော် အဆင်ပြုနေပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းနှင့်

လူငယ်တွေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုတော့ သိပ်အရေးမထားကြဘူးလို့ တွေ့ရတယ်။
ကောင်းကင်က လကိုမသိ၊ ကြယ်ကိုမသိသလို ကိုယ့်တေားက အမိုက်ပုံကိုလည်း မသိကြပါဘူး။
ရေခြားစိန်လည်း မသိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ မသိလိုအာရေးမထားတာ၊ သိအောင်လုပ်ရင်တော့ အရေးထားမှပါပဲ။
သိအောင်လုပ်ပေဖို့က ဒီပြီ တာဝန်ပဲ။

အခုပြောခဲ့တဲ့ မြို့ပြယ်ကျေးမှုတွေဟာ စီးမောင့်တော်တော်ကွယ်ကူတဲ့ရေစီးကြောင်းပါပဲ။
တစ်ခဲပဲရှတ်ယာ။ အဲဒါယ်ကျေးမှုတွေရဲ့ ရေ၊ မှာ ရောက်နေတာကတော့ ငွေ့ပေါ်။

မြို့တော်မှာ ငွော့ဘာ အရာရာကို ဖန်ဆင်းပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီစောင်လူငယ်တွေဟာ ဘာပဲရာရာ ငွေကိုစိတ်ထဲမှာထားပြီး ရာချုပ်တယ်။

သင်တန်းတက်တာဟာ ပညာရှိ၏ အဲဒီပညာကို ပညာအဖြစ်မြင်တဲ့ လူလည်းရှုမယ်၊ ငွေလွှာအဖြစ်မြင်တဲ့ လူလည်းရှုမယ် မြင်တဲ့လျက များမယ်။ အဝတ်အစား ထုတ်တာဟာ ကိုလိုကိုယ်ကို သက်သောင့်သက်သာနဲ့ လုပ်နိုင် ဆွဲဆောင်မှုရို့၏ အဲဒီကမာ

ငွေဝင်မှာကို။ ငွေကိုလည်း နည်းပါးစွဲ ရှာပါတယ်။

လူကြီးတွေက မသင့်တော်ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်တဲ့နည်းတွေနဲ့တော်ဘူးလို့ ငွေရှာတယ်။ ဒါဟာ ဒီတော်မြို့ပြု၊ ယဉ်ကျေးမှုပါ။ လူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပိုင်တယ်။ ကိုယ့်အခွင့်အရေးကို ကိုယ်ပိုင်တယ်။ ကိုယ်ကိုယ်ခန္ဓာဝါ၏ က အဝတ်အစားဟာ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ အဝတ်အစားပဲ၊ ဘယ်သူမှ ဘာမှ ဝေဖော်စရာ မလိုပါဘူး။ ဘယ်ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ထက် ဘယ်သူက ပိုင်ချင်သေးသလဲ။

ဒီအတွေးပါ့အဲမြို့ပြုယဉ်ကျေးမှုဟာ ကြည့်ကောင်းတဲ့ပြိုင်ပွဲတစ်ချုပ်လာတယ်၊ ပြုတစ်ချုပ်လာတယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ လူတွေဟာ မြှုပ်လင့်ချက်တွေကိုပေးယူကြတယ်။ အီပိုမက်တွေကို ဝယ်ယူနေကြတယ်။

ဝယ်သူနဲ့ရောင်းသူ ဘယ်သူက အကျိုးအမြတ်ရမလဲ၊ ရောင်းသူက အကျိုးအမြတ်ရတယ်။ ဝယ်သူ က ကျော်မှုရတယ်။ ဒီတော့ ကျော်နှင့်သိမ့်များ လိုချင်တဲ့အပါ အီပိုမက်ကိုဝယ်ပါ။ အကျိုးအမြတ်နဲ့ အာမခံချက် လိုချင်တဲ့ အပါ အီပိုမက်ကိုရောင်းပါ။

မြို့ပြစ်တာကတော့ အီပိုမက်ကုန်စည် ပြုချောင်းပွဲပါပဲ။

(မြို့တိမဂ္ဂဇင်း ၂၀၀၁ အောက်တိုဘာ)

(c)

ကြယ်ရောင်းဆောင့်သူများ

ပေါ်လာကိုးလိုစိတဲ့ အဆိုတော်အမျိုးသေးး အနာပညာရှင်က လွန်ခဲ့တဲ့ ၄-၅ နှစ်တွေနဲ့ က အယ်လ်ဘမ် တစ်ခုထုတ်တော့ သူအာယ်လ်ဘမ်တဲ့မှာ Where have all the cowboys gone? ဆိတဲ့သီချင်းတစ်ပုဒ် ရေးစဉ်ထည့်သွင်းထားခဲ့တယ်။ တော်တော် နားထောင်လိုကောင်းတဲ့ သီချင်းပါ။ အမျိုးသမီးလေးတစ်ယောက် သူဘာဝစဲ့၊ အားကိုးရာ မြတ်နှုန်းရာ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် အမေရိကန် ကောင်းသိုင်းမင်းသား ဂျွန်းဝိုင်းလို ကောင်းသိုင်းတစ်ယောက်ကို မြှုပ်နှံလိုက် ပေါ်လာနေတဲ့ အကြောင်းပါ။ ကောင်းသိုင်းတွေအကုန် ဘယ်ကိုရောက်ကုန်ကြပြီးလဲ တဲ့။

၁၉ ရာစုံမှာ ကောင်းသိုင်းတွေ စောင်းခဲ့ကြတယ်။ သေနတ်တွေခေတ်တားခါစ၊ ပီးရထားနဲ့ ကားတွေ ပေါ်ခါစ၊ မြိုင်းတွေသာလျှင် သယ်ယူလို့ဆောင်ရေးယော်အဖြစ် တော်ကုန်းတွေ၊ ချိုင့်ဝိုင်းတွေ၊ လွှဲပြုတွေကို ဖြတ်ကျော်ရစဉ်ကာလမှာ ရပ်ရှင်ထဲက ကောင်းသိုင်းတိုက်တွေဟာ အားကျေလေးတားဖွယ်ရာ စံပြုပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ခဲ့ပါ တယ်။ သူတို့က မကောင်းသူတို့ သေနတ်နှုပ်စံသတ် အားဖြစ်ပေးတယ်။ အားနည်းပြီး စိတ်ထားကောင်းမွန်းသူကို ကယ်တင် တယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်က ကိုယ်ကျင့်တရား တည်ကြည့်သူတွေဖြစ်တယ်။ လူချမ်းသာတွေ မတော်မတရားလောဘနဲ့ ရရှိစောင်းထားတဲ့ ငွေတွေရှုရာဘက်ကို စားပြုတိုက်ကောင်း တိုက်မယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ဘယ်တော့မှ ကပိုန်ကျက် ဘာက်နဲ့ ရန်သူကို အာနိမယုံဘူး၊ သေနတ်ချင်း ယဉ်းပစ်တယ်။ လက်သွေ့အောင် လက်တည့်အောင် ကုန်းယူထားခဲ့တာက သူတို့အာရည်အချင်းပဲ့၊ မျက်နှာချင်းဆိုင် မတ်တပ်ရပ်ပြီး သေနတ်နှုတ်ပိုင်တာ ဘာဟုတ်သေးလဲ၊ ပြေးနေတဲ့ မြင်းပေါ်မှုလိုက်ပါရင်း တစ်ဖက်က သူလိုရွှေ့လျားနေတဲ့ ပစ်မှတ်ကို အမိအရ ပစ်ချုပ်အနိုင်ယူလိုက်နိုင်တာ ဘယ်လောက် ပြောင်းပြောက်လိုက်သလဲ။ အလွန်အားရကျေနှင်ရရာပါ။

ယောကျုံးတွေက ဂျွန်းဝိုင်း ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ မိန့်းမတွေက ဂျွန်းဝိုင်းလို သူရဲကောင်းမျိုးရဲ့ ချစ်သူဖြစ် ချင်ကြတယ်။

ပေါ်လာကိုးလို ညည်းသလိုပဲ “အခုခေတ်မှာ ကောင်းသိုင်းတွေ ဘယ်ကိုရောက်ကုန်ကြပြီးလဲ” ညည်းရှင်ပါသလား။ ကောင်းသိုင်းတွေ ဘယ်ကိုယ့်မှ မရောက်ပါဘူး၊ သူတို့ဟာ အသွေးသဏ္ဌာန် ပြောင်းလဲလာကြတာပါ။ သူတို့၊ အားကျေအတုယ္ယုဖွယ်ရာ အာရည်အချင်းတွေဟာ အရင်ကုပ္ပါယ်။ မဟုတ်ဘဲ ပုံစံတစ်ပုံ။ ပြောင်းလဲလာကြတာပါ။

ဂျွန်းသွေ့နှုန်းပါပဲ။ သီချင်း Wanted Dead or Alive မှာ သေမကို မြင်းကိုစီးလာတဲ့ ကောင်းသိုင်းလို သူကို ရည်ညွှန်နှုတ်တယ်။ အရင်ကြပြောက်လုံးပြုးသေနတ်ကိုင်ခဲ့တဲ့ လက်ဟာ အခုတော့ ခြောက်ကြီးတော် ဂိုင်ခဲ့ပေါ်။ သူတို့မြို့ပြုးလဲတဲ့ လူတွေအားလုံးကို သူလှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ ဆွဲင်ဖော်စားနှင့်တာကတော့ အတူတူပါပဲ။

အေဒီ ခြိမ်းခြောက်မှ အဲဆရာတ်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ စော်မှာ ပေါ်လာက်းဘာသား ခွန်အားတော်ဖိုး တွေ ပြောင်းလဲလာတာ လက်ခံကြိုဆိုရမဲ့အဖြစ်တစ်ခုပါ။ သူလိုအပ်ချက်နဲ့သူ စံပြုဟိုလို အရည်အချင်းတွေ ပြောင်းလဲလာတာလို ဆိုနိုင်ပါတယ်။

တရာ့က ဒီဇေတ်လူငယ်တွေကြားမှာ ဘာကို ကိုးကွယ်ရန်မူများမှာ ဖိတ်ပြန်လွှာတွေ များမှာလဲ နေတယ်လို့ မြတ်ကြတယ်။ ဒီဇေတ်လူငယ်တွေအတွက် သူရဲကောင်းခါဝ (Heroism) ပျောက်ဆုံးနေတယ်လို့ အားလုံးအား မရ ကောက်ချက်ချသံတွေကို ကြားနေရတတ်ပါတယ်။ တကယ်တမ်း နက်နက်နဲ့ တွေးကြည့်ရင်တော့ ဒီဇေတ်ဟာ သူရဲကောင်းတွေ ပျောက်ဆုံးကုန်တဲ့ ခေတ်မဟုတ်ဘူး အသွင်သဏ္ဌာန် တစ်ဦးနဲ့ ပြောင်းလဲတည်ရှိနေတဲ့ ခေတ် ဖြစ်နိုင်တယ် လို့ တွေးမြတ်လိုတယ်။

ကျမှုဖလားဘောလုံးပွဲတွေဟာ တစ်ကျမှုလုံးက ဆင်းရဲချိုးသာနိုင်ပါ။ ဘာကြောင့်
ဒီလောက်လွှာမီးနိုင်တယဲလဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အပေါင်ခေတ်ကာကောင်းသို့ပြုတွေမှာ အားကျွဲ့ရတဲ့ ဆင်တူအရည်
အချင်း တန်ဖိုးမျိုးတို့ ဘောလုံးသမားတွေနဲ့ ဘောလုံးပွဲတွေမှာ တွေ့သွားရလိုပါပဲ။ ပြောရရင်တော့ ဘောလုံးသမား
တစ်ယောက်ရဲ ရုပ်ပုံလွှာဟာ ကောင်းသို့ပြုတစ်ယောက် ရုပ်ပုံလွှာထက် တောင် ပိုမြီး အားပြင်းပါတယ်။ ဘောလုံးသမားဟာ
နိုင်ကိုယ်စားပြုပြီး ကိုယ်ခန္ဓာလှပ်ရား ကျမ်းကျင်မှုနဲ့ စစ်တိုက်နေတဲ့ စစ်သားပါပဲ။ တြော့ဆုံးတွေ့မှာ သူတော်ရင်
သူအသင်း နိုင်တယ်ပေါ့။ ကျမှုဖလားပွဲစဉ်တွေမှာတော့ သူတော်ရင် သူကိုယ်စားပြုတဲ့ သူနိုင်ငံ နိုင်ပါတယ်။ အဲဒါလုပ်မျိုးမှ
နိုင်ငံ၊ စံပုံပို့ပို့မဟုတ်ဘားဆုံးရင် ဒီခေတ်မှာ သယ်ယူလုပ်မှာ တစ်ပုံတိက်သူ ပုံတိလ် ဖြစ်ရေးမှာလဲ။

ဒေးပတ်ဘက်ဟမ်းရဲ့ ဘောလုံးကျင်းနောက်ကုပ်က ရုပ်ပုံလွှာကို လူတွေသိပါနီနိုင်ဘူး။ သူဟာ ကဗျာအနှံအားဖြေး နိုင်ငံတွေကိုသွားပြီး ဟိုတယ်တွေမှာ ဤးငွေပောပန်းစွာ နေတွေ လတွေ ဖြတ်သန်းနေရလေမလား သူနဲ့ သိတိသားကဲ ပဋိပုဂ္ဂတွေနဲ့ သူ၏ရိုယ်ခွဲနဲ့ သူ၏စိတ် ပဋိပုဂ္ဂတွေကြေားမှာ သူ ဘယ်လိုကဲ့ကျေနေ့မပဲ၊ ဘယ်သူမှ မထိနိုင်ပါဘူး။ သူအသက် စွဲကျော်ရင် ကုမ္ပဏီကြယ်သူငြေားပြီးဖြစ်ပေမဲ့ သူရဲ့ကောင်း မဖြစ်နိုင်တော့တဲ့ ဘဝမှာ သူဘာလုပ်ငန်းတွေနဲ့ ဆက်ရှင်သနမှာပဲ၊ သူ၏နေရာကိုအစား ဝင်ဟာရဲ့ နောက်တာက် ဘောလုံးသူရဲ့ကောင်းတွေကို သူ ဘယ်လိုကဲ့ကြည့်မှာပဲ။ ဒါတွေကို ဘယ်သူမှ မတွေ့နိုင်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ပဲဆိုတော့ အခုန့်မှုမှာ သူအောင်မြင်မှုဟာ သိပ်ကိုတောက်ပ အားကျေမရာ ကောင်းလုန်းလုပ်ပါ။

၁၂၅၃၇နှင့်ကနေ ဒေးပတ်ဘက်ဟမ်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားတာဟာ ရှင်ဗုံလွှာတစ်ခု၊ ပြင်ပတန်ဖိုးကိစ္စပဲ၏ နားလည်ပါ တော်တော်လွယ်ကူပါတယ်။

ဂိတဆိုင်ရာ မိဒယ်လ်တွေကိုကြည့်ရင်လည်း အားကစား မိဒယ်လ်နဲ့ သဘောထား အတူတူပါပဲ

အရင်တန်းက Beatles အဖွဲ့ကို ယောက်သူးလေး မိန်းကလေး သည်။သည်လျှပ် ခုစွမ်အားပေးခြေက တယ်။ အဲဒီနောက် Bee Gee, Eagles, Deep Purple, အဲဒီနောက်မှာ Bon Jovi, Guns N' Roses, Aerosmith စသည်ဖြင့် မျိုးဆက်အလိုက် ပြောင်းလေအားကျလာရာကန် West Life, N' Sync, Blue စတဲ့ စိတ်တော်မူများ ပေါ်ပေါ်ပါး၊ သိချင်း ဆိုတဲ့ Boy Band တွေက တစ်ဖက်၊ ကိုယ်တိုင်စိတ္ထီးပြီး သိချင်းဆိုတဲ့ Radio Head, Strokes, Creed တို့က တစ်ဖက် အပြိုင်အဆိုင် လွမ်းမိုးလာခြေကြတာ နောက်ဆုံး လူထည်တွေ အားကျရတဲ့ Linkin Park ဆိုတဲ့ Rap-Metal အတွက်ပါပဲ။

ဒီနေ့နောက် လူငယ်တွေကို တရာ့၏ လူလတ်ပိုင်းတွေက MTV generation အမိတ့စ္စ မျိုးဆက်လို ခေါ်ကြတယ်။ ဘေးင်းသီအဖွဲ့ကြီးတွေနဲ့ တိရှင်တွေနဲ့ လျှောထိုးကတ်ညီးထုပ်တွေကို နောက်ပြန်ဆောင်းလို သိမ်မဲ့ရှိကြား ဟန်မရှိတဲ့ သွေက်သွေက်လျှပ်လှပ် ဟန်အမှုအရာတွေပေါ့။ နှစ်ခုချွောတ်ပျောင်းတတ်သွေတွေကိုပဲ အမှတ်ပေးလေ့ရှိတဲ့ လုပ်းလူလတ်တွေရဲ့ မျက်လိုလ်တဲ့မှာ သူတို့လေးတွေဟာ အမှတ်တွေလျော့လိုပါ။ ဒါပေမဲ့ ခေတ်စနစ် လိုအပ်မှုအရ ရေးကြောင်းတစ်ခုအဖြစ် ပြောင်းလဲလာတဲ့ တန်ဖိုးတွေကို လေးလေးနှက်နှက် ကြည့်မြင်တတ်ရင်တော့ ဒီလူငယ်လေးတွေရဲ့ အရည် အခင်းကို မြင်ပါလိမ့်မယ်။

သိမ်မွေ့သုတေသနတဲ့ အရည်အခင်းနဲ့ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်တဲ့ အရည်အခင်း နှစ်ခုမှာ ဘယ် အရည်အခင်းကို တန်ဖိုးထားရမလဲ၊ ဘယ်အရည်အခင်းက လူအသိင်းအဝိုင်း အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမလဲ၊ စိစစ် တက်ဆက်ဖို့ဖို့ လိုနေပြီးလဲ ထင်းပါတယ်။

ဘရ်(တု)နီပိုးယားလို ဘာတွေပဲဝါတိတု၊ ဘယ်လိုကိုယ်ဟန်နဲ့ပဲ လူပုံရားလူပုံရား သူမျက်လုံးရဲ့၊ ဖြစ်မှုကြောင့် ကြည့်လိုကောင်းနေတာပါပဲ။ ငယ်ရွယ်နန်ပုံမျို့၊ အားကျအာတယုဇ္ဈာယ် အရာကတော့ အပြစ်ကင်းစင်မှုပါ။ အခုမှ ၂၀ ထဲဝင်တဲ့ကောင်မလေးအဖြစ် ကော့ပုံလှပ်ရားသွာ်လင်နော်ရုံး သာပါပဲလို သူအာရုံအချင်းကို အထင်သေးလို မရပါဘူး။ သူကြိုးစားမှာက အဝတ်အစား ကိုယ်ဟန်မှာသာ ရှိတာမဟုတ်ဘဲ သူအသား သူခွဲအား သူပါးနံပါးမှ အားဖို့ကိုမျှတွေ မှာ မြင်နေပဲတယ်။ ဆယ်ကျိုးသက်စိန်းကလေးတွေရဲ့ စိတ်ကူးယဉ်စရာ အားကျတုပစရာ Model တစ်ယောက်အဖြစ် ဘရ်(တု)နီပိုးယားဟာ လိုင်းလမ်းတော် အောင်မြင်နေသပါပဲ။

တစ်ခုတော့ရှိပါတယ်။ ကိုယ်အားကျေဝါ တစ်စုတစ်ယောက်ကို အတူယူတဲ့အခါ သုရွှေပြင်ပ အသွင် သဏ္ဌာန်ကို တိဖို့က လွယ်ပါတယ်။ သုရွှေအတွင်းအနေ့၊ အရည်အချင်းတို့ တဗုံးတွေ ပေါ်ပေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်အများစုံဟာ အေဒီမော်ပိုလ်လ်ပို ပိုင်ပိုဆောင်တို့သာ လေ့လား၊ အတောင်းသဏ္ဌာန်ကို မူလိတ်ပြုပါဘူး။

ဒါန္ဒာပဲ အင်တာပျော်မေးတဲ့ သူက သူကို

"မင်းသေနတ်တွေအများကြီး ဘာဖြစ်လို့ ဝယ်ခဲတာလဲ

လိုမေးတော့ ဟင့်(နဲ့)လီ က

“ဝေရားပစ်စ်ကို သွားမေးပါလား” လို့ ဖြေခဲ့တယ်။

Travis ဆိတာ အဲဒီ Taxi Driver တစ်ကေားထဲက ရောဘတ်နိုင်းသု သရုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့ တစ်ကောင် အမည်ပါ။ အဲဒီ ကတ်ကောင် ထရာလုပ်လာ ဂျိမ်းဖော်စာလို အကျိုးနှာတော်း ခွဲဗြားမသိသေးခင် ဖျက်ဆီးခဲ့ရ အမြတ် ထူတ်ခံရတဲ့ ကလေးမလေးတွေဂုံ သူနှင့်သူဟန်နဲ့ ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ သူရဲကောင်းလိုပ်တစ်ဝက်၊ လူလောကအပေါ် အရှင် ပေါက်စိတ်တစ်ဝင်း တော်လုန်ပုံးကန်ချင်သူ တစ်ဦးပါ။

ဒီပိုဂျောက်တွဲမြို့တဲ့အခါ ရပ်ရှင်ကလြောချင်တဲ့ ထရာပစ်စိလို အဖော်ကန်နိုင်သားတွေရဲ၊ မွန်းကျပ်စိတ်၊ ကယ်တင်ရှင်ဖြစ်စိတ်၊ မတရားကို ဖြေရှင်းပေးချင်တဲ့စိတ်၊ အဲခို ပေါက်ကွဲမှုတွေကို ရွားဗျားမဲ့ အတား ထရာပစ်စိရဲ၊ ပြင်ပသဏ္ဌာန် လူပ်ရှားမှုအခွဲကိုပဲ ဟင့်(ခါ)လီ ရွားဗျားတောယ်။ အဲဒါကျိုးမှုကြောင့် ဟင့်(ခါ)လီဟာ သူ့ဘဝ ဖြစ်တည်မှုတောင် ပျောက်ဆံးသွားဗျားပြုတယ်။

ଲୁହିଣ୍ଟାରିଣ୍ଡିଏବିତାଯିଷ୍ଟିତେଵତ୍ତି - ପିନ୍ଧିତ୍ତିତାଯି॥

ထို့နဲ့တိုက်တွယ်အောင် ဘယ်အဆတို့ နှင့်တော်၏ တော် စွမ်းချော် လော်သို့ ပြု၍ တယ်။

အဲဒီလိ ထိန်ခုပါန်စိတ်ရှုအောင် လမ်းပြေးရှုမှာက နယ်ပယ အမျိုးမျိုးက စံပြော်ပယလ် အမျိုးမျိုးပါပဲ။ ရပ်ရှင်ဗော်ပယလ်၊ ကြော်ဗြာဗော်ပယလ်၊ ဂိုတ်ဘော်ပယလ်၊ ဘောလုံးနဲ့ အားကာဟားဘော်ပယလ်၊ နိုင်ငံရေး လူပ်ရှုးမှူးဘော်ပယလ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်တိန်းသိမ်းရေးခိုင်ရာ ဗော်ပယလ်၊ ကွန်ပြုတာဘွဲ့ကျင်ဗော်ပယလ်၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ဗော်ပယလ်၊ ဖက်ရှင်ဗော်ပယလ် နဲ့ လူမှုရေးကုသိခိုင်းဗော်ပယလ်၊ သူတိအားလုံးဟာ ဆယ်ကျော်သက်နဲ့ လူငယ်ထဲတစ်ရှင်းလုံးကို သူတိနောက်မှာ ပါလာအောင် ခေါ်ဆောင်နိုင်ပြီ ရှိသွေ့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရုပ်ရှင်လောက်အယ်လု။ ရုပ်ရှင်မောက်အယ်လုအနေနဲ့ မြန်မာပြည်မှာ အထင်ရှုးဆုံးကတော့ ပိုလ်အောင်ဒင်ကတ်ကားပါပဲ။ ခင်မောင်ရင် ဆိတ္တဲ့ ရုပ်ရှင်မင်းသားထက် ပိုလ်အောင်ဒင်ဆိတ္တဲ့ အတ်ကောင်ကို လူတွေဖို့ပြီး အားရကျေနှစ်ကြတယ်။ ပိုလ်အောင်ဒင်ကတ်ဟာ ယောလီးရ(ဒီ)က ကောင်းသိပ်အတ်ကားတွေလိုပဲ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ဖော်စံထားတဲ့ ရုပ်ရှင်ပါ။ ဥပဒေဘက်တော်သား (official hero) နဲ့ ဥပဒေပြင်ပက ပုန်ကန်သူ သူမှာကောင်းအတ်ရုပ် (outlaw hero) နှစ်ယောက် ယုံပြုင် အနီးယုံကြပါပဲ။ အမိုးသမီးတို့ယောက်တော်းကို နှစ်ယောက်လုံးက ချစ်ကြောက်ပတ်သက်နေတယ်။ သူတို့

နှစ်ယောက် ဉာဏ်ရည်၊ လက်ရုံးရည်၊ ယဉ်ပြင်ကြပုံတွေဟာ ကြည့်သူများရိတ်သတ်ကို စွဲမက်တော်တယ်။ သူတိန္ဒါန်ယောက် လုံး တစ်ယောက်မှ ပိုလိန်ဂုဏ်မဟုတ်၊ တစ်ယောက်စီအတွက် ပရိတ်သတ်က မျှဝေခဲ့တဲ့ ရိတ်တည်ရပါတယ်။ အရည် အချင်း သူမသာ ကိုယ်မသာ ဘယ်သူကဗျို့ပြီး အနှစ်နာခံသလဲ၊ ဘယ်သူကဗျို့ပြီး မြင့်မြှတ်သလဲ အဲဒါက ရုပ်ရှင်ရဲ၊ အနှစ်သာရ ပါပဲ။

သူတိနိုင်မှာတော့ ဟီးရိုးတွေ အများကြီး Spy Game ထဲက ဘရစ်ပစ်နဲ့ ရောဘတ်ရကိုဖို့ Speed ထဲက ကိယာနဲ့ရိုက်(ပို့)ပို့။ ကလေးဟီးရိုးတောင် ရှိတယ်။ Pay it forward အတိကားထဲက ဟာလိဂိုးအော့စ်မင့်(တ်)။ ဒီမှာတော့ အခြေလောက် မရတဲ့။

မင်းသားတွေကဗျာ တော်သေးတယ်။ မင်းသားတွေဆိုရင် ရပ်ရှုကြတဲ့ ကောက်က များပါတယ်။ အခွင့်အရေးမျိုး၊ မရသလောက်ပါပဲ။ မင်းသားအတွက်၊ ဓမ္မတိရှိပေးရတဲ့ သဘောမျိုးလောက်က များပါတယ်။ ဒီနေ့တော်မြို့မာရ်ရှင်မှာ သူရဲ့ကောင်းမြို့ပေါ်ပေါ်နေတယ်ဆိုရင် မင်းသမီးတွေအတွက် အမျိုးသမီး သူရဲ့ကောင်းမြို့ပေါ်ပေါ်နေတယ်။ ဒိုင့်တော် ပေါ်ကိုကျယ်နေတယ်လို့ ပြောရမယ်ထင်ပါတယ်။ သုတို့အနောက်နိုင်မှာတော့ မင်းသမီးတွေဟာ ရပ်ရှုင် ဖော်ပေါ်လိုအပြုံ ပရိတ်သတ်တို့ အားကျေားတွေ ရနေကြတယ်။ မတွေ့သေးမိကမှ ပြုခဲ့တဲ့ Legally Blonde ဆိုတဲ့ကား၊ အက်ရှုင်ဖော်ပေါ်လုပ်အဖြစ် အလုအပေါ် အဝတ်အဟေးပုံစံနောက်နှင့် မကမော သဘောကျော့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဟားဘတ်တစ္ဆေးသို့လဲ ဥပဒေကျောင်းကို ရောက်သွားပြီး အားကျေားရာ ဟီးရီးအဖြစ် သွားတဲ့အကြောင်းပါ။ အဲဒီကတ်ကေားမှာ ယောက်းတွေက မိန်းနောက်နှင့် မိန်းမတော်ထောက်တယ်။

ເຟາກ່ອງຕະຫຼາດ ໂພນວ່າດີ່ນິ້ນ Amelie Poulain ຕະແທງບາດຕະຫຼາດ ຮັດເກມຕະຫຼາດ ພົມວຸງກົດ
ວ່າມັນເກີນທີ່ສູງ ອັນກໍ (ກໍ) ພົມວຸງກົດ ຕາຫຼຸດທີ່ລະບົບ ວຸງບໍລິຫານ ວຸງທີ່ວ່າມູ ແກ່ຽວຕະຫຼາດ ເພື່ອເພັນມາກົດມາຫຼຸດ ໜີ້
ຕະຫຼາດ ວຸງທີ່ວ່າມູ ເກມຕະຫຼາດ ເວົາວິນດີ່ນິ້ນ (ລົງອົບອົບ ເພື່ອປະເທດຍີ) ເຊິ່ງ reformist ຕັ້ງເຫັນຍັງ

ကတ်ကားသုံးကားလုံး ဟာသစ္စာပြီး ရိုက်ကူးထားတာမို့ ကြည့်ရတဲ့သူမှာ သက်သက်သာသာ ဖော်ပော်ပါပဲပါ။ ရင်ထဲကို ရျှောရှောရှုတ်သွားစေခဲ့တဲ့ ရပ်ရင်မော်ပယ်လေးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနိုင်ငံမှာတော့ မင်းသားအမိကပဲလို့ မှတ်ချက်ချရမှာပါ။

အဘားကြော်ပြုဆိုရင် တားပြုရတယ်၊ သောက်စရာဆိုရင် သောက်ပြုရတယ်။ အဲဒီလူလှအောင်၊ လူမြင်ကောင်းအောင် တားပြုသောက်ပြနိုင်တဲ့ မင်းသမီးဟာ အလွန်နီးကျိုးစရာ ကောင်းပါတယ်။ ဥပမာ နှဲဆိုကြော်ပြု ဆိုပါတော့။ မင်းသမီးတစ်ယောက်က နှဲဆိုကို ဒွန်းနဲ့ကော်ပြီး လျက်တယ်။ နောက်မင်းသမီးတစ်ယောက်က လက်ညွှန် ကော်ပြီး လျက်တယ်။ တကယ်တော့ အတော်အသောက်ဆိုင်ရာ နှဲဆိုကျင့်ဝိတ္ထာရ နှဲဆိုကိုလက်နဲ့ကော်ပြီးလျက်တာဟာ မလုပ်သင့် မလုပ်ထိုက်ပါဘူး။ အမိမိကောကလေးတွေ လုပ်တာတွေရင် လူတြီးတွေက ဟန်တာကြပါတယ်။ ရောဂါးများ၊ ဘက်တိုးရီးယားဘက်ကပဲ ကြည့်ကြည့် သန်းရှင်းမှုဘက်ကပဲ ကြည့်ကြည့် စည်းကမ်းအမြင်နဲ့ပဲ ကြည့်ကြည့် သိပ်ကြည့် မကောင်းပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပစ္စည်းကို လုပ်ထိုင်စားအောင် ကြော်ပြုတဲ့အခါမှာ အဲဒီ နှဲဆိုကျင့်ဝိတ္ထာကို ခက်ခက် ချို့ဖျက်ကြတာ တွေရပါတယ်။ ချို့ဖျက်တာက တစ်ကဗျာ၊ ကြည့်လို့လှအောင် တားပြုတာက တစ်ကဗျာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ လူတယ်။ သေသပ်တယ်။ ကြည့်တဲ့သူကိုယ်တိုင် (ကလေးဆိုရင်တော့ ပြောစရာ တောင်မလိုတော့ဘူး။) နှဲဆိုကို လက်နဲ့ကော်လျက်ကြည့်ပြီး လျက်ကြည့်ချင်တဲ့ထိုတ် ပေါ်လာမှာ သေချာပါတယ်။ ပစ္စည်းကိုကြော်ပြုတဲ့ မော်ဒယ်လိုင်အနောက် အလွန်အောင်မြင် ပါတယ်။ (ကျိုးမာရေးနဲ့ဆိုင်တဲ့ အမှုအကျင့်ကို ဦးတားပေးတဲ့ ပရိတ်သတ်အတွက်တော့ အဲဒီပြောက်က စိတ်ထဲမှာ ပျက်တက်တက် ဖြစ်နေမှာ အမှန်ပါပဲ၊) ပါင်မှန်ကြော်ပြု၊ လဘက်ကြော်ပြု၊ ခေါက်ဆွဲကြော်ပြုတွေမှာ မော်ဒယ်လိုင်က စွဲဆောင်နိုင်တော့ ပစ္စည်းတွေ အလွန်ရောင်းကောင်းတာ တွေရပါတယ်။ ကြော်ပြုတော်တော်များကတော့ တားသောက် ခြင်းဆိုင်ရာ နှဲဆိုကျင့်ဝိတ္ထာကို မထိနိုင်ပါဘူး။ လက်ဖက်စားပြောတဲ့ စတုံးလက်သုပေပါ ကြော်ပြုမှတော့ လက်ဖက်ဆီ ပေနေတဲ့ လက်ကို ပါးစပ်နဲ့စပ်ယူတဲ့ မင်းသားကို မင်းသမီးလေးက စတုံးလေးသုံးဖို့ ညွှန်ကြားတာမို့ အဖွဲ့နဲ့အပိုတ် ညီညွှတ်သားပါပဲ။ အချို့သားမော်ဒယ်လိုင် ပါင်မှန်းစားပြုတော်တော်များ၊ နာခေါင်းနဲ့ချင်စရာပါ။ ကြော်ပြုမှာ မော်ဒယ်လိုင်သုံးတာကိုက ပစ္စည်းရောင်းကောင်းဖို့ အပိုကို တားသောက်ခြင်းဆိုင်ရာ နှဲဆိုကျင့်ဝိတ္ထာကို ရရှိစိုက်စရာ မပုံဘူးလို့ ငြင်းမယ်ဆိုရင် ငြင်းနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အစေအရာရာ ဟာကွက်မရှိ သေသပ်နေရင်တော့ ဓိပြီး လူမယ် ထင်ပါရဲ့။ ပစ္စည်းကြော်ပြုဆိုပေမဲ့ ကြည့်နေသူမှတော့များတွေ အလွန်အေားကျုံ အတုယူတော်တို့ လူမှုမည်ကလေးတွေ ပါပိုတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်တိုးသိမ်းရေးမော်ဒယ်လှည်။ မရှိသလောက်ရှားပါတယ်။ မြန်မာစာ တရာ့ပေါင်းသတ်ပုံ အမှား ပြင်ဆင်ရေးအဖွဲ့ က ထုတ်လွှင့်တဲ့ သတ်ပုံပြင် ပြက္ဗက်ကလေးတစ်ခုမှာ တော်တော်တိရောက်တဲ့ အမှားတစ်ရု ပါဘွားခဲ့ဖူးပါတယ်။ “အမိုက် မပြစ်ရ” လို့ ပစ်စို့ ပြစ်စီးမှားရေးပြီး အဲဒီ ဆိုင်းဘုတ်နားမှာ ထိုင်နေခဲ့တဲ့ ယောက်၏းလေးနှစ်ယောက်ရှုံးကနေ ပိုန်းကလေး နှစ်ယောက် ဖြတ်သွားတယ်။ ပိုန်းကလေးတစ်ယောက်က ဒီးထုပ်လား ဘာလား ပလ်စတတ်အတိန္တာကို ပစ်စလောက်ခတ် လွှင့်ပစ်လိုက်တယ်။ လွှင့်ပစ်လိုက်တာမှ ယောက်၏းလေးဂိုင်ထားတဲ့ စာအုပ်ပေါ်ကျအောင်ကို ပစ်စလောက်ခတ်ပါပဲ။ အဲဒီမှာ ယောက်၏းလေးက “အမိုက်မပြစ်ရ” ဆိုတဲ့ စာကြော်းကိုပြတယ်။ ပိုန်းကလေးက “ပြစ်”နေရာမှာ “ပြစ်”နဲ့ ပြင်ပြင်ရေးပေးလိုက်တဲ့ ပြောက်ဖြစ်ပါတယ်။ အမိုက်ကို လမ်းမှာ နေဖော်နဲ့ချုပ်အကျင့်ကို ပြင်ဆင်ချင်တာ အစိမ်းပုံပြင် ပြခင်တာက အစိကဖြစ်နေတော့ ပိုန်းကလေးနဲ့ အမိုက်ပစ် အမှုအကျင့်ကို သတ်မထားလဲ လွှတ်သွားခဲ့တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အမိုက်ပစ်ပို့အမှားမှာ သူများဖတ်နေတဲ့ စာအုပ်ပေါ်ကျသွားတဲ့အတိ ပစ်စလောက်ခတ် လုပ်လိုက်တာ တော်တော်မှားပါတယ်။ ပန်းခြံတွေမှာ အမိုက်ချမိတာ အမှားတစ်ခု၊ စာအုပ်ပေါ်အမိုက်ကျတဲ့အတိ သုတေသနပါးကို ထိခိုက်အောင် သူတစ်ပါး အခွင့်အရေးကို ထိပါးလိုက်တာက အပြစ်တစ်ခုပါ။ လူတစ်ယောက်ဟာ သက်မဲ့ပတ်ဝန်းကျင့်မှာ ထိခိုက်စေတဲ့အတိ စုရုံးကဗျားမဲ့တာက နောက်တစ်ပို့ပါ။

ଏକନ୍ଦେତାକ ଲୁଟାଟିଲ୍‌ବିପାତ ଯାହା ବରଣ୍ଣାପାତିନିଃଗୁଣିତାର୍ଥ ଉଦ୍ଦ୍ୟଗତିଷ୍ଠିତାମନ୍ତରରେ ଯାହାରେ ବରଣ୍ଣି
ପଦିନିଃଗୁଣିତ ଆଶ୍ରମରେ ଗିରିପି ଯିନିକିନ୍‌ବିପାତ ଯେତାକିନ୍ତାରେ ଏକାକିନ୍ତା ଦେଖାଯିପାଇଯାଇଲା

နောက်တစ်ခုက အသံနဲ့ သူများကိုထိခိုက်နောက်ယူနေမှု ကားဟန်းသံတွေ၊ ကားစတ်လို့ အသံဖြည့်တာတွေကို အသာ ထားပိုက်ပြီး၊ ကိုယ့်အိမ်သုဒ္ဓဘိဝင်ကပ်နေတဲ့ မြို့တော်ကြီးများ ကိုယ့်အိမ်ကကတ်ဆက်၊ တိပိဋကဂျာယြို့ကြီးစွင့်ရင် သူများအိမ်အတွက် ထိခိုက်တယ် ဆိုတာ မသိတဲ့သူတွေရှိပါတယ်။ ကိုယ့်အခန်း ကိုယ့်အိမ်ကြား ရရှိဆို တော်ပြီပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့ နှစ်အိမ်ကော် သုံးအိမ်ကော်ကပါ ကြားရလောက်တဲ့အထိ ကျယ်လောင်ချင်ရတာလဲ။ အဲဒေါ်အသံဟာ ကိုယ့်အတွက် သာယာသံဖြစ်ကောင်ဖြစ်မယ်။ သူများအတွက် ရူးညာပဲပဲ၊ အနောက်အယူယ်ဖြစ်မယ်လို့ မတွေးမဲ့ ကြေားလား။ ကိုယ့်အိမ်ကအသံ သူများတွေကြားသွားလို့ ရှုရာမယ်လို့လဲမတွေး၊ အားနာစရာလို့လဲမတွေး ပျော်ပျော်ကြုံး ကျယ်လောင်နေတဲ့သူတွေ ရှိတယ်။ ဒဲလည်း စိတ်ရောဂါတစ်ပဲဗျို့ပဲလို့ ကြတဲ့မှတ်သည်းခဲ့နေရတဲ့ အိမ်နဲ့ နားရင်းတော် နှစ်နားပါတယ်။

ကိုယ့်ရှင်ခွင့်နဲ့ သူနာန်နာမှုကို မတိပိုးမတောင်းအောင် ချို့ဆတ်တိဖိုက တွေ့ခေါ်ဆင်ခြင်ခြင်း အတတ်ပညာ လိုက်တယ်။ အဲဒေါ်အတတ်ပညာကို စာအုပ်တွေထဲမှာ ရေးထားပြီးသာမို့ စာကို လေးလေးနှက်နှက် ဖတ်သူတွေ အားလုံး သိပြုပိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လုပ်ချားမှာတို့တဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားမှာတော့ တွေ့ခေါ်ဆင်ခြင်ခြင်း အတတ်ပညာကို ပြုသမထားဘူး။ လုပ်တွေဟမ်ဖို့ လိုဘေးတယ်လို့ တိုက်တွေနဲ့ရမလား၊ ရုပ်မြင်သံကြားမှာ တွေ့ခေါ်ဆင်ခြင်ပြုတတ်တဲ့ ကောဇ်ယူလေတွေလိုနေပြီလို့ တိုက်တွေနဲ့ရမလား၊ ဘယ်မြို့မြို့ယာက ပိုတိရောက်သလဲ။ ဒါကရေရှည်တွေးပြီး ကျင့်ယူရမဲ့ ပြဿနာ တော်ခါပါ။

ကွယ်ရာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအသံတွေကို အဆိုတော်တွေဆိုနိုင်ဖို့ ရေးပေးတဲ့ တေးရေးဆရာကတော့ နောက်ကွယ်မှာပဲ။ လူငယ်တွေအဲအာရုံဝါယာ သိပ်နေရာမရကြဘူး။

လူငယ်တွေက ခဲ့သုက္ခာပြောချင်တဲ့စကား၊ မိဘကို အောက်တက်ချင်တဲ့စကား၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ၊ အဖြေးအမောက် မတည့်မှုတွေကို နာနာကျဉ်းကျဉ်းရယ်မော သရောချင်တဲ့စကား၊ ပတ်ဝန်းကျင်က လုတေသနပေါ် အားမလိုအားမရ တွေ့နှုန်းအားပေး ဆွဲခေါ်ချင်တဲ့စကား၊ အားလုံးကို ဂိတ်မော်ဒယ်လိုက သူတို့ကိုပိတ်စား ပြောပေးဘာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဂိတ်ပွဲတွေမှာ အဆိုတော်နဲ့ ပရိတ်သတ်ကြားက ညီညွတ်မှုတွေမှ ဟာမိန့်ဟာ အလွန်ကျေနှစ် အားရဖို့ကောင်း ပါတယ်။ ရုပ်ရုပ်မုင်းသားတစ်ယောက်ရဲ၊ ကျေနှစ်အားရမှုထက် ဂိတ်မော်ဒယ်လ် အဆိုတော်တစ်ယောက်ရဲ၊ ကျေနှစ် အားရမှုတွာ အဆုံးသုတေသနမှာပါ။

အဆိုတော်က သူတိရဲ့ သူရဲ့ကောင်းဖြစ်ပြီသိတဲ့အား အဲဒီအဆိုတော်ရဲ့ သီချင်းကိုလည်း သူတိယူတယ်။ ယောကျားလေးတွေဟာ ရပ်ရှင်မင်းသားတစ်ယောက်ကို အဆိုတော်လောက်မလေးဘား အားမထားကြပါဘူး။ အဆိုတော်ကို သူတိကိုးကျယ်ပုံက အရားအမှုပဲ ရပ်ရှင်မင်းသားပြောတဲ့ စကားတစ်စွဲနဲ့ထက် အဆိုတော်ရဲ့ သီချင်းစာသားတစ်စိုင်းတစ်စကာ သူတိရဲ့ကို ပို့ပြီး ထိုငြေပေါ်တယ်။ အဆိုတော်ရဲ့အသံက သူတိရဲ့၊ အသံဖြစ်နေလို့ နောက်ပြီး သူတိနှစ်ငံတစ်ခုလုံးရဲ့ အသံဖြစ်နေလိုပါပဲ။

လူငယ်တွေ အားအကိုးဆုံး ဂိတ်မော်သယ်လန်နှစ်ယောက် ရှိတယ်။ ကောင်ငံတွင့်နဲ့ လေးပြုပါပဲ။ ဒီအဆိုတော်နှစ်ယောက်ဟာ လူငယ်တွေအတွက် ဝိန်းပိတ်အောင်မောင်နေတဲ့ ညကောင်းက်က ကြယ်ပွဲလေးနှစ်ခါလို ဖော်လင်ခံပါတယ်။ လူငယ်တွေကို အလင်းရောင်းနဲ့ လမ်းညွှန်ပေးစိတ် လူငယ်တွေ အားထား ယုံကြည်နေကြပါတယ်။

ကိုယ်အပ်၏ လူတွေအားထားမျှော်လင့်တယ်ဆိုတာ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျော်စရာ ကောင်းသလို တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း ဝန်ထပ်ဝန်ပိုးတစ်ခု ပရီးပေါ်ထမ်းထားရတာပါ။ မျှော်လင့်အားထားသောက် ပေးနိုင်စိုးဆိုတဲ့ တာဝိကြီးပေါ့။ ဒီတာဝိကို ကျော်ဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ အသိဟာ မျှော်လင့်ခံရသူရဲ့ ဦးနောက်တဲ့မှာ စွဲနေတာကိုး။ အဲဒီလိုစွဲနေမယ်း မျှော်လင့်ချက်တွေကို ဖြည့်ပေးစိုးကြီးဟာဖြစ်မယ်။

အကြပ်မောင်တယ်။ ဒီအချို့အသာကတော့ လူငယ်တွေကို အဝတ်အစားစီရိုင်း၊ မျက်နှာ၊ ဆံပံ့နဲ့ လမ်းပြောက်ပုံ တွေနဲ့ အားကျအတူယူစေပါတယ်။ ဖက်ရှင်သရိုပ်ဆောင်ရေး၊ အမှုအကျင့်ကို အနည်းအပါး သရိုပ်ဆောင်ပြုသွားဖြစ်လို သူတို့လည်း စံနမှန်ယူထိကိုသူ မောင်ဒယ်တွေဟေးမှာ ဘုရားရှုရှုနဲ့သူ ပါဝင်နေပါတယ်။

တစ်ခုရှိတဲ့က စင်မြိုင်ဖော်ရှင်ရှိ၏တွေဟာ သာမန်လူငယ်ထဲ ကြည့်လေးရှိတဲ့ပဲတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ မဂ္ဂဇင်းထဲက ဖက်ရှင်စိနိုင်းက တွေ့ဌာတွေများ ဒီမော်ဒယ်လ်တွေကို မြင်ရတာများမှပါ။ တိရိမှာမြင်ရတဲ့ မော်ဒယ်လ်တွေ နှုတ်ရင် မဂ္ဂဇင်းမှာ ဆိုင်တွေ့ဌာဘတ်မှာ မြင်ရတဲ့မော်ဒယ်လ်တွေက ပိုပြီးကြည့်ကောင်းတယ်။ ဂုဏ်းဘောင်းဘို့တွေ့ဌာ ဦးထုတ်ကြည့်ပေးနဲ့ တိရိပုံတွေ့ဌာတွေမှာ လူငယ်မော်ဒယ်လ်လေးတွေ ဒိန်းကလေးရေး၊ ယောက်းလေးရေး ကြည့်ကောင်းပါတယ်။ သိတဲ့ ကြိုးပြေတဲ့ အဝေတ်အားတွေ အရောင်းသက်ပါတယ်။

အခေတ်မှာ မိန္ဒာကဗောဓါတ္ထ ဘောင်းသီ စကတ် ဝတ်လာတာ တော်တော်များတယ်။ ဝတ်တဲ့လူနဲ့ အဆင်ပြု လိုက်လျော့တဲ့ပုံစံသာ ဝတ်လိုကတော့ စကတ်ဖို့ဖို့၊ ဘောင်းသီဖို့ဖို့ အလွန်ကြည့်ကောင်းပါတယ်။

ကိုယ့်လူပုဂ္ဂရားသွားလော့မှနဲ့ ကိုယ် အဆင်ပြု ကြည့်ကောင်းမဲ့ ဒီဖိုင်းကို ရွေ့ပါစို့ပါလိုတယ်။ တရာ့၊ လူတိုးတွေက မိန့်ကေား ဘောင်းသိဝိတ်တာကို စိတ်မသက်သာ ဖြစ်ကြတယ်။ ကျပ်ထုတ်နေတာပျော်မဟုတ်ရင် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆိုရင် စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်ဖို့ပါလိုပါဘူး။ သိပ်ကျပ်ပြီး ရှုံးသွား အသီတွေအသားတွေကို အရာတင် အတိုင်းသား မြင်နေရ ရင်တော့ ဘောင်းဘိနဲ့ တိရိုက်မှမဟုတ် မြင်မာအကျိန် မြင်မာတဲ့ကလည်း စိတ်မသက်မသာစရာ ဖြင့်ကျင်းပါ့။ ဒီနေရာမှာ စိတ်မသက်မသာမှာ နှစ်မျိုးရမယ်၊ တစ်မျိုးက လိပ်ဆွဲဆောင်မှုကို ဖြစ်စေလို့ နောက်တစ်မျိုးက ဘယ်လိုမှ ကြည့်မကောင်းဘဲ ကိုယ့်ကားရား စိတ်ပျက်စရာတိုး ဖြင့်နေလို့။ တစ်ခါ တစ်ခါ ဘေးက လိုက်အတုပုံမဲ့ လူငယ်တွေမဆိုထားနဲ့ တို့ပြောသွားတဲ့ ဖက်ရှင်လော်ထယ်လုပ်တော်မဲ မလိုက်ဖက် မလုပ်ပလို စိတ်ပျက်စရာတိုး ဖြစ်ဖြစ်သွားတာ ကြံ့ဖူ့ကြပါလိုမှု။ ဖက်ရှင် မော်ထယ်လဲ ကိုယ့်မှ အနုပညာမျက်ဖို့ ပန်းမျိုးမျက်ဖို့လည်း လိုတယ်။ ဆွဲဆောင်မှုရှိရို့ ပြတဲ့နေရာမှာ အလင်းအမောင် အနာအရင်လည်း လိုပါတယ်။ လိုင်ညို့အားမရှိတဲ့ ယောက်းလေး မိန့်ကေားကဲ့ကို အဝတ်အသား၊ ကိုယ်ဟန်၊ အရေရှင်၊ အလင်းအမောင်နဲ့ ဖုံးဖော်မှုကောင်းသွားတာအား ခဲ့ဆောင်မှုကောင်းသွားတာအား သတိထားမိပါလိုမှု။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖက်ရှင်မော်သယ်လုပ်အတတ် (Fashion Modelling) ရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ဒီဇိုင်လူလှယ် လေးတွေကို ကြည့်ရတာ ပေါ့ပါ။ သုက်လက်ပြီး ချမှတ်ရောက်ငံးနေတာတော့ အမှန်ပါပဲ။

တပြိုင်တည်းမှာ ငွေရှာဖို့လိုတယ်ဆိုတဲ့ အသိလည်း လုပ်ယောက်တွေဆီမှာ စွဲလာကြပါတယ်။

သူများကို လျောကားထစ်လိုနှင့်ပြီး နေရာမယူရဘူးလို ဟိုစဉ်က ကျင့်ဝတ်ကဲး ရှိခဲ့ပေါ် ဒီဇော်မှာ တော့ ညံ့တဲ့လဲ လျောကားဖြစ်၊ တော်လဲတဲ့ ခြေထောက်ဖြစ်တဲ့ သာကေတွေ အများကြီးပါ။ ခြေထောက်ကလည်း ကိုယ်နှင့် လိုက်မိလို စိတ်မကောင်း မဖြစ်ဘူး၊ သာဘဝတစ်ခုကို အမှတ်တမဲ့ပြုလိုက်သလိုပါပဲ။ သူများရဲ့ နေရာကို ယဉ်ပြင်ပြီးဝင်လဲ တာ မကောင်းဘူးလို ဘယ်သာကာပြောတဲ့ လုန်စွဲတဲ့ အရည်အချင်းရှိရင် လုမထု။ ညံ့တဲ့လဲ သတိလင်လွှတ်ဖြစ်တဲ့သူ ခဲ့ပေါ်။

କିମ୍ବପଥାଙ୍ଗୀ ବଲ୍ଲାର୍ଗୁଟ୍ଟାଙ୍କ ଏବଂ ଆଗରାଫ କିମ୍ବପଥାଙ୍ଗୁଟ୍ଟାଙ୍କ ଏବଂ ଅଭାପି ଯଦିଃଦିନ୍ଦ୍ରତାଯି । ମନ୍ଦଃହା ଵର୍ଣ୍ଣିତାଃ
ଲାଃ ବେଳାଃ । ଵର୍ଣ୍ଣିତାଃ ସତି ଫେରୁତ୍ୟଲେଖିଲାଗିଲା ବେଳାଯାଇଲାଗିଲା । ଆଶ୍ରମାରେଇଗାତେବୁ ତର୍ଣ୍ଣଦ୍ରତାନ୍ତିଃ ତର୍ଣ୍ଣଫେରୁ
ତାନ୍ତିଃ ଶ୍ରୀତାଯି । ଅତିଶିକ୍ଷନ୍ତିଃ କିମେଠ ରୂପ୍ୟାର୍ଗିକ୍ ରେଗ୍ରୋର୍ଗିପିତାଯି ।

ကိုယ်အားကိုယ်ကိုးဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ဒီခေတ်မှာ နေရာတကာအသုံးမတည့်ပါဘူး။ ဘုရားတောင် အမိန့်မှုပွင့်ရတာဆိုတဲ့ စကားလုံးကပိုပြီးအသုံးတည်ပါတယ်။ မိန့်ခြင်း၊ တွယ်ခြင်းအားဖြင့် လိုရာကို မြန်မြန် ရောက်ပယ်ဆိုရင် မိန့်ကြ တွယ်ကြပါတယ်။ ကိုယ်မိလိုက်ရတဲ့သူဂါး ကိုယ်ယုံကြည်သည်ဖြစ်စေ မယ့်ကြည်သည်ဖြစ်စေ မိကြတယ်။ အဲဒီနည်းနဲ့ အရှင်တိအတွင်း ကြီးမွားသွားတဲ့ သာကာ စံနှမနာတွေ တွေ့တဲ့အခါ လူထုတွေအားကျွန်မှာ အမှန်ပါပဲ။

ငွေရှာခြင်း ပညာရှုခြင်း မော်ဒယ်တွေကို လူထုတွေ အတုယ်မြန်ကြပါတယ်။ တရားတဲ့ နည်းနဲ့ မတရားတဲ့နည်း၊ လုပ်ကောင်းတဲ့နည်း မလုပ်ကောင်းတဲ့နည်း၊ ဒါတွေကိုခြေခြားတတ်ဖို့ အဲဒီနောက် ရွေးချယ်တတ်ဖို့ အဲဒီတော့ လိုအပ်တယ်လို့ ဆိုရပါယော်။ အဲဒီလို့ ခြေခြားတတ်ဖို့ကြည်း နိတ်ကျင့်ဝတ်ရို့သိမှ ဖြစ်မှာပါ။

နိတ်ကျင့်ဝတ်မောင်။ နိတ်ကျင့်ဝတ်ဆိတ္တာက လူသားတွေရဲ့ အမှုအကျင့် လျှပ်ရှားတောင်ရွက်မှုတွေကို အဆိုးနဲ့ အကောင်း၊ အမှားနဲ့အမှန်ရယ်လို့ (အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုအရ ယဉ်ကျေးများအရ) ခြေခြားသတ်မှတ်ထားတဲ့ စည်းမျဉ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ခေါ်တာလို့ အားလုံး သဘောပေါက်ကြပါတယ်။ အဲဒီမှာ ပြဿနာက ဘာလဲဆိတ္တာ ဘယ်ဟာက အကောင်း ဘယ်ဟာက အဆိုး၊ ဘယ်ဟာက အမှန်၊ ဘယ်ဟာကအမှားလို့ အတိအကျော်ပြုဖို့ သတ်မှတ်ဖို့ကိစ္စမှာ ချွင်းချက် တွေ့စေကတာက်စရာတွေ ပြည့်နေတဲ့အဖြစ်ပါပဲ။

မကောင်းမှုဆိတ္တာ ဘာလဲ။ အဲဒီမကောင်းမှုနဲ့ ဆန့်ကျင်တာက အကောင်း၊ အဲဒီလို့ လွယ်လွယ်လေး ပြောလို့မရပါဘူး။ မကောင်းမှုဆိုတဲ့ မေးခွန်းမှာကိုပဲ အငြင်းပွဲးစာရင်းမှာ အဖြော်တွေချုပ်းရှိနေတဲ့

ပါရဂူ မြန်မာဘာသာပြန်တဲ့ “စိတ္တာရဇ်လေသီ” ဝါယာမှာ မကောင်းမှုရဲ့ အထိပိယွှေ့ဆိုဖို့ ခက်ခဲရှုပ်တွေးလှတဲ့အဖြစ်ကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ မကောင်းမှုကို ဘာပေတဲ့နဲ့ တိုင်းမလဲ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အပြုအမှာက လူများကို ထိနိုက်လာရင် အဲဒီ မကောင်းမှုလို့ တစ်ထိစု ပြောနိုင်သလား၊ တကယ့်ဂုဏ်သည်ရဲ့၊ အသုံးကြတော်အောင်နဲ့ မကောင်းမှုကို တိုင်းတာသတ်ဖို့ ခက်ခဲပေမဲ့ နောက်လူများဝေရဲ့ ပြတ်သန်းနေတဲ့ လျှပ်ရှားမှုတွေကို အဆိုးအကောင်း တိုင်းတာဖို့တော့ နည်းနည်း လွယ်နိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။ ယော်ယူ လူတဲ့ စုံစုံမှု စတာတွေနဲ့ တိုင်းတာဖို့

မြန်မာ့ မြန်မာလေလွှာထုံးတဲ့နဲ့ နိတ်ကျင့်ဝတ်တွေ ရှိတယ်။ ကျောင်းမာနေခ်ငါးမှာ မိဘက ကလေးကို သင်ပေးရတယ်။ အဟားအစာကို ပလုပ်ပလောင်း မဟားရဲ့ ပုပ်ပျော်အသံမြည်အောင် မဟားရဲ့ အများနဲ့သက်ဆိုတဲ့ ဟင်းခိုက်ကို မိမိလက်ဖြင့် မနိုက်ရဲ့ သူတစ်ပါးတော်နေတဲ့ ညွှန်တီးသပ်ပတ် အားဖြတ်အကြော်များအကြော်း မပြောရဲ့ မပြုရဲ့၊ သူများပစ္စည်းကို ခွင့်မတော်ပဲ မကိုင်ရ စာသည်စာသည် အများကြီးပါပဲ။ ကျောင်းတာကိုတော့ ကျောင်းကဆရာ ဆရာမက သင်ပေးပါတယ်။ သိတတ်တဲ့ အရွယ်ကဗာသည်းကာပြီး သင်ပေးလာခဲ့တဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား စည်းမျဉ်းတွေ တဖြည့်ဖြည့်း သယ်လောက်ပဲ အဆင့်မြင့် ရှုပ်တွေးလာလာ၊ အရင်းခံသဘောတရားကတော့ နှစ်ရှုတည်းပါ။

မိမိကိုယ်ကို ထိနိုက်စေမည့် အပြုအမှုကိုလည်းတိန်း၊ မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးကို ထိနိုက်စေမည့် အပြုအမှုကိုလည်းတိန်း၊ အပါပဲ။

ဒီနှစ်ခုမှာ မိမိကိုယ်ကို ထိနိုက်စေမဲ့ အပြုအမှုကိုရှိ ရဲ့ဟာရဲ့လုပ်တာ ဘာဖြစ်သေးလို့ ဆင်ခြေပေးရင် လက်ခံရမလိုပဲ။ ဟုတ်တယ်။ သူခွန္ာကိုယ်နဲ့သူ ထိနိုက်တာ သေးလူက ဘာ ဝင်ပုစ်ရရှိရှိသလဲ။ (ဒါတောင်မှ ကိုယ့်ကိုယ် သတ်သေခြားဟာ ဖုန္တဘာသာအရရော၊ ခရာယာန်ဘာသာအရရော၊ စေတ်သတ်ရားပေဖော်ရရော ပြုမှုမြောက်ပါတယ်) ဒါကိုလက်ခံယ်ဆိုရင် လက်ခံလို့ ရနိုင်သေးတယ်။ မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးကို ထိနိုက်စေတဲ့ အပြုအမှုကတော့ ဘယ်လို့မှာ

လက်မခံနိုင်ပါဘူး။

ဥပမာ လူတစ်ယောက် အရတ်သောက်တယ်။ ဒါကို တရှို့က မကောင်းမှုလို့မြင်မယ်။ ဘာသာရေးဆန်သူတွေက မကောင်းမှုလို့ မြင်မှာပေါ့။ လက်တွေကျကျ လွတ်လပ်လုံးကို လိုလားတေနာတဲ့ သူက မကောင်းမှုလို့ မြင်ဘူး။ သူပိုက်ဆံ့နဲ့ သူဝမ်းတဲ့ကိုဘူး အဆိုင်ရည်ထည့်တာ၊ သူလှပ်စိုင်စွဲ၏။ ဒီလို့မြင်ပါတယ်။ တားခွင့်လည်းမရရှိဘူး။ သူ့သော်တော့အခါမှာတော့ သူတစ်ယောက်တည်းကိုစွဲ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဘေးလတ်တော့ဘူး။ အောက်မှုပို့ဆိုတဲ့ အရင်မှုလို့ တိုင်းတာတွေကို လိုက်ဆိုနိုင်ခြေ။ ဒါကို သူတို့နိုင်လို့ လမ်းတေားအုပ်ခို့ (ဒါမှုမဟုတ်) သစ်ပင်ကို ဝင်တိုက်မယ်။ ဒါက သူတို့နိုင်မှာ လမ်းမြတ်ကူးသူကိုတိုက်မယ်၊ တာခြားကားကို တိုက်မယ်။ ဒီအခါ သူ ထိနိုက်မှုနဲ့အတူ သူကြောင့် မသီမဆင့် သေးလူတွေပါ ထိနိုက်ပြု၍။ ဒါကတော့ မကောင်းတော့ဘူး။ အောက်မှုပြည့်စွဲသူတွေကို မြတ်လေလည်းကောင်းဆုံးတာပါ။ ဒါမြတ်လေလည်း လိုက်ဆိုတဲ့ အဲဒီလို့အခွင့်အရေးကို အပြည့်ယူလို့ သူများထိနိုက်လာနိုင်တာမျိုး၊ အဲဒီဟာ မကောင်းမှုပါ။ ဒါကြောင့်လည်း လူလေကတော်ကျင့်ရဲ့၊ ထိနိုက်နစ်နှုန်းတွေကို နည်းနိုင်သမှုန်းတွေးရှိနေတဲ့ ယာဉ်စည်းကောင်းဆုံးတာကို ထုတ်ပြန်ကြည့်ပေးတာပါ။

နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ သက်ဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်တွေရှုတယ်။ အဲဒီကျင့်ဝတ်ကို ထိန်းသိမ်းတဲ့ လူတွေရှိတယ်။ ဖျောက်ဖျောက်တဲ့ သူတွေရှိတယ်။ ထိန်းသိမ်းတဲ့သူက ဘာမန် လူမယ် သူမယ် မြှုပ်ကွယ်နေသူဆုံးရင် သေးလူတွေ သတ်မယ်ထားပါဘူး။ ထိန်းသိမ်းတဲ့သူက လူအမှားသိတဲ့ သတ်ထားမိတဲ့သူဖြစ်ရင် သူ ထိန်းသိမ်းမှာဟာ စံပြုတိုက်ဖွုလ် အမှုအကျင့် ဖြစ်လာမှာပါ။ ဒါတော့ ဉာဏ်လွှားမျိုးမျိုးရှိတဲ့ နာမည်ကြီးသူတွေရဲ့၊ ကျင့်ဝတ်ထိန်းသိမ်းမှာဟာ တင်ယောက်ဆိုတဲ့ ယောက်တဲ့ ထိနိုက်နစ်နှုန်းရှိတယ်။

နိတ်ကျင့်ဝတ်မောင်းရယ်လို့ သီးသန့်ရှိနေတာ မဟုတ်၊ နယ်ပယ်အသီးသီးက မော်ဒယ်ပဲပြုပုဂ္ဂိုလ်လေး လေးတွေဆိုက တွေ့ဖော် ယူလို့ရတဲ့ အရည်အချင်းပါ။

အရည်အချင်းရှိတဲ့ စံနှမုနာမောင်းပါ၎်တယ်။ နောက်မှာ လူထုတွေ အများကြီးရှိတဲ့

(ပြုတိမဂ္ဂန်း ၂၀၀၂ ရက္ခိုင်)

ဒါကြာ့င့် မေမိုမှာ ဟောသည် အရည်အချင်းတွေနှင့် ပြည့်မိအောင် မေမေ ကြီးစားရလိမ့်မည်။

(၅)

မေမေ အခုပေးနေသည့်စာကို သား အခု မဖတ်နိုင်သေးတေ မေမေသိပါသည်။ သားသည် အဓမ္မ အသက်သုံးနှစ်ပြည့်ခါဝ လုကလေးမဟုတ်လား။ သို့သော် သားစာဖတ်နိုင်သည့် အရွယ်အစိတ် မေမေ မစောင့်နိုင်လောက် အောင် မေမေ အတွေးတွောက လောကြီးနေသည် သား။ သား ဘယ်လိုကြီးပြင်းလာမှာလဲ သားသည် ဘယ်နေရာတွင် ထူးချွန်ထက်မြေကိုပြီး ဘယ်နေရာတွင် ညွှန်ပြုမည်လဲ။ သား၏အနာဂတ်ကို အခုပဲ မြင်ချင်လွန်းလို့ မေမေ စိတ်လှပ်ရှားစွာ ရင်ချွန်လှပါပြီ။

သားကလေး သုံးနှစ်အရွယ်မှာ သားနှင့်ပတ်သက်သည့် အနာဂတ်ကို မေမဲ အဆုံးအစမရှိ ကျယ်လွှင့်စွာ စိတ်ကူးကြသူနှင့်သည်။ သားက ပုံသဏ္ဌာန် မပေါ်လာသေးသည့် ရုံး ဖော်တံ့ကလေး တစ်တံ့ကို။

သားက ရထားတွေကိုချစ်သည်။ သံလမ်းပါသည့် ကတေးစရာရထားလေးကို တာမေ့မမေ့ ဆောကတေးနေတတ်သော သားသည် ရန်ကုန်နှင့် မွန်လေးပြေးခွဲသည့် ရထားကြီးတွေကို စီးရသည့်အခါ လက်ဝါယံ၊ လက်ဝါယံ၊ ရန်ကုန်ခွဲ ကျော်ပါ ကြော်နှင့်နေတတ်သော မဟုတ်လေး။ သားသည် တစ်ချိန်ချိန်မှာ ရထားကြီးတွေစ်စင်းကို ပေါင်းနှင့်မည် သူ ဖြစ်လာမလေး၊ သို့မဟုတ် ရထားတွေကို ပိုင်ဆိုင်သောသူ ဖြစ်လာမလေး၊ ဒါက သား၏ စိတ်အားသန်မှန်င့် ဖန်တီးတိတ္ထ်စုစုပေါင်းရော်ပေါ်မှ မှတ်သုတေသနမြိမ်သည်။

သားနှင့်ပတ်သက်သည့် မေမူမျှော်လင့်ချက်တွေက တဗြားမိဝင်တွေ၏ မျှော်လင့်ချက်တွေနှင့် တုချင်မှ တုပါလို့မည်။ မေမူက သားကိုဆရာတ်ဖြစ်ဖို့ အင်ဂျင်နိယာဖြစ်ဖို့ စို့လိုလ်ဖြစ်ဖို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ဖြစ်ဖို့ အနုပ်ဘာရုပ်ဖြစ်ဖို့ ကျော်းဆရာဖြစ်ဖို့ စသည်၏သတ်မှတ်မှုများပါ။ မေမူမျှော်လင့်သည့်က တစ်ခုတည်း၊ သား စိတ်ဝင်စားဘွာ ရွှေးချယ်လိုက်သော ပညာရပ်တစ်နှစ့်၊ သားသည် ဖန်တီးတိုထွင်နှင့်သည့် အရည် အခင်းပြင် ထားခို့စွာ အဆောင်မြင်နိုင်ဖို့ အဲဒီမေမူမျှော် တစ်ခုတည်းသော မေမူလင်ချက်ဖြစ်သည် သားရယ်။

အေသည်တစ်ခုတည်းသော မေမူမျှော်လင့်ချက် ပြည့်ဝို့ အကုကာတည်းက မေဖေကြုံတင် ပြင်ဆင်ရတော့မည်။ မေမူမှာ အရည်အချင်းတွေ လိုအပ်နေသေးသည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လုတေသနလေယောက် ထူချွန်သော ဖုန်တီးရှင်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရှိန်းယပ်ပို့ ဖြစ်လာဖို့ သူပတ်ဝန်းကျင်က စိုင်းဝန်းမတပ်ပေး၍ မရနိုင်သော်လည်း ထူးချွန်မည့် ကလေးတစ်လေယောက်တို့ အရည်အသွေးတွေ ပျက်စီးသွားအောင်တော့ သူပတ်ဝန်းကျင်က ဆွဲချပစ်နိုင်သည်ဟု မေဖေနားလည်ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဘားမှာ ဖုန်တီးတိတွင်နိုင်စွမ်းရှိလျှင် ထိအရည်အသွေးကို မေဖေ ဆွဲချဖျက်ဆီး ပေစ်မိဖို့ အရေးကြီးပါသည်။

(c) ଗଲେଃତାତ୍ତ୍ଵଦୟାକୀଁ ଦୋଃତାତ୍ତ୍ଵଦୟାକୀଁ ଆଗ୍ରହି ଶରୀରମଧ୍ୟ ॥

ကလေးတစ်ယောက်မှာ နောက်ထိပ်နှင့် ပိတ်ကူးဖြန့်ကျက်သည့် အရည်အသွေးတွေ ရှိသည်။ မေမ်
သိပါသည်။ ကလေးတစ်ယောက်၏ နောက်ထိပ်စွမ်းရည်ကို အားပေးတတ်ဖို့ဆိုလိုကျင် မေမေမှာ ကလေးတစ်ယောက် ၏
ပိတ်ကူးကြီးဆုံး၊ ဂိုဏ်လိုသည်။

သားက မေန့်အား ဆင်ကိုဖူးထားသည့် မြတ်တော်ကောင်ပုံကို ပြင်ပသူ့ဖူးဖြစ်ရေးဆွဲပြီးလာပြုခဲ့လျှင် အဲခါကို ဦးထုတ်အဖြစ် မေများဖြစ်သွားမှုမှာကို ဦးနိမ့်သည်။ ဆင်ကိုဖူးထားသည့် ခြေထြေးပဲဟု မြင်တတိုင်း ထိုပုံကြောင် မေများ ကြောက်သွားချင်ပါသည်။ အဲသည်လို ဖောက်ထွင်းသိမြှင့်စိနိလျှင် မေများသည် သားတွေးသလို တွေးတတ်မှ ဖြစ်မည်။

မေမိတိလူတြီးတွေသည် အသက်ဂြီးလာသည့်အခါ ပညာတွေတတ်လာသည်။ အတွေအတိ
ပဟုသုတေသွေ များလာသည်။ တာမြစ်ချုပ်တည်းမှုတွေ များလာသည်။ အဲသည်အခါမှ မေမိတိ၏ စပ်စိတ်
စုံစမ်းတြီးဆိတ်တွေ ဖုံးရှုံးသွားတော်သည်။ အလုံခုံကိုသိသွေတွေ ဖြစ်လာပါ၍၊ သို့သော် ကျွေးမှုပြောက်သွားနိုင် ထိတက္ကား
အသက်တွေနှင့် ဝေးရလာသည်။ သားအရွယ်ရောက်သည့်အခါ မေမိတိလို သားမှာ အဲသည် အရည်အချင်းတွေ မဆုံးရှုံး
စေချင်ပါ။ အဲသည် စပ်စိတ်၊ စုံစမ်းတြီးဆိတ်တွေသည် ထူးခွာနောဖန်တီးထိတက္ကားရှင်ဖြစ်ဖို့ အရောင်းသော လိုအပ်မှု
တွေ ဖြစ်သည်သား။

ကလေးတစ်ယောက်လိုတွေးဂျှူင် လွှတ်လပ်သည်။ အငါးအလျောက် သဘာဝတုန်ပြန်မှု ရှိသည်။ အကြောက်အလန် ကင်းမဲ့သည်။ ဝေဖော်ခံရမှာကို မပေါ်ကြာက်၊ အဲသည်အခါမှာ စိတ်ကူးသစ်တွေကို ဖန်တီးနိုင်လိမ္မည်။ ဒါမူလည်း စိတ်ကူးသစ်တွေ ဖန်တီးသော သားကို မေမေက အားပေးနိုင်ပါလိမ္မည်။

(၂) မေးခွန်းတွေကို သားမေးတဲ့အခါ မေမယ စိတ်ရည်ရည်ဆွေးနွေးနိုင်ကျင့်ရှိရမည်။

ကလေးတစ်ယောက်ကို မေးခွန်းတွေ မေးတတ်အောင်သင်ပေးစရာ မလိုပါ။ ကလေးတွေက မေးခွန်းမေးသည့် အလေ့အထ ရှိပြီးသားပါ။ ထိုအလေ့အထကို ပျောက်သွားအောင် တားမြဲပိတ်ပင်လိုက်သွားက လူကြီးတွေသာ ဖြစ်သည်။

ကောင်းကင်းက ဘာကြောင့် ဖြာနေတာလဲ။

ကလေးတစ်ယောက်၏ အသည်မေးခွန်းမျိုးကို အတိအကျ မဖြန့်ပိုင်သော စိတ်ရှုပ်တွေးနေသော လူဗြီးသည် ကလေးကို ဟန်တာပိတ်ပင်လိုက်မှာ အမှန်ပဲ။ ထိုအခါ ကလေးအနေနှင့် မေးခွန်းမေးခြင်းမှာ မသင့်တော်သော ကိုစွာတစ်ခုအဖြစ် လက်ခံပါး တွေ့နှုန်းဆုံးများပဲ။

“သာကြာ့င့်လဲ” ဆိုသောမေးခွန်းသည် ကလေးတွေဆီမှ အမြရိယဉ်။ ကလေးတွေက အရာရာ ကို ညီတူသိမှ အလေးအနက်ထားသာကြာ့င့် ဖြစ်သည်။

ဒီအပင်က ဆူးတွေ့နှုပ်းတော့ ဟိုအပင်က ဘာဖြစ်လိုပုဂ္ဂမရှိဘာလဲ။ သား မေးလောက်မည်။ အဲသည် အပါ မေမျမှန်ဖြတ်ပေါ့ တတ်မှုများရှုပေးလောကာဘာဝဖြင့် နောက်အတွက်ကာ မေမျမှန်ဖြတ်ပေးလောက်မည်။

နေပါယျကျေမှာ အိမ်အပြင်ကို မထွက်ရဘူးဟု ဖေမေ တားမြစ်သည့်အခါ သားက “ဘာကြောင့်ပဲ၊ လပဲ၊ ထွက်ရင် ဘာဖြစ်မလဲ” ဟု ပြန်ပေးလာခဲ့လျှင် ဖေမေ ပိတ်မထိပိမဲ ဖြစ်မည်။ “ဘာကြောင့်” ဘားပေးတိုင်း အသည်မေးခွန်းအတွက် ဖေမံမှာ အဖြေ အဆင်သင့်ရှိရမည်။ သားမေးတိုင်း ပေမေဖြေ မေးစုံ သတ္တိရှိလိမ့်မည်။ သား ပေခွန်းတွေပေးတတ်မှ ပြသာနာတစ်ခုကို ဘက်ပေါင်းစုံမှ သားမေးမှုမည်။

တစ်ခါတုန်းက မေမွေလာအပ်တွေ စီထပ်နေဖူသည့်အခါ သား၏ မေက မေမွေအနားမှာရှုပါပြီ စာအပ်တွေ သယ်ပေးနေခဲ့သည်။ အဲသည်တုန်းက သားသည် မေမွေဘဝထဲသို့ ရောက်မလာသေး။ မေမွေသို့မှာ မေမွေအမိမှာ မေမွေသားအပြိုင် ဝင်လာဖို့ ပ်လှမ်းလှမ်းမှ အကောင်းဖောက်လာဖြစ်လိမ့်မည်။ သား မေက အသက် ၄-၅ နှစ်အာရုံပေါ့။ သား မေက တာအပ်တွေကို အပြင်ကြီးထပ်စေချင်သည်။ မေမွေက နှစ်ပုံ သုံးပုံခွဲလာကို ပေါ်နိမ့်နိမ့်သာ ထပ်သည်။ သား မေက မေမွေကို ပေးခဲ့သည်။

“မေမေ အမြင်ကြီး ဘာလိမထပ်တာလဲ”

“ဘာလိုမထပ်သလဲဆိုတော့ ပြုကျန်းမာရိုပဲ့”လို မေမေ ဖြစ်သည်။ သူများအပြောကို လွယ်လွယ် နှင့် လက်မခံချင်သော သား မဟက မျက်မောင်ကြုတ်သည် သား။ သည်တော့ မေမေက သမီးလိတ်ကြိုက်အမြင့်ကြီး ထပ်ပေး လိုက်သည်။ အဲသည်အခါ စာအုပ်ပဲ့ ပြုကျသွားလေသည်။ ထိုအခါပဲ သမီးက လက်ခံသွားတော့သည်။

ဘာကြောင့် ဟူ၍သောအမေးကို လက်တွေရှင်းပြနိုင်သည့်အခါတွေ ရှိသည်။ လက်တွေရှင်းပြလိမဖြစ်ဘဲ စကားနှင့်သာ ရှင်းပြနိုင်သောကိစ္စတွေလည်း ရှိပါသည်။ လက်တွေရှင်းပြလိရသည့်ကိစ္စတွေမှာ လက်တွေရှင်းပြထားမှ လက်တွေပြနိုင်သည့် ကိစ္စတို့တွင် မေမြတ်၏အေဖြေကို သားတို့ကျေနပ်လို့မည်။ အသည်လို ကျေနပ်မှုလည်း နောက်ထပ်သက်ရှု မေးခွဲးတော်မေးဖို့တိတော်အားထက်သန်လို့မည်။

သည်တော့ မေမေ သားတို့မေးသမျှ မေးခန်းတော် စိတ်ရည်ရည်ဖြေရင်း အားပေးချင်ပါသည်။

(၃) အဆုံးယူတဲ့ အတွေးအချိ (Reproductive Thinking) ထင် ထုတ်လုပ်ဖန်တီးနိုင်တဲ့ အတွေးအချိ (Productive Thinking) ကို ပိုမို လိုအပ်ကြောင်း သားကို အသိပေးပြောမည်။

မေမယတို့ သာမန်ရှုတွေသည် အဆောင်းယူသော အတွေးကိုသာ တွေးတတ်လေးကြော်သည်။ သဘောကတော့ အတိတ်ကကြံ့တွေ့နဲ့ ဆင်တုရိုးမှာပြဿနာတွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး တွေးတော်ချင်းဖြစ်သည်။ အရင်တုန်းက ကြံ့သည့် ပြဿနာကို မေမယတို့သင်ထားသည့်ပေါ်၊ တွေ့မြင်ထားသည့် ပုဂ္ဂသာတော်တို့ပြီး ဖြေရှင်းခဲ့မှားကို ပို့လော်စိမိမ်းပိုး အဲသည် ထုံးတုံးစံလာအတိုင်း နောက်ထပ်အဆုံး တွေးခေါ်ဖြေရှင်းနည်း

ဖြစ်သည်။ အေသည် တွေ့ခဲ့ဖြေရှင်းနည်းကို မယ်နားပူ မေမေ မဆိုလိုပါ။ ဘို့သော် အသစ်အသစ်သော နည်းလမ်း စိတ်ကူးတွေ ကိုမရနိုင်၏၊ ရပြီးသားကိုပဲ ရလိုပ်မည်။ အေသည်နည်းနှင့် မေမေတို့ အားလုံး သာမန်လှပတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ထူးချွန်ထက်မြက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ မေမေတိနှင့် မတူ။ သူတို့က ထုတ်လုပ်သည့်အတွေးကို သာ တွေ့ကြသည်။ ပြဿနာတစ်ခုကို ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ သူတို့စဉ်းစားပံ့က

"ဒီပြဿနာကို နည်းလမ်းဘယ်နှစ်မျိုးနဲ့ ငါ ချဉ်းကပ် စဉ်းစားနိုင်မလဲ

“ດິမຸນຫຍະຕໍ່ກວ່ານີ້ກີ່ ແກ້ວກັບທັນວາຢືນລົງປູນຕະເຈົ້າ ຄ້ວັນສິນຕິ່ພລ່”

“ဒီပြဿနာကို ငါ မတူညီတဲ့နည်းတွေ ဘယ်နှစ်မျိုးလောက်နဲ့ ဖြေရှင်းကြည့်နိုင်မလဲ” အဲသည်လို့
ည်။

မေမေတိုကတော့ “အရင်တိုးက ဘယ်သူကတော့ ဒါ ပြဿနာမျိုးကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ခဲ့ဖူးတယ်” ဆိုသည့် အတိတ်အတွေအကြံ သင်ခန်းစာများယူသည့် အတွေးကိုသာ တွေးတတ်သည်။

သားကို ပေမေက Productive Thinking သာ တွေးစေခဲ့သည်။ အဲသည်နှင့်သာ သားသည် ပြဿနာကို နည်းလမ်းပေါင်းစုံမှ တွေးဖို့ စိတ်ရှည်လိမ့်မည်။ နီးစပ်သည်အဖြတ်စုံ ရသွားသည့်အပါ အခြားအဖြတ်စုံ အတွက် အုပ်စုလိုတော့သည် စိတ်ကျော်မျိုးလည်း သားမှာ လွှာလွှာလွှာ မဖြစ်ပေါ်စေလိမ့်။

အိုင်းစတိုင်းဟူသော သိပ္ပါယဉ်ဘရင် ထူးချွန်ပိုမြဲလိုက်းအကြောင်း မေမေသားကို ဖြောပြရှိုးမည်။
တစ်ခါတန်းက အိုင်းစတိုင်းကို လူတစ်ယောက် မေးခွဲးသတဲ့သား။

"သာမန်လူတစ်ယောက်နဲ့ ဆရာကြီးနဲ့ ဘာတွေ ကျော်းလိုပဲ

အဲသည်တော့ အိုင်းစတိုင်းက ဟောသည်လို ပြန်ဖြစ်သော

“သာမဏန်လူတစ်ယောက်ဂို ကောက်ရှိုးပဲထဲမျှ အပ် တစ်ချောင်းရှာရိုင်းကြည့်ဖြစ် သူ ရှာဖွေလိုပါလိမ့် မယ်၊ ဒါပေမဲ့ အပ် တစ်ချောင်း တွေ့ပြီးဆိုတာနဲ့ သူ အရှေ့ ရပ်ပစ်လိုက်ပါမယ်၊ ကျွန်ုတ်ကတော့ အပ်တစ်ချောင်းတွေ့ပြီး ပေမဲ့ ကောက်ရှိုးပဲတစ်ခုပဲ့မျှ မွေးနောက်ဆုတ်ပြုးတော့ နောက်ထပ်တွေ့နိုင်သူမျှ အပ်အားလုံးကို ဆက်ရှာနေမှာပဲ၊ အဲဒီလို တော့မြေပါတယ်”

ရိုဂျတ်ဖိုင်းမင်း (Richard Feynman) ဆိုတဲ့ အေမေရိကန် ရုပ္ပေါ်ပညာရှင်တစ်ယောက်က စာသင် ကောင်းတော့ ဆဟားတေားခေါ်ခြင်းအကြောင်းကို မသင်ပေးဘဲ ထင်လုပ်တေားခေါ်ခြင်းအကြောင်းကို သင်ပေးဖို့ အော်ပို့ခဲ့သည်။

ဥပမာ ၂၉ ကက္ခန်းကို ၃ ကက္ခန်းနှင့်ပေါင်းရွဲ ပုဂ္ဂိုလ်ပုဒ်ဆိုပါ။ ၂၉+၃ ရဲ အဖြော်တိ တွက်တတ် နိုက သူတို့ဆိုက တတိယတန်းဆင့်ထက် ငယ်ရွယ်သူ ကျောင်းသားတွေနှင့် မသင့်တော်ဘူးဆိုပေါ့ ပထားတန်းဆင့် ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ဤရွှေ့ဆွဲကို တွေးတော်ခြင်းအား ပြင် ဖြေရှင်းနိုင်မှာပါပဲ တဲ့၊ ၃၁၊ ၃၁၊ ၃၂ ပုဂ္ဂိုလ်တိ ဝင်းစားအဖြော်ရှင်း ပါသတဲ့။ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ရှာကြဖို့ အမှားတော်ဖယ်ရှင်း အမှန်တော် ရိုင်းမှာပါ သား။

(၄) အတိတ်အတွေအကြံမှ လျတ်ကင်းစွာ ထွေးတော့နိုင်ဖို့ သားကို မေမျမှ လေကျင်ပေးရမည်။

ထုတ်လိုသည့် Productive Thinking ကို မသုံးဘဲ နယ်ရှိပြီးသားတဲ့ကနေ ဆွေးတွေးယူသော Re-productive Thinking ကိုချဉ်း မေမေတို့က အသုံးပြုနေသည့်အတွက် မေမေတို့၏ အတွေးနယ်ပယ်များ တင်းကျပ်ကျဉ်းစမြေးကုန်ပါသည်။ အတိတကြိုးနှေးသည့် ပြဿနာနှင့် အပေါ်ယုံမှာဆင်တူပြီး အတွင်းအနှစ်မှာ လုံးဝ တွေ့ပြားသော ပြဿနာသစ်ကိုတို့ရသည့်အခါ မေမေတို့၏ဖြေရှင်းနည်းတွေ မှားကုန်တော့သည်။ ဘာကတော်လဲဆိုတော့ မေမေတို့တွေးသည့် Re-productive Thinking သည် မူလအစစ်အမှန်ကို တူးဆွဲ တွေးခေါ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ရှိပြီးသားကို စံပြု့သည်အတော့ ဖြစ်နေသောကြောင့်ပါပဲ။

နှစ်နာအားဖြင့် မေမေကြားဖူးသော ဆွစ်(စံ) နာရီကျွမ်းကို အဖြစ်အပျက်ကို ပြေပြချင်သည်။ ၁၆၈၈ ခုနှစ်တွင် နာရီထုတ်လုပ်ဝင်ကိုရုပ်ငန်းကို ပြီးခဲ့သည့်ရာနှစ်ပေါင်းများစွာကာအတိုင်း ဆွစ်(စံ)က လွှမ်းများ ပျောက်လိုက်တော်သည်။ အဲသည်အခါန်မှာ အီလက်တရ္နနဲ့နှစ်ဖြင့် နာရီရွှေလျားဖူး ဆွစ်(စံ)ကပဲ ဆွစ်ကေလန်နှစ်င်းမှာ တိတွက်ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် တိတွက်မှုအသစ်ကို တိနှစ်တွင် ကဗျာနာရီကျွမ်းကိုရရှိ(စံ)မှာ တစ်ပြောလိုက်သည့်အခါ ဆွစ်(စံ)ထုတ်လုပ်သူရှိုင်းက ပယ်ရဲခဲ့ကြသတဲ့။ စက်ရှုမှာ သူတို့ကြံတွေပြီးသော အတိတ်ဖြစ်ပေါ်ပေါ်တွေအရ အနာဂတ်မှာ အေဒာကတ်မှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတောာ့ ဆုံးပြတ်ချက်နှင့်ပေါ့။ သို့သော့ရုပ်နဲ့ ဆိုတိတွက်မှုကို တစ်ချက်တွင်ဖော်ထုတ်ခြုံလိုက်ပြီးသည့်နောက် ဆက်လက်ကြေးစားသွားလိုက်သည့်အခါ ကဗျာနာရီရွေးကွက်တစ်လုံး၏ အနာဂတ်ကို ပြောင်းလဲပေးလိုက်သူအဖြစ် အောင်မြင်သွားလေသတဲ့။

သား သတိထားရမည်။

အရင်က သားတွေးခဲ့ဖူးသည် နည်းတွေအတိုင်း သား အမြဲတွေးနေ့မည်ဆိုပါက ဂိုလ်ရြှိုးသားအရာ တွေကိုပဲ အမြဲတမ်း ရနေဖိုင်မည်သား။ ဖန်တီးတိတွင်ဉာဏ် ဆိုသည်မှာ အသိပညာဉာဏ်ရည်နှင့် မတူပါ။ သားမရဖူးသေး သုည်အရာရှိ ပိုင်ဆိုင်ရရှိထိုက်လျှင် သားမတွေးဖူးသေး အတေားသစ်တွေကို တေားတေားကြံးဆောင်ရွက်စိုး လိုလိုမည်။

(၅) အစဉ်အလာစည်းမျဉ်းတွေကို ချီးဖောက်ရှိဖို့ သားကို တွန်းအားပေးရလိမ့်မည်။

အသင်တစ်ခုဖန်တီးပြင်ဆိုသည်မှာ အများနှင့်မတူခြင်း၊ အများအတွေးနှင့် ဆန့်ကျင် ဖောက်ထွက်ဖို့
ဆိုလျှင် သားမှာ အများနှင့်ဂွဲလွှဲချေသုတ္တု ရှိနေရလိမ့်မည်။

ఉబు వాఃక గెగ్రంధఃవాఃకలాసార్థయాగ్ని ప్రతివాల్మి శ్లపించో? ఆమృతాకాగ గెగ్రంధఃవాః తోగ ఐర్ముణీఅప్రేంభు ఆఫ్రేంద్రమీయఫిక్రిష్టుం వాఃవాల్మి ద్వారాపితింప్రాం ఐర్ముణీఅప్రేంభు ఆఫ్రేంద్రమీయింపు ప్రంగ వాఃపుంర్వాఃఏల భూవో ఆటోఃప్రాం ఆప్రేంభు ఆఫ్రేంద్రమీయింపుంప్రాం శ్లపించో? అంవాల్మియింపు ఆఫ్రేంద్రమీయింపివాల్మియింపు ఆటోగ ఈముణీఅప్రేంభు ఆటోగ వాః ర్షింభు ప్రాం శ్లపించో?

မေမယတို့လူလောက်ဖြီးသည် ဝေဖော်ရှုပ်သုမား၊ ကန်ကွဲဘုမားဖြင့် ပြည့်နေခဲ့သည် သား၊ အများနှင့်မတူသော အသစ်တစ်စုစုတိ သားလုပ်ကျင် သူတို့တွေက သားကို လျောင်ပြောင်ကြမည်၊ သို့မဟုတ် ကရာကာ ဒေါသဖြင့် ပြုတတ်ကြလိမ့်မည်။ အောက် ခံနိုင်ရည်မရှိကျင် သား ဘယ်တော့မှ အသစ်တိဖွင့်ဖော်ဖော်တို့သူ ဖြစ်မလားရိုင်။ ဖော်တိုးသဖြစ်စီ သတိလိုပါသည်။

“**ဇွန်ပြာတွေမှ အရိပ်တွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထက် စကားလုံးတွေက ပိုမြဲး အရေးကြီးတယ်**”ဆိုသော အများလက်ခံသည့် စည်းပြုများ အစဉ်အလာတစ်ခုကို Leo Burnett ဆိုသူက ချိုးဖောက် လိုက်သတဲ့၊ သူသည် ယနေ့ခေတ် မှာ မှတ်စိတ်လှယ်ခုံး အားကောင်းလှသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖောက်ဆင်ဆင်ခဲ့သူ ဖြစ်သတဲ့၊ ဥပုသံ မာလ်ဘိုရိုလှသားနဲ့ ကျော်လေးတို့နဲ့ စသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သည့်တဲ့၊ မေမျမ လုံးဝလက်ခဲ့နိုင်ပါသည်။ မေမျမအခုတ်လော တွေနေရသော MTV channel မှ လာတတ်သည့် လီပိုင်း(စ) ဂုဏ်သောင်းဘီကြို့ပြာကိုလည်း မေမျမကြို့ကြို့သည်။ အခန်းထဲမှာ ရပ်နေရာက နှံရတွေကို တွေ့နဲ့ထိုးဖောက်ထွင်ထွင်၊ ဟိုးအပြင်လောကမှာ သစ်ပင်မြင့်ကြီးတွေ၏ ပင်စည်အတိုင်း ခွဲနဲ့အပြည့် တက်သွားပြီး လေထုတဲ့ လွှဲနဲ့ပုံနှံနဲ့သွားသော လူထုလိုအုံ လွှတ်လပ်မှု၊ ပေါ့ပါးမှု အရာသာ၊ အေဒီ ဂုဏ်သောင်းဘီရဲ့ အကျော်ပါ၊ အာမြို့ ကြို့ပြုကြော်လား၊ မော်တော်းနှင့်၊ အပ်ကျော်များ၊ အောင်ဗို့ အောင်ဗို့ပါ။

သား သိတားတုန်းက အစဉ်အလာစဉ်းမျဉ်းကို ရှိုးဖောက်စိုး ဆိုတာ လွယ်သည့်ကိစ္စမဟုတ်။ သတ္တိကိစ္စလိုသည် ဆိုတာပါပဲ။

(၆) စိတ်ကူးအသစ်တစ်ရွာလာဖို့ ပုံမှန်အတွေးတွေ့ဂြိုဟ်ပဲ ပေးခွန်းထုတ်ပြီး ဆန်းစစ် အဖြော်ရှုနိုင်သေးသည် ဆိတ်သားကိုပြောပြရမည်။ အဲသည်မေးခွန်း ခုနှစ်ခုကို အက်လိပ်ဝေါဟာရ SCAMPER အဖြစ် အစ တလုံးများကို စုပေါင်းထားသည်။

တစ်ပါတ္ထနီးက မေမဲရယ်၊ သားရယ်၊ သား၏မှုမရယ် သစ်သားအတိပြီးသော တံတားကြီးတစ်ခု တည်ရှိရာ အင်းရေပြင်အကျယ်ကြီးသိ ပျော်စွားထွက်ခဲ့ကြသည်ကို သားမှတ်ပါလိမ့်မည်။ အဲသည်တို့က ဂါန္ဓိ ဂါဂိုလ် ရေကြီးခိုင်ဖြစ်သဖြင့် အင်းရေပြင်မှာ ရေရှုံးတက်နေသည်။ အဲသည်မှာ တံတားပေါ်၌ ပါးမှူးနေကြသောလူတွေကို မေမဲတို့ ခေကခက ထိုက်ကျော်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနောက် သားက မေမဲအား ပုဆာပါတွေသည်။

"သားသားလည်း ငါးများချင်တယ်" တဲ့

သား၏ပါဝါအားချင်စိတ်မှာ ရီးရွားသည့်ဖြုံကွင်းမှ ကျော်လွှန်သည့်အပါ မူးမော်ပျောက်ဖြစ်သားလိမ့်မှုပ်ဟာ မေးမေးထင်ခဲ့ပါ။ ဒါနေ့သို့ သားကျလော်ဘာ အော်အလုပ် ပြေားလာသည်။ မေးမေးထင်ခဲ့သော်လည်း ဖြစ်တိသုက္ပါယ်ပါသည်။

သားဘယ်လိုလုပ်ပြီး၊ ငါးများလိုအပ်ပါမတုန်း၊ သား အသက်ကုန်ပဲရှိသေးသည်၊ နောက်ပြီး သားကို သူတစ်ပါး၏အသက် သေစေသော့အဖြစ် မေမးမြှင့်ချက်။ သားမှုများတော်လို ငါးမိသွားမှု မူပုပ်ရာ့သူးပဲထား၊ ငါးမိန့်မည့် ရေ ပတ်ဝန်ဆောင်မှာ သားကေား၊ ဘယ်လိုကြည့်နှင့်မှု ကြောကြောယိုင်လိုပါဖြစ်။ မေမးက အသည်အတွေးဖြင့် သားအား တစ်လမ်းလုံး ဖောင်းဖျ ချော့မေ့ခဲ့ရသည်။

သည်နေရာမှာ မေမေက လူဗြို့ဖြစ်နေသည့်အတွက် အစဉ်အလာအတွေးတွေဂို့သာ မေမေတွေးတော့မိသည်ဂို့။ သား၏ ပါးများလိုပြင်းပြသာနာမှာ မေမေဇီးတည်းပြီးတွေးသည်က ပါးအကောင်၊ ရေ၊ ပါးများတိ၊ ပါးများချိတ်၊ တိကောင် သိမဟုတ် ပါးစာ၊ သူတစ်ပါး၏အသက် ဘုတ်ပါး၏နာကျုပ်မှု စသည်စသည်ဖြင့် အစဉ်အလာအတွေးတွေပြစ်သည်။ ပြသာနာ၏ မြင်သာသော့ပုံသဏ္ဌာန်ကို ရှုပြင်သည့် အတွေး ဆုပါတော့ သားရယ်။

သို့ပေါ် သား မမကတော့ ကလေးဖြစ်သည်။ သား မမက ပါးများမြင်း၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကိုမတွေးဘဲ အောက်ခံတော်ပိုမိုတို့ တွေးသည်။

အိပ်ပြန်ရောက်သည့်အခါ သားမှမ ဘာလုပ်သည် တင်သလဲ။ သူမောင်လေးအတွက် ပါးရုပ်လေး တွေ ရေးစွဲတော့သည် သား။ စတ္တာမြို့များ သုတေသနသရွေးမှတ်သရွေးမြို့မြို့များ ပါးရုပ်ကလေးတွေရေးကာ ရောင်စုံခဲ့တဲ့ဖြင့် ဆေးခြုံလိုက်သည့်အခါ သားအတွက် ရောင်စုံပါးတွေ ရတော့သည်။ ထိုပါးကလေးများကို ကတ်ကျွေးတစ်လက်ဖြင့် အနားတွေလိုက်လိုက်လိုက်သည့်အခါ သားမြေးလို့မြေးယူယူ ပါးတွေအဖြစ် ကြုံးပြန်လေးမှာ ပြန်ကျုလိုပြော။

မေမေ ရှုက်ယူမည်။ ဆင်တုရိုးမှာ ပြသသနာပဲလာလာ ဖန်တီးကြုံဆစ်တိဖြင့် ဖြေရှင်းပြီး တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အောင်မြင်သွား မှုကိုသာ မေမေ ရှုက်ယူမည်။

(၈) လူလောကမှ ပို၍ပို၍ ဖန်တီးကြသနိုင်ဖို့ သားဟာ လူ င ယောက်ဖြစ်ဖို့ လိုသတဲ့သား၊ အရည်အခင်း င မျိုးရှိဖို့ ဆိုပါတော့သားရှုံး။ Roger Von Oech ဆိုသည် ပိုဂိုလ်က သတ်မှတ်ထားသော မှတ်သားစရာ အချက်တွေပါ။

သတ်းအချက်အလက်အသစ်တွေကို ရှာဖွေနေသည့်အပါ သားသည် နယ်ပယ်သစ်ရှာဖွေသူ Explorer အဖြစ် ကျင့်ကြရမည်။

သာမျှ ရုပိုပြာသော အရင်အမြစ် သယ်ကတတွေဂါး စိတ်ကူးသစ်အဖြစ် အသွင်ပြောင်းသည့်အပါ သားသည် အနပ်သာရှင် Artist ဖြစ်ရမည်။

သားမှာရိုက်သော်တိတက္ခားသစ်၏ အကျိုးအမြတ်ကို ချင့်ချိန် စစ်ဆေးသည့်အပါ သားသည် တရား
သူကြီး Judge ဖြစ်ရမည်။ သား၏ စိတ်ကုံးသစ်ကို မှန်ကန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်ရှားဆောင်ရွက်သည့်အပါ သားသည်
စစ်ထုတ်သူသဲကောင်း Warrior ဖြစ်ရမည်တဲ့။

နယ်သစ်ရှာဖွေသူ Explorer မဖြစ်မှာကို သား စိတ်အပူပို့ သား။ လူငယ်တွေမှ စပ်စုစုတ်၊ ရုံးစုံ
သိမြင်လိုစိတ်တွေ ရှိပါသည်။ လူငယ်တွေ၏ မေးခွန်းမေးလိုစိတ်ကို ရှိက်ချိုးမပစ်မိဖို့ မေမေတို့ လူကြီးတွေကသာ ကြီးစား
ကျင်ကြုံ ယူရမှာပါ။

အနာပညာရင် Artist မဖြစ်မှုကိုလည်း သာ စိုင်မြတ်မလိပါ။ ကလေးလိုင်းသည် ဖန်တီးဥက္ကရီကြပါသည်။ ပိုကာဆို ဟူသော ပန်ချိန်ဆာကြီးတစ်ယောက်က ဂြို့ဖွေသည်။

“ကလေးတိုင်း ကလေးတိုင်းဟာ အနပညာရှင်ပါပဲ။ ပြဿနာကဘာလဲဆိုတော့ အောက်လေးကြီးပိုင်းလာတဲ့အခါ အနပညာရှင်အဖြစ် ဆုတ်လက်တည်မြေနေနိမ့်ပါပဲ” တဲ့။

"သားအနပညာရင် အဖြစ် ဆက်လက်တည်ခြေခိုင်ဖို့ သား ဘာတွေလုပ်ရမလဲ" ဟု မေးလာခဲ့ကျင်အဖြတ္တက အဆင်သင့် ရှိပါသည်သား။ ဟောသည်အရေးအခြင်းတော် သား ကျင်ကြံအားထုတ်ရမည်။

မြိုင်းရမည်၊ စိတ်ကူးဖြန့်ကျက်ရမည်၊ အတွေးတွေကို လိုအပ်လျှင်ပြောင်းပြန်လှန်ရမည်၊ အတွေးတွေကို ဆက်သွယ်ရမည်၊ နိုင်းယဉ်ရမည်၊ ဖုက်ပယ်ရမည်၊ ဟာသမြဲ ရယ်ပဲဖော်နိုင်ရမည် တဲ့။

တရားသူကြီး အရည်အချင်းကလည်း သားအတွက် အလှန်အရေးတို့ပါသည်။ ဘာ့ကြောင့်လည်း
တော့ သား ရလာသည့် စိတ်ကူးသစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ စစ်သူကြီးတစ်ယောက်လို ရဲ့စုံစွာ တိုက်ခိုက် ဆောင်ရွက်ရ^၁
တော့ မည်။ ထိုတော့ သားတို့ကိုရိုက်ဖို့အထိ ထိုင်တန်သော မှန်ကန်သော စိတ်ကူးသစ် ဟုတ်မဟတ် သား ဆုံးဖြတ်နိုင်ရ^၂
မည်ပေ။ မထိုင်တန်သော စိတ်ကူးသစ်တစ်ခေတွက် သား စုနှစ်တော့ တိုက်ခိုက်ဖို့မည် မဟတ်ပါ။

ତାବୁ:କୁର୍ରିଁ ବାଦୀ:ଆଟୁଙ୍କ ହାଃ ଗୁଡ଼୍ପିଣ୍ଡିତାଳ୍ଲିଭନ୍ଦୁ||
Grant Heidrich ହାତେ ପରିଲିଙ୍ଗବ୍ରଦ୍ଧିତାମାନ ହାଃ||

“သွေးပူလောကျင့်ခန်းအတွက် အဖို့နှစ်အတွက်းပူမြို့မြို့ ဖြန်းတီးနေခဲ့ပဲ မင်းဟာ အခြေးပြုပဲကို လွှေရပါမယ်။ သွေးပူလောကျင့်ခန်းကို လိုသလောက် မလုပ်ပါနဲ့ရင်လည်း မင်းဟာ ပြုပဲကို ပြီးဆုံးအောင် ပြောနိုင်မှာ မဟုတ်ဘာ” တဲ့

କିରୋ ବାବୁ ହେବାତିରୋ ଲ୍ଲିବେଃବାନ୍ଦୀ ।
ରବ୍ଲ୍ୟବ୍ଲକ୍ସିଫାର୍ଗି ମ୍ଲ୍ୟାଟ୍ରକ୍ସିକ୍ୟାର୍କ ବାବୁ ଲେଡିଲାରମନ୍ଦୀ ।
ଆରୋଣ୍ଡିରେ ଆର୍ଟିକ୍ ପେଟାର୍ଟି ଵୀରମନ୍ଦୀ । ଆଫିଃକଣ୍ଡ ଆପିଞ୍ଚିତାର୍ଟି ଵୀରମନ୍ଦୀ ।

အောင်မြင်ဖို့ဖြစ်နိုင်ခြေများနှင့် ရုံးနှင့်ခဲ့လျှင် ဘယ်လို ပြန်ဆပ်ရမလဲ သိရမည်။
အချိန်ကိုက်ပြီလား၊ စိတ်ကူးကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ အသင့်တော်စုံအချိန်လား သိရမည်။
ဘက်လုံးကိုမှတွေ တိမ်းညွတ်မှတွေ ပါနေသလား၊ ဆန်းစစ်ရမည်။
နောက်စုံမှာတော့ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ ဘာလဲ ဟု သိရမည်။
တရားသူကြီးအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်တော့ စစ်ထွက် သူရဲကောင်း အဖြစ် သတ္တိရှိရှိ ရရန်စွာတိုက်ခိုက်

ଭେଦଭେଗରୁ କଥା କଥା ହେଲିବାକି ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଆତମିକ ଆନନ୍ଦ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାରୁ ଯାଏଇବୁ ॥

ကျမ်းကို
Thinking like a Genius by Michael Michalko

(The Futurist, May, 1998)
Thinking the unthinkable by Bill Costello
(The Futurist, May 1999)

A Kick in the sea of the pants by Roger Von Oech
တိတ်ဖန်တီးတွေ့တောမှသိ ခြေလမ်းရေး(ဟောမြင်ကျေ)

(မြို့တီမဂရင်း ၂၀၀ | အောက်တိုဘာ)

အနောင့်အယူကိဖစ်မသွားဘူးလား"

ကျွန်မမေးလိုက်မှတ်။ သူမကလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ ဖြစ်၏

“အေဒီနအာရိုင်း ပြောရရင်တော့ မိတ်ထဲမှာ တစ်နီးကြီး ခဲ့တားလိုက်ရပါတယ်။ ဆရာမကို ဇွဲစကားပြောသူအဖြစ် ကျွန်ုင် မပြင်ဆင်ဘူးလေ”

“ကျွန်ုမလိုပဲပဲတာ ငွေဆိုတဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်ုမအဘေး ဒါမှမဟုတ် ကျွန်ုမလိုပဲ အတ်တာပူးလုပ်စိုး အချိန်ပေးလိုက်တဲ့ ပရောစက်ရှင်နယ်လဲ တွေအဘေး ဖေးစွန်းတွေမေးလာမဲ့ မီးကိုယာရဲ့ လေးစားအသိအမှတ်ပြုမှုပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုမက ငွေးကြေးပေးမာက သတ်မှတ် မထားတာပဲ့။ ကျွန်ုမရဲ့ စာရေးဆရာဘဝ ပထမဆုံးသောအင်တာပူးအတွက် အဲဒီမဂ္ဂဇင်းက ကျွန်ုမကို ကျွန်ုမရဲ့ ပုံတူပန်းချိကားတစ်ချပ်နဲ့ ကချင်လုံချည်တစ်ထည် လက်ထောင်ပေးတယ်။ ကျွန်ုမ ကောင်းကောင်း မှတ်မိနေတယ်။ ကျွန်ုမ အဲဒီမဂ္ဂဇင်းကိုရော စီစဉ်ပေးတဲ့ အယ်ဒီတာကိုရော ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ အခြားချိန်ထိ မမေ့တော့ဘူး”။

ကျွန်မ သူမဂို လေးလေးတော်း ရှင်းပြုသည်။ ခုံဘ ဂေါ်နှိတ်တော်း ကျွန်မတော်းပွဲပြီးမှာ ဟိုနေကတည်းက ရိုနေသော မယ်လမင်းကော်မြိုက်ကလေးကို ကျွန်မ လက်နှင့်တိုင်လိုက်သည်။

“ကျွန်မကို အင်တာပျော်လုပ်ချင်တဲ့ ရှာနယ်၊ မရွှင်ငါးက ပေးမဲ့ ပစ္စည်းဟာ ပော့ဒီလို ခွဲကလေး တစ်လုံး ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ ငွေသုံးတောင်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဘာလဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မထားတဲ့ လေးဘာမူကို ဘာက အပိုင်အလုန်လေးဘာခြင်းနဲ့ အသိအမှတ်ပြုလိုက်တာမို့ ကျွန်မက ကျော်မိမယ်”။

ထိုနောက်မ ကျွန်မသတိရသွားသည်။ ရင်းအောင်မေးမ ဖြစ်မည့် ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

“နောက်ပြီး ကျွန်မတစ်ခုသိချင်တယ်။ အခါပေးတဲ့ ငွေကို နည်းတယ်များတယ်မပြောမိ၊ အဲဒီငွေက ရှာနယ်တိုက်ကပေးလိုက်တာ ဟူတဲ့ လား ကျွန်မသိချင်တယ်”

သူမ နည်းနည်းတွန်းဆုတ်သွားသည်။ ထိုအပါ ကျွန်မကပဲ ပြောလိုက်သည်။

“ကျွန်ုပ်မကို ရှင်တိဂုံနယ်က သတင်းထောက်တွေ မေးခွန်းတွေ မေးစိတောင်းဆိုတာ ဒီတစ်ခန့်ပါ ဆိုရင် လေးကြိမ်မြောက်လို့ထင်တယ်။ အရင်သုံးကြိမ်တွေနဲ့က ကျွန်ုပ်မ တောင်းဆိုတာကို မလိုက်လျော့နိုင်လို့ ပျက်ပျက် သွားတာ”

“အယ်စီတာတွေကို အဲဖို့စိန္တ မပြောရသေးဘူး။ သူတို့မှာ အင်တာပျိုးအတွက် အမေးခံရသူကို တစ်ခုခေါ်တဲ့ ထုံးလုပ်ရှုဘူးဆရာမ၊ ဒါကြောင့် ကျွန်မက စိက်ပီးပေးတာပါ” သူမက အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ပြုပါသည်။

ထိအပ်ကျွန်မ ထိတေအတိတိ သူမဟာက်သိ ပြန်တိုးဂမ်ပေးလိုက်မီသည်။ ရာနယ်က သူမအား အသွားအပြန်စီးအတွက် အရားကားခ ပေးချမှုပေးလိုက်လိုနဲ့မည်။ သူမက အဲတို့တို့ပြီး အရားကားခ ပေးနေရတာ ဖြစ်မည်။ ကျွန်မ သတင်းထောက်အပျိုးသမီးလေးထံမှ ဘာမှ မလိုချင်။ ရာနယ်တိုက်ကပေးအပ်သော တစ်ခုခုကိုသာ ဖျော်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မဟု ပြောပြုစရာတစ်ခု ရှုံးလာပြန်ပြီ ဟုခံစားလိုက်ရောညွှေ့။

ကျွန်မစကားကြောင့် အမျိုးသမီးလေး အနည်းငယ် တွေ့သွားသည်။ စိုးရိမ်သွားပုံလည်း ရပါသည်။

(၆)

မနောက နံကိုပိုင်းတွင် ကျွမ်းမပေါင်တာပူး၊ ပိုစ်ခု လက်ခံ ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။ နာမျက်ကြီးသော သိက္ခာ
ရှိသော ဂရာနယ်တစ်တောင်း၊ သတင်းထောက်အဖူး၊ သမီးလေးက ကျွမ်းမအား ကြုံတွက်ရက်ချိန်းယဉ်၏ လာရောက်တွေ့ဆုံးခြင်း
ဖြစ်သည်။ မတ်လရှစ်ရက်နေ့သည် အပြည့်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖူး၊ သမီးများနေ့ ဖြစ်သည့်အတွက် ကျွမ်းမတ်မှ အပူး၊ သမီးတွေက်နှင့်
ပတ်သက်သည့် အမြဲ့မြဲတစ်ခုခေကို သိချင်ပါသည်ဟု သူမက ရော်ပါသည်။

တကေသာတော့ ကျွန်မ အင်တာပူးနှင့် ပဲပေးပေးမှာ ရောက်နေခဲ့သည်မှာ ကြေပါပြီ။ အချိမ်ပေးနိုင် တာကြောင့်လည်း ဟုတ်သည်။ အင်တာပူးအတွက်ပေးလိုက်ရသည့် ကျွန်မ၏ အချိန်၊ ကျွန်မ စိုက်ထုတ်ရသည့် ဦးနောက် အလုပ်၊ နောက်ပြီး အင်တာပူးလုပ်သည့် ဖို့ပေါ်ယာအပ်၏ ကျွန်မ၏အသိအမှတ်ပြုမှုနှင့် လေးစားမှာ စသည်စသည် ကျွန်မသက်က လိုက်လျော့မှုတွေအတွက် ကျွန်မက သူတို့တဲ့မှ အပြုံအလုပ် လေးစားမှုအဖြစ် တန်ဖိုးတစ်ခုခု ပေးအပ်ပါရန် တောင်းဆိုသည့်အခါ ကျွန်မကို သူတို့ မလိုက်လျော့နိုင်တာက များတာမို့ အစကတည်းက ပြတ်ပြတ်သားသားပြောပြီး ရောင်ထားခဲ့သောကြောင့်လည်း ဟုတ်သည်။

ထိုသတင်းတောက်အမျိုးသမီးလေးက ကျွန်မပေးမည့်အနိုင်နှင့် ဦးနောက်အလုပ်အတွက် တန်ဖိုးတစ်ခုထားပါသည်ဟု သဘောတူလိုက်သဖြင့် ကျွန်မ လက်ခံလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မအလုပ်တိုက်နေးသို့ရောက်သည့်အခါ သတ်းထောက် အမျိုးသမီးကလေးက ငွေလှေ့ထည့်ထားသော စာအိတ်တစ်ခါတ်ကို ကျွန်မအား အရင်ဆုံးကမ်းပေးလာသည်။ ထို အပြုအမှုကြောင့် ဘာမှ စကား စ မဖြောမီ ထိုင်ကိုစွဲတို့ အရင်ဆုံးရှင်းပါမှုဖြစ်မယ်ဟု ခံစားလိုက်ရသည်။

"ကျွန်ုပ်မက အင်တာဗြိုးအတွက် တန်ဖိုးတစ်ခုခုတောင်းဆိုတာကို ကြားရတဲ့အခါ စိတ်ထဲမှာ

“အဲဒီ အစ်မဆိုက ကျွန်မ လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ ယူနေကျပါ။ ကျွန်မမွေးနောတွက် မွေးနော လက်ဆောင်တွေ နှစ်တိုင်း ရဖူးတယ်။ သူနိုင်ပြေား သိမဟုတ် ပြည်တွင်းခရီးက ပြန်လာတဲ့အခါတိုင်း ကျွန်မအတွက် လက်ဆောင်တွေ ဝယ်ပေးနေကျား ကျွန်မကျလည်း နိုင်ပြေားကပြန်လာရင် အစ်မအတွက် တစ်ခုခု သတိတရဘ ဝယ်နေကျား။ လက်ဆောင်ပေးခြင်း လက်ခံခြင်းဟာ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်ကြားမှာ အထူးအဆန်း မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မတို့ ချစ်ချစ်ခင်ခင် ပြုပြနေကျား အပြုအမူပါ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီနောက အစ်မက ပေးမဲ့လက်ဆောင်ကို ကျွန်မပြင်းလိုက်လို့ အင်တာပူးပူး ပျက်သွားတယ်”

ဘုမာက ကျွန်းမဟို တော်တော်ရဲကြောင်သည့် မိန္ဒာမ ဟု ထင်သွားမလား။ တော်တော် လတ်ပေါက်ကော်သည့် မိန္ဒာမ ဟု ထင်သွားမလား မသိပါ။ စိတ်တော့ နည်းနည်း ပုဂ္ဂန်သွားပုံပါ။

“ဒီတော့ ရှင်းရဲ့ အယ်ဒီတာတွေကို ဒီအေကြောင်း ပြောပြီး အင်တာဖျူးမေးစိုချဉ်းကပ်ခံရတဲ့ ကျွန်မတိုလို လူမျိုးတွေ အတွက် တင်ပြပေးမလေား။ အဲဒါဆိုရင် အခု ကျွန်မတို စကားပြောလိုရပြီ”
အဖျူးသမီးလေး ပျက်နာကြည့်လင်သွားသည်။
ကျွန်မယာ နောက်ထပ်တစ်ခု ပေါ်စရာရှိသေးသည်။

“ကျွန်မလည်း ရာနယ်တစ်စုလုပ်နေတာမိ ရာနယ်တိုက်တစ်ခုရဲ့ အကောက်အခဲတွေကို သိသင့်သလောက် ကျွန်မသိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်လဲ စာရေးဆရာ ကာတွန်းဆရာတွေရဲ့ ဘက်ကို ကျွန်မလေးတေးအသိအမှတ်ပြုတယ်။ သူတို့ စိုက်ထုတ်လိုက်ရတဲ့ ဦးနောက်၊ အချိန်၊ ဉာဏ်ရည် အဲဒီတွေအတွက် ကျွန်မတို့က လေးတေးရ မယ်လေး။ သူတို့က ကျွန်မလိုအတွက် စောနာနဲ့ အချိန်နဲ့ ဦးနောက်အင်အား စိုက်ထုတ်မှုနဲ့ စာမျေလက်ရေတွေ ဖန်တီးပြီး ပေးလိုက်ကြပြီး အငြောင်းတစ်ခုခြင်းကြောင့် ပျက်ကွက်သွားတဲ့အခါ စာများ မပေးကြတော့ဘူးလား။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ် တွေကို ကျွန်မက စာမျေပေးပါတယ်”

ထိနာက် ကျွန်မတိ အင်တာပူးကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အင်တာပူးအီးမှာ ကျွန်မဂ် သူမက ခါတ်ပုံရှိကိပ်ရပေါ် ခွင့်တောင်းလာသည်။ ကျွန်မ၏ နောက်ဆုံးထုတ်ဝေသော ဘအုပ်ရှိလျှင် ထိစာအုပ်နှင့်အတူ ခါတ်ပုံ ရှိရင်ချင်ပါသည် တဲ့၊ ကောင်းပြီ ကျွန်မ လောလောလတ်လတ် ထုတ်ဝေထားသော “အာရောင်များနှင့်ကတော်မြင်း” ဘအုပ်ကို ဘားပွဲပေါ်တောင်ထားပြီး ခါတ်ပုံရှိကိုကြ၏။ သူမ ပြန်တော့ ကျွန်မက ထိစာအုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးလျက် သူမအတွက် လာ၍ကောင်းယောက်ရှိကြပါသာ၏။

သူမပြန်သွားတော့ ကျွန်မ စာဆက်ရေးဖို့ ကြီးစားသည်။ ကျွန်မ၏ ရေးလက်စ စာများတွက် စိတ်အလျင်မှာ ပျက်သွားပြီ။ တော်တော်နှင့် ပြန်အာရုံးကိုယ်မပေါ်။ တစ်နာရီလောက်ကြာတော့ ကျွန်မ လက်ပေါ်ပူလိုက် စာအုပ်စင်မှ Harper's မဂ္ဂဇင်းဘဏ်လောက်ရှိ ထုတ်ယူပြီး စာဖတ်ရသည်။ ထို့နောက် စာ ဆက်ရေးသည်။ ရေးလက်စစာများကို မကြိုက်သဖို့ တိယုံဟာကိုယ် ပယ်ပစ်လိုက်သည်။ နောက်တစ်ပုံရေးဖို့ ကြီးစားရ၏။

ပထမဆုံးတော့ Professional ပူးသော စကားလုံးကို တရာ့က်ပေါ်မှာ ချေပြေလိုက်သည်။
ပရောဖက်ရှင်နယ်လဲ ဟူသော စကားလုံးအကြောင်း ဖြောကြတော့မည်ဆိုလျှင် ကျွန်မတို့မှာ အငြင်း
မွှားစရာတွေ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ ပရောဖက်ရှင်နယ်လဲကို ကြေားဟဲ အမိန့်ယူပြန်ဆိုသူတွေလည်း ရှိသည်။ ဘာသာရပ်
တစ်ခုခုမှာ ကျွန်းကျင်တတ်ဖြောက်ပြီး တိကျေမှုးကျင်ပူဇ္ဈာဇ် အသက်မေးဝိုင်းကျောင်းပြုသူ ဟဲ အမိန့်ယူပြန်ဆိုသူတွေလည်း
ရှိသည်။ ကြေား ဘယ်လို တင်ပိုမိုက်မိုးမြင် ရေးဆွဲပါမယ်။

ထိုနောက် ပရေါဖက်ရှင်နယ်လ် ဟူသော အသုံးအနှစ်နှင့် ဆက်စပ်ပြီး ကျွန်မခေါင်းတဲ့မှာရောက်လာသော စကားလုံးများကို ချရေးလိုက်တာက ပိုပြီး အလုပ်ဖြစ်မည်ဟု တွက်သည်။ ထိုနောက် ကျွန်မ ပရေါဖက်ရှင်နယ်လ်နှင့် ဆက်စပ်သူမျှ အာရုံစွဲရောက်လာသူမျှ စကားလုံးတွေကို ချရေးလိုက်ပါသည်။ ခုနှစ်လုံး ပောင့်အိန္ဒိတ် ကိုမြင်အောင် ရောက်လာသည်။

သုက ကွန်မန်င့် ပတ်သက်နေသော နေရာနှစ်မျိုးစလုံးမှာ ကွန်မ၏ အယ်ဒီတာဖြစ်သည်။ တစ်ခါက

ကျွန်မတိ၏ ဂျာနယ်၊ နောက်တစ်ခုက ကျွန်မ၏ တာပေါ်တိက္ခ၊ ဒါက လူတိုင်းသိတေးသည့် သူတော်ဝန်ဖြစ်၏။ ဘယ်သူမှ သိမထေးသည့် သူတော်ဝန်တစ်ရု ရှိသေးသည်။ သူက တစ်ခါတစ်ခါရှုပေါ်မောလျက် ကျွန်တော် အခု အစ်၏၊ ပိုအောင် ဖြစ်မှန်း မသိ၏ ဖြစ်နေပြီဟု ညည်းညားတော်သည်။ ထိုကော်လုံးကို ကျွန်မ မတွေ့ကြနိုင်သော်လည်း ကျွန်မ တိန်ခံလိုက်ရ၏။ ဟုတ်တယ်။

သူ ရောက်ရောက်ချင်း သူပိုတားသည့် ဘာအပ်တွေ့၏ ဘာအပ်ဖိုးငွေကို ကျွန်မအား ပေးသည်။ ကျွန်မက စာအပ်ဖိုးတွေကို သူလိုင်နှင့်သူ သီးသန့်ပြုတောင် ခွဲခြားထပ်လျက်သားရေကွင်းတွေ့ပြု စီးနောင်ခနိုက် သူက သင်ပုန်းမြှုပ်တွင် ကျွန်မ မှတ်ထားသော အကြောင်းအရာများကို ဖတ်နေသည်။ ထို့နောက် ကျွန်မတို့ နောက်ဆုံးထုတ်ဝေ ခဲ့သော ဘာအပ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အခြေအနေ၊ ဟရင်း၊ ယလားတို့ အကြောင်း ပြောကြသည်။ ထို့နောက် ကျွန်မက ပရောဖက်ရှင်နယ်လိုလှန့် ပတ်သက်၍ ဦးနောက်ဘူးနေချိန်တွင် သူက အရင်နောက ကျွန်မတို့ချိန်ထားခဲ့သော ဖွင့်လက်စ စာအပ်ဘူးများ၊ ရုပ်ပုံဖော်သော စာဗုံးတာတမ်းများကို ရှင်းစရာရှိတာ ရှင်း၊ ထပ်စရာရှိတာကို သေသေသပ်သပ်ဖြစ်အောင် ထပ်နေ၏၊ စားပဲမှာထိုင်ပြီး စာရေးနေပါးတော်ကျွန်မ အားနာသားသည်။

“ကျွန်ုပ်အဲဒေတာဂါးရှင်းဖို့စုံများနေတာ ကြော်၍၊ ဘယ်ကနေ စ ရမှန်းမသိလို့”
သူပြီးရုပြီးလျက် ဘာမုလပြောပါ။
အခန်းတံ့ခုပုံး နည်းနည်း ကြည့်ကောင်းသွားတော့မှ သူစားပွဲတွင် သူဝင်ထိုင်ကာ
ဆောက်လုပ်စားများကိုကာ ကန်ပါ။ကာလုပ်စား အတိပါသော်။

“ရပါတယ် ကိုမြင်းဖော် ကျွန်မ ဉာဏ်တော့ ဖတ်လိုက်ပါမယ်။ ဉာက တစ်ညလုံး အယ်ဒီတာအဖွဲ့မအိပ်ကြရဘားမဟာတ်လား နားလေ”

“အိမ်ရပါတယ်အစ်ဆုံး ညာက နှစ်နာရီလောက်မှာ အိပ်ကြုံး မနက် ဝါးနာရီမှ ထဲ တရေးကြတာပါ”
သူမျက်လုံးတွေ နည်းနည်းနိဇာသည်ဟု ကျိုးမထင်သည်။ ဘို့သော် ကျွန်မ ဘာမဟမပြောတော့ဘဲ

ရေးလက်စစာကိုသာ အာရုံစိုက်လိုက်သည်။ ပရေါ်ဖက်ရှင်နယ်လ်တစ်ယောက်မှာ အာရုံစိုက်နစ်ဝင်မှုလည်း လိုတာပဲ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မ ရေးလက်စတွင် နောက်ထပ် စာလုံး တစ်ခု ထပ်ဖြည့်စိုက်သည်။ Commitment .....

အင်တာပူးအကြောင်း ရောက်သွားပြန်၏ အိတ်အိမ် AIDS နှင့်ပတ်သက်သည့် သူမဟုတ် မေးခွန်း။

ကျွန်မလို ရသတရေးဆရာမက ဘာဖြစ်လိုအပ်တဲ့ဒါနဲ့ရင်သော လုပ်ငန်းတဲ့ကျိုဝင်လုပ်ပါသလဲတဲ့၊ ကျွန်မပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျွန်မမျက်ကွယ်ပြော့မူရအောင် ဒီပြဿနာတွေကို ထပ်ခါထပ်ပါ မြင်တွေ

ଲାତ୍ତାଙ୍କ ଗୁଣ୍ଡିଫ ଅଧ୍ୟାତ୍ମାଲେଖକ କ୍ଷେତ୍ରାପେତ୍ରା ଆଶ୍ରମରେ ଫଠିମୁଦ୍ରିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତାପାତ୍ର ।

ညေနေသံးနှင့်ချွဲလောက်တော့ ကျွန်မအနည်း အပ်ရင်မူးတုံ့ဖြစ်လာသည်။ ကော်စီတစ်ခုက် လောက် သောက်ရရင်ကောင်းမှုပဲ။ ကျွန်မတို့ဆိုမှု ကော်ဖိမျှန်တော့ ရှိပါပဲ။ နှဲမျှန်ပို့။ ဒါ ဘလက်ကော်ဖိဆို ပို့တောင် ကောင်းသေးတယ်။ ဘုလ်ည်း ကော်စီသောက်ချွဲနေဖော်မှုပဲ။

ကျွန်မ သူကို ကော်ပီသောက်မလားဟု မေးရန် သတိရသွားသဖြင့် လုမ်းကြည့်လိုက်တော့ သူတစ်ချက် မျက်လုံးစင်းကျွန်းဘာ မြင်လိုက်ရအို၏ ကျွန်မ အနုတ်းငယ် ပြီးမိသွားသည်။

“ကိုမြင်စေ၍ ဟိုတစ်နောက ကျွန်မရှေ့၊ မှာ ကိုလှုပိုးတိုကို ဆူလိုက်တဲ့ ကိစ္စ ကျွန်မသိချင်တယ်၊ ကျွန်မကို ဖြောမလား” သူ ကျွန်မကို လုပ်းကြည့်သည်။

“ဘယ်နေ့ကလဲ အစ်မ”

ကျွန်မ ဘာမှမပြောဘဲ ရေးချက်လိုက်သည်။

"နောက်တစ်လုံးက Designing ways forward ဖြစ်မယ် ထင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မယ့် ဒီအလုပ်မှာ ရှေ့ဆက်စိုးခြေလှုပ်းတွေ၊ အဆင်ပြေမယ့်နည်းလမ်းတွေကို ပုံဖော်ရမှာဖို့ပဲ"

"အိုကော်"

လူထုတစ်ယောက်ရဲ့၊ အမြင်ဆိုတော့ ကျွန်မထက်ပိုမြဲးရဲ့၊ ရောက်ရမှာပြောဟု ကျွန်မ ပြုးမိပါသည်။

"နောက်တစ်ခုက Compromise ပေါ့။ လုပ်ငန်းမှာ အပေးအယူတွေ အကျော်အတင်းတွေလည်း ရှိမှာပဲ မဟုတ်လား"

"သိပ်ဟုတ်တာပေါ့"

ကျွန်မ ခေါင်းသိတ်လိုက်သည်။ ကျွန်မ ရေးတုန်းက မပါခဲ့သော စကားလုံးတွေပဲဟု သတိထားမိ၏။ ကျွန်မကို ခပ်စိမ်းစိမ်း မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်၊ ရာန်ယ်တစ်စောင်က တာမှတ်စုံပုံစံတောင်းခံရလို့ ရေးပေးတိုင်း အယ်ဒီတာကို ကျွန်မ ပြောလေ့ရှိသည်မှာ "စာမျက်နှာတိုင်းမကျင်ပြောနော်။ အားအားမထည့်နဲ့ ကျွန်မ တဗြားတစ်ခု ရေးပေးမယ်" ဆိုသည့် စကား။

အေးလော်။ ကျွန်မ သည်စကားလုံးကိုတော့ ခေါင်းထဲက ထွက်လာခဲ့မိန့်ကောင်းတာပေါ့ ဟု တိုင်းကိုယ်ကို အပြစ်တင်လိုက်မိသည်။

"နောက်တစ်ခု အေးလော်တာက Stand on Principle...ကိုယ်ချုပ်တဲ့ မူးပါ ခံယူချက်ပေါ်မှာ ကိုယ် ပြုမြေပို့တည်နိုင်ရမှာပေါ့"

ဟုတ်တယ်။ ကျွန်မက ထိုအမြဲ့ကို ဘာစကားလုံးနှင့် ချရေးဖော်ပြတားခဲ့မိပါဝါ့။ ရေးတော့ ရေးခဲ့သည်။ နော်းပြီးမှ ကျွန်မ၏ စာရွက်ကို ပြန်ကြည့်မည်။

"နောက်တစ်ခုက Efficiency... ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အနေနှင့်ရော ကိုယ်လုပ်ငန်းခွင်အနေနှင့်ရော ကိုယ်ဘယ်လောက်အထိ စွမ်းဆောင်ရည် ရှိသဲ့ ဘယ်လောက်ထိ ထိရောက်အောင် လုပ်ပေးနိုင်သလဲဆိတာ သိရမယ်။ ကိုယ်စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်ကို ပိုမြဲး ပြင်အောင် အကျိုးရှိအောင် အမြဲ့ကိုးတော်နေမယ်"

မှန်ပါသည်။ ကျွန်မ Efficiency ဟု ရေးလိုက်သည်။ ကျွန်မရေးချုပ်သည့် စကားလုံးထဲမှာ သူ့အပြောသည့် စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အလားသူရှာန်တူသော စကားလုံးပါရဲ့လားဟု စိတ်မှုသွားသည်။ ပါတာပေါ့။ ကျွန်မက ရှိစ်ငွေးသော စကားလုံးကို သုံးထားခဲ့သည်။ Qualified တဲ့

"ဒီလို့ စွမ်းဆောင်ရည်ရှိအောင် ကိုယ်ကိုယ်ကိုရော လုပ်ငန်းခွင်ကိုရော စီမံအုပ်ချုပ်နိုင်ရမှာပါ့" Management လည်း ပါရမယ်။ ဆိုတော့ အဲဒီကားလုံးထည့်အိုးမှာပေါ့နော် အစ်မာ"

"ဒီ ကိုမြင့်စော် ထည့်ချင်တဲ့ စကားလုံးကိုပြောပေါ့။ ကျွန်မ လိုက်ရေးမှာပေါ့"

သူ မျှော်မှုပေါ်ကြော်ပြီး စဉ်းစားသည်။ ထိုနောက် ပြီးသည်။

"ဒီကော် ထည့်မယ် Managing ပေါ့။ ကျွန်မတော်သာဆိုရင်တော့ စီမံအုပ်ချုပ်မှာကို နားလည်အောင် ကြိုးစားကြည့်မှုပဲ" မဆိုးလုပ်။ တော်တော်လေးတော့ ရှုပ်လုံးပေါ်လာပြီး ထိုအချိန်မှာ တယ်လီစိန်းမြေည်လာသည်။

ကျွန်မ သွားလိုင်စိုး ပြင်ဆင်ဆ သူက ဖျက်ခဲ့ ထာရပ်လိုက်ပြီးဖြစ်သည်။

"နေနေ အစ်မ ကျွန်မတော် ကိုင်လိုက်မယ်"

"စာအုပ်မှာတာဆိုရင် နက်ဖြန်ကျုမှ လာထိမယ်လို့ ပြော နော်"

ကျွန်မတို့ ညာနေ လေးနာရီခွဲတွင် သွားစရာတစ်ခုရှိနေသောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ သည်ကန္နအို့

နှစ်ကြိမ်တိတိ စာအုပ်တွေ သွားလိုခဲ့ပြီးဖြစ်တစ်ကြောင်း သူကို ကျွန်မ သတိကျမ်းပေးလိုက်ရပါသည်။ ကျွန်မ ထင်သည့်အတိုင်း စာအုပ်အလှာ ဖြစ်သည်။

"ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျာ၊ မနက်ဖြန်မနက်ဖဲ့ လာလိုလိုရှုမလား။ ဟုတ်ကဲ့ ကျေးဇူတင်ပါတယ်"

သူပြန်ရောက်လာပြီး စားပဲမှ ဝင်ထိုင်လိုက်ရပါသည်။

"ပါရိုက် အမှန်းကြောင့်ဖြစ်သောစစ်ပွဲမှား တဲ့ ဒေသကို သွားပို့ခိုင်းနော် အစ်မ ကျွန်မတော် မနက်ဖြန် ကိုပို့ပိုးဆို သွားရမယ်"

"ဟုတ်ကဲ့ပါ။ ဆက်ပြောပါပြီး ကျွန်မသေးလား"

သူ တစ်ချက်ပြန်စဉ်းစားသည်။

"ကျွန်မသေးတယ်။ နောက်တစ်ခုက ကိုယ်ရုပ်စုံတာက ကိုယ်ရနေတဲ့ အဆင့်အတန်းကို အချိန်နဲ့ အားထုတ်ပွဲတွေနဲ့ ပြန်တိုင်းတာကြည့်တာ လိုအင်တယ်။ Result တစ်ခုကိုတော့ ရရှိယ အစ်မရပါ။ အောင်မြင်တာလည်း ရှိမယ်။ ဆုတ်ယုတ်တာလည်း ရှိမယ်ပေါ့။ အဲဒီလို့ ရုပ်စုံပြန်ချင့်ချိန်ဖို့လိုမယ်"

"အဲဒီက Assessment ပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်တယ်။ Assessment ...နောက်တစ်ခုက ဘယ်လောက်ကျမ်းကျင်တဲ့ ပရောဖက်ရင်နယ်၏ ပြန်ဖြစ် အသိုင်းအခိုင်းလိုတယ်။ အဲဒီသူယုံကြည့်ချက်နဲ့အလုပ်ပေါ်မှာ သူနဲ့တူတဲ့ အစုအစည်းလေးတစ်ခု၊ အဝန်းအခိုင်းလေးတစ်ခု ရှိလာရမယ်"

ကျွန်မ ဘာစကားလုံးချေရေးရမလဲ။

Community....လား၊ မဟုတ်သေးဘူး။

Society.....မဟုတ်သေးဘူး။

Organization....လား၊ မဟုတ်သေးဘူးလော်။

သူကိုပဲ စကားလုံးရွေးခိုင်းနဲ့ ကျွန်မတ်းစားနေတဲ့ သူက နောက်တစ်ခုနဲ့ ထပ်ပြောသည်။

"နောက်ဆုံးတစ်ခုနော် နောက်ဆုံးတစ်ခု၊ တော်ပြီးအဲပြီးရင် ကျွန်မတော့ အလုပ်ကို ကျွန်မတော်ပြန် လုပ်တော့မယ် ရမလဲးအစ်မ"

"အော် ရရှိယပေါ့"

သူက နောက်ဆုံးစကားလုံးတို့ ပြောလိုက်သည်။

"မျှဝေမှု"

ကောင်းတယ်။ လိုအင်တယ် ဟု ကျွန်မ တောက်ခဲ့လိုက်သည်။

"ကိုယ်ရဲ့နားလည်မှုတွေ ကိုယ်ရရှိမှုတွေကို အများနဲ့အတူ မျှဝေခဲ့ဘားဖို့ အရေ့ကြီးတယ်။"

ကျွန်မသိသည်။ ဒါက သူ့အုပ်ငန်းခွင်အတွေအကြော်ပြီးက ရေားလည်းကောက်ရောက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ ခေါင်းတစ်ခုကို ညီတိုကာ Sharing ဟု ချေရေးလိုက်သည်။ ထိုနောက် သူ့အပြောသည့် စကားတစ်ခုလုံးကို မြှင့်မြတ်စွာအောင် အကားအစုလေးတစ်ခု ရေးလိုက်သည်။ Sharing, understanding and achievements....

"ဒီကော် Good"

ထိုနောက် ကျွန်မတော်ကို ကျွန်မ ပြည့်ကြည့်လိုက်သည်။

"ကျွန်မရေးထားသွားလို့ ပြုခဲ့မယ်"

"သိချင်တယ်"

ကျွန်မဖတ်ပြုလိုက်သည်။

"ကျွန်ုံမက ကိုမြင့်၍၏ထက် ပုဂ္ဂိုလ်ထင်တယ်။ ကျွန်ုံမ စကားလုံးတွေက မစားရဘူး။ မခြုံတဲ့ဘူး။ နားတောင် ... Qualified, Faith, Commitment, Ethics, Reason ... "

ထို့နောက်လာမှ ထပ်ရသော စကားလုံး တစ်ခု။

"Responsibility"

သူက ပြီးလျက် သူတဲ့ပွဲ၏က တရုက်ထပ်ကို ကောက်ကိုင်လိုက်သည်။ ထိုအချိန်မှာ သူမျက်လုံးက သူတဲ့ပွဲပေါ်မှာ မန်ကို ကျွန်ုံမထိုင်ရင်း တင်ထားပါ့သော သတင်းထောက်မလေး၏ လိပ်စာကိုပြားကို ဖြင့်သွားကာ ကောက်ကိုင်ကြည့်သည်။

"အမ်မဆီး မြန်မာတိုင်းမဲ့က တစ်ယောက်ယောက် လာသွားတာလား"

"ဟုတ်တယ်။ ခပ်ငယ်ယ်ပဲ။ အေးလေ။ ကျွန်ုံမ ပပ်စပ်စုနိုင် သူအသက်ကို မေးလိုက်သေးတယ်။ ကိုမြင့်၍၏နှင့် ချက်တွဲပဲ။ သိလား။ နှစ်ဆယ်ရှစ်နှစ်တဲ့"

သူတို့နှင့်ယောက်၏ အသယ်တိုင်းက ကျွန်ုံမ ဘာဖြစ်နေခဲ့ပြီးလဲ ဟု ပြန်တွေးကြည့်လို၍ ကျွန်ုံမ မွေးသူတဲ့ရာဇ်ကို နှစ်ဆယ်ရှစ်နှစ်နှင့် ပြန်ပေါင်းကြည့်မိသည်။ အဲဒီရာဇ်မှာ ကျွန်ုံမ ဓေားခန်းနှစ်ခုနှင့်။ ဆရာဝန်ဖြစ်ကာစ ကျွန်ုံမမိခင်ဆုံးပြီးကာစ၊ အောင်မြင်သည့်စာရေးဆရာ မဖြစ်သေးသည့်ကာလာ။ လုံးချင်းဝတ္ထုတောင် မထွက်ရသေး။ ဓာတ်ခေါ်မှာ သိပ်မအောင်မြင်သေး။

အေးလေ။ ဒါကအရေးမကြီးပါဘူး။ အခုလောလောဆယ်တော့ စာဆက်ရေးလိုက်အံ့မှု။

"အမ်မက ပရော်ဖက်ရှင်နှင့်ယ်လဲပဲ။ အမ်မ ရေးထားတဲ့ စကားလုံးတွေပဲထည့်ပေါ့။ ကျွန်ုံတော့ စကားလုံးတွေ မေ့လိုက်။ ကျွန်ုံတော်က ပရော်ဖက်ရှင်နှင့်ယ်လဲ မဟုတ်ဘူးလေ။"

ကျွန်ုံမ သူကို မျက်မှောင်ကြုတ်ပြီးလျက် ကြည့်မိသည်။

"ဒုံး ဘယ်နှင့် ပရော်ဖက်ရှင်နှင့်ယ်လဲ မဟုတ်ရမလဲ။ ရှင်က အယ်ဒီတာအလုပ်က ကိုမြင့်၍၏ ပရော်ဖက်ရှင်နှင့်ယ်လဲ ပေါ့"

ထို့နောက် ကျွန်ုံမတို့ စကားပြတ်သွားတာ အကြာကြီး။ သူလည်း သူအလုပ်ထဲမှာနှစ်။ ကျွန်ုံမလည်း ကျွန်ုံမအလုပ်ထဲမှာ နှစ်။ ညာနေ လေးနာရီဆုံး ပါးမိန်လိုက်တော့မှ သူက ကျွန်ုံမအား အချိန်နီးနေပြီးလိုက် သတိပေးသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုံမရေးလက်စ စာကို ချုပ်က် အပြင်ပြန်ထွက်ရန် ပစ္စည်းတွေကို သိမ်းဆည်းရပါသည်။ အဲသည်ကနေ တစ်ခါတည်း အီမ်ပြန်ရတော့မှာမို့ ဖြစ်သည်။

သူစကားလုံးများနှင့် ကျွန်ုံမ၏စကားလုံးများကို ချေရေးထားသည့် တရုက်နှစ်ရွက်ကို ကောက်ကိုင် ခေါက်သိမ်းရင်း တစ်ခါးခါး ပရော်ဖက်ရှင်နှင့်ယ်လဲ ဖြစ်ပေါ့။ နောက်တွဲလိုက်သေးသလိုပဲ။

"ကိုမြင့်၍၏ ပရော်ဖက်ရှင်နှင့်ယ်လဲမှာ ငွေ ဆိုတဲ့စကားလုံး ထည့်စုံ မလိုဘူးလား"

"အဲ"

သူလည်း သူအဲတ်ထဲသို့ တရုက်တွေထည့်နေရင်းက ကျွန်ုံမကို ပြန်ကြည့်သည်။

"လိုတာပေါ့ အောင်မရဲ့"

"နှစ်ယောက်လုံး မေ့နေကြတယ်နော်"

"ထည့်လိုက်ပေါ့ အောင်မရယဲ့"

ကျွန်ုံမ ခဲတံကို သိမ်းပြီးနေပြီး ထို့ကြောင့် ညာ အီမ်ပြန်ရောက်တော့မှဲ ဖြည့်ထည့်လိုက်ပါတော့မည် ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သည်စကားလုံးက ပရော်ဖက်ရှင်နှင့်ယ်လဲမှာ နောက်ဆုံး ဖြစ်မလေး။ ရှေ့ဆုံးဖြစ်မလေး ဟု အတွေးပို လိုက်သေး၏။

ကျွန်ုံမတို့ တံခါးတွေလိုက်ပိတ်နေသည့်အချိန်ကျွန်ုံမ နောက်ဆုံးပဲဖြစ်မည်ဟု ကျွန်ုံမဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ကျွန်ုံမတို့နှစ်ယောက်လုံး၏ အာရုံထဲသို့နောက်ဆုံးမှဝင်ရောက်လာသော စကားလုံးဖြစ်သည်မဟုတ်လေး။

(မြှုတ် မရွေ့နေး ၂၀၀၃ ခုပြီ)

မြန်မာ့ မြော်လင့်ချက်နှင့်အခြားမျက်နှာဖုံးဆောင်းပါးများ
nai99 (mmcybermedia.com) မှ စာရိတ်ပေးသည်

Proof by alaster & PDF design by rfanquee

mmcybermedia .com